

«Χαίρετε»

«... και ιδού Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς (ταῖς Μυροφόροις) λέγων· Χαίρετε».

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ
ἀγαπητά·

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Εὐλογημένο, εἰρηνικό κατὰ Θεόν, χαριτοφόρο
καί σωτήριο τό ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ!

Ὁ Ἀναστάσιμος χαίρεισμος, τό **Χαίρετε**, ὁ
ὁποῖος ἐξήλθε ἀπό τό χεῖλι τοῦ Ἀναστάντος Κυ-
ρίου καί Θεοῦ ἡμῶν, μέ ἀπο-
δέκτας τάς ἁγίας Μυροφό-
ρους γυναῖκας, ἐπλήρωσε
ἀφάτου καί ἀνεκφράστου
πνευματικῆς χαρᾶς καί
εὐφροσύνης τάς θεοσεβεῖς
καρδίας τῶν ἁγίων αὐτῶν
Μαθητριῶν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ
Ἱερός Εὐαγγελιστής Ἀπό-
στολος Ματθαῖος σημειώνει: **«αἱ δέ (ἅγαι Μυρο-
φόροι) προσελθούσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τούς πό-
δας (τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου μας) καί προσεκύ-
νησαν αὐτῷ», «...μετά φόβου δέ καί χαρᾶς μεγά-
λης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ»**,
μετά τήν ὄπτασίαν τοῦ ἀγγέλου καί τό μήνυμα τῆς
ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος παρατηρεῖ
ὅτι: **«ὅταν (αἱ Μυροφόροι Γυναῖκες) ἐξήλθον ἀπό**

τοῦ μνημείου (τοῦ Θείου Διδασκάλου) **μετά φόβου
καί χαρᾶς, τότε ὁ Ἰησοῦς τās συνήνησε λέγων·
Χαίρετε»**. Τήν σημασίαν καί τήν ἀξίαν τοῦ **«Χαίρε-
τε»** κατανοεῖ κανεῖς, ὅταν λάβῃ ὑπ' ὄψιν του τά
αισθήματα φόβου, τρόμου καί ἐκστάσεως, ἀλλά καί
τόν ὀχετόν τῶν δακρύων, τά ὁποῖα διακατεῖχαν
τάς ἁγίας Μυροφόρους. Τό **«Χαίρετε»** τοῦ Ἀνα-
στάντος Θριαμβευτοῦ Κυρίου μας ἠλέκτρισε καί
ἐτόνωσε δεόντως τās πληγείσας ὑπό τοῦ βαθέος
πόνου καί τῆς βαρείας θλίψεως καρδίας τῶν δια-
κονουσῶν Μυροφῶρων τόν σαρκί ἐπιφανέντα

Σωτήρα Χριστόν. Καί ἐδώρι-
σε εἰς αὐτάς τήν πνευματι-
κήν καί ἀνεκκλήτητον χαράν,
τόν ἀγλαόν αὐτόν καρπὸν
τοῦ Παναγίου Πνεύματος
καί τό θεῖον δῶρημα τῆς
ἀνωθεν εἰρήνης, τῆς εἰρή-
νης τοῦ Θεοῦ.

**«Χαίρετε λαοὶ καί ἀγαλ-
λιᾶσθε»**. **«Χαρᾶς τά πάντα πεπλήρωται, τῆς Ἀνα-
στάσεως τήν πείραν εἰληφότα»**, ψάλλει ὁ ἱερός
ὑμνωδός τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας.

Εἰς τό σημεῖον αὐτό θά μοῦ ἐπιτρέψετε, ἅγιοι
Πατέρες καί ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, νά παραθέσω
περισπούδαστα ἀποσπάσματα δύο Ποιμαντορικῶν
Ἐγκυκλίων τοῦ νεοφανοῦς ἁγίου Ἐπισκόπου Ἐ-
δέσσης, Πέλλης καί Ἀλμωπίας Καλλινίκου, τοῦ
προσφάτως ἀγιοκαταταχθέντος εἰς τό Ἁγιολόγιον

της Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθόδοξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι ἀπελύθησαν πρό πεντηκονταετίας διὰ τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα τῆς Ἑρᾶς Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας ἐπὶ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Κυριακῇ τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Θεοῦ Λυτρωτοῦ μας καὶ ἀποτελοῦν μνημειώδη πνευματικά-ποιμαντικά κείμενα.

«**Χαίρετε.** Εἶναι ὁ πρῶτος λόγος, ὁ ὁποῖος ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Ἀναστάντος Θριαμβευτοῦ, τοῦ Ἀναστάντος Νικητοῦ τοῦ θανάτου, τοῦ Ἀναστάντος Διδασκάλου. Λόγος καὶ πρᾶξις συγχρόνως. Ἀμέσως μετεδόθη ἡ χαρὰ πρὸς τὰς ἀνησυχούς καὶ λυπημένας Μυροφόρους. Ἀμέσως ἡ εἰρήνη εἰσήλθεν εἰς τὰς παραγμένας καρδίας των. Ἀμέσως ὁ Ἀναστάς Θεάνθρωπος τὰς ἐχαροποίησε.

Χαίρετε ἐπαναλαμβάνει ὁ Ἀναστάς Κύριος πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πάσης ἐποχῆς, τάξεως, ἡλικίας, φύλου καὶ φυλῆς...

Ἄς ἀκούσωμεν λοιπὸν τὴν χαρμόσυνον αὐτὴν φωνήν. Ἄς προσέξωμεν τὸ **χαρποϊόν μῆνυμα τῆς Ἀναστάσεως.** Ἄς τρέξωμεν ὡς αἱ Μυροφόροι πρὸς τὸν τάφον τοῦ Ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ. Εἶναι πηγὴ ζωῆς ὕδατος. Εἶναι καταρράκτης Θείων Εὐλογιών. Ἄς πλησιάσωμεν τὸν Ἀναστάνα Κύριον. Εἶναι ὁ Θεός μας. Εἶναι ὁ Ἀρχηγός τῆς Πίστεώς μας. Ἄς συνδεθῶμεν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν μας, τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας, τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Πατέρων μας, τὴν Κιβωτὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Ἄς θέσωμεν ὡς κανόνα καὶ γνώμονα τῆς ζωῆς μας τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Ἄς λάβωμεν τὴν Χάριν διὰ τῶν Θείων Μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ. Ἄς συναντήσωμεν τὸν Ἀναστάνα Ἰησοῦν. Θὰ ἀκούσωμεν τὸν γλυκύτατον λόγον **Χαίρετε.** Θὰ ἀκούσωμεν **Χαίρετε** κουρασμένοι στρατοκόποι τῆς ζωῆς. **Χαίρετε** πονεμένοι ἄνθρωποι. **Χαίρετε** πικραμένοι ἀπόγονοι τοῦ Ἀδάμ. **Χαίρετε πάντες.** Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια· εὐοραζέτω γοῦν πᾶσα κτίσις τὴν Ἐγερσιν Χριστοῦ, ἐν ᾗ ἐστερέωται» (1971).

...Νά ζήσωμεν ἁγίαν ζωὴν ἐν Χριστῷ. Νά γίνωμεν νέοι εἰς τὴν καρδίαν μὲ πόθους ἱερούς καὶ ἀνωτέρους. Νέοι εἰς τὸν νοῦν μὲ σκέψεις ἁγίας. Νέοι εἰς τὰς ἀποφάσεις καὶ πρό παντός νέοι εἰς τὰς πράξεις. Ἄγνοί, εἰρηνικοί, ἐγκρατεῖς, φιλάδελφοι, δίκαιοι, ἐλεήμονες, ἀνεξίκακοι, εὐχάριστοι, ταπεινοί, ἀπλοί, ἄκακοι, φιλαλήθεις, εὐθεῖς, ἅγιοι, ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ. Νά συντελεσθῇ πνευματικὴ

ἀνάστασις, ἀναγέννησις, ἀναμόρφωσις, μεταμόρφωσις, *νέα Δημιουργία*».

Ἀγαπητοὶ μου Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες,

Ἀδελφοὶ μου Χριστιανοί.

Ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ ποιμαντορικά ἀποσπάσματα εἶδαμε καθαρά πόσον καὶ εἰς ποῖον βαθμὸν ὁ ἅγιος ἐκεῖνος Μητροπολίτης Ἐδέσσης Καλλίνικος ἐβίω-νε ἀληθινὰ καὶ μετέδιδε μὲ ζωντάνεια καὶ παλμὴ τὴν πνευματικὴν χαρὰ, τὴν χαρὰ τοῦ Χριστοῦ, τὰ ζωοδῶρητα θεῖα μηνύματα.

Τὸν Ἁγιοπνευματικὸ καὶ χαρμόσυνο αὐτὸν χαριετισμὸ, τὸ **«Χαίρετε»**, τὸν ἀπηύθυνε ὁ Ἀναστάς Κύριος καὶ Θεός μας σὲ πληγωμένες ἀπὸ τὴν λύπη καὶ τὸν πόνο ψυχές, στίς ἅγιες Μυροφόρες Γυναῖκες, οἱ ὁποῖες ἐβίωσαν ἀπὸ κοντὰ τὰ ἅγια καὶ ἄχραντα Πάθη τοῦ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ Διδασκάλου των, καὶ συνεπάσχαν μὲ τὴν Ἄγνην Θεομήτορα κατὰ τίς φρικτὲς ὥρες τῆς Σταυρώσεώς Του καὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ Του.

Τὸ **«Χαίρετε»** τοῦ Θεοῦ Λυτρωτοῦ μας ἦτο τὸ βάλαμο τῆς πονεμένης καρδίας των καὶ ἐπέφερε τὴν πνευματικὴν ἀλλοίωσιν καὶ χαριτωσίαν των. Ὁ Ἀναστάσιμος ὕμνος: «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...» λέγει εἰς τὴν συνέχεια: «...ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ...», περιγράφων **τὰ εὐεργετικά ἀποτελέσματα τῆς ὑπερτάτης Σταυρικῆς Θυσίας τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου μας: τὴν λαμπρὰν νίκην κατὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν πονηρῶν πνευμάτων καὶ τὴν κατανίκησιν τοῦ θανάτου, τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς φθορᾶς. Ὁ Σταυρός τοῦ Κυρίου μας ἀνεδείχθη «ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπιον».**

Εἰς τὸ βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων διαβάζομε ὅτι οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Ἰωάννης, ἀφοῦ ἐφυλακίσθησαν διότι ἐκήρυττον τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ ἐθεράπευσαν πολλοὺς ἀσθενεῖς, μετὰ δὲ τὴν θαυμαστήν ἀποφυλάκισίν των ἀπὸ τὸν ἄγγελον Κυρίου ἐδάρησαν ἀνηλεῶς ἀπὸ τοὺς δημίους, «ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ (Ἰουδαίου) συνεδρίου ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ (τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου μας) κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι» (Πραξ. ε', 41).

Ὁ θεῖος Ἀπόστολος Παῦλος ἔλεγε: «*χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου*» (Κολ. α, 24). Ἡ χαρὰ του ἦτο ὑπέρμετρη διὰ τὰ ὑπὲρ τοῦ γλυκυτάτου Ἰησοῦ Χριστοῦ παθήματά του. Ὁ δὲ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος γράφει εἰς τὴν Καθολικὴν του Ἐπιστολή:

Συνέχεια στή σελ. 5

«Τό ταπεινόν ἐν στεναγμοῖς»

«Φαρισαίου φύγωμεν ὑψηγορίαν, καί τελώνου μάθωμεν τό ταπεινόν ἐν στεναγμοῖς...»

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά!

Εὐλογημένη, εἰρηνική κατὰ Θεόν, χαριτοφόρα καί πλούσια σέ πνευματική καρποφορία ἡ ἐρή καί κατανυκτική περίοδος τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου, ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπό τήν σημερινή Κυριακή τοῦ Τελώνη καί τοῦ Φαρισαίου καί θά περαιωθῇ σὺν Θεῷ κατὰ τήν τελευταία ἡμέρα τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Ἑβδομάδος, τό Μέγα Σάββατον.

Τό Ἱερό Τριῶδιο ἀνοίγει ἡ ταπεινώσις καί ἡ βαθεῖα συντριβή τοῦ τελώνη καί τό κλείνει ἡ εἰλικρινής μετάνοια καί ἡ ὁμολογία τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ. Καθ' ὅλην τήν διάρκεια τῶν 70 αὐτῶν ἁγίων ἡμερῶν εἰς τήν προκαθάριστον περίοδον τῶν τριῶν πρώτων ἑβδομάδων μέχρι τήν Κυριακή τῆς Τυρινῆς, εἰς τὰς 6 ἑβδομάδας τῶν φωτοποιῶν Νηστειῶν τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί εἰς τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Ἑβδομάδα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τῆς ὅλης περιόδου τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου, παρελαύνουν πρόσωπα καί πρότυπα ὑποδειγματικῆς μετανοίας (ὅπως ὁ τελώνης, ὁ ἄσωτος, ἡ ὅσια Μαρία ἡ Αἰγυπτία, ἡ πόρνη ἡ ἀλείψασα μέ τό μῦρον τούς ἀχράντους πόδας τοῦ Κυρίου μας, ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, ὁ ὁποῖος ἐκλαυσε πικρῶς διὰ τήν τριπλῆν ἀρνησίαν του, ὁ εὐγνώμων ληστής καί ὅσοι ἄλλοι μνημονεύονται εἰς τόν Μέγαν Κανόνα πρώων ἄσωτοι καί ἁμαρτωλοί). Παρελαύνουν, ὡσαύτως, καί ἀγνά πρότυπα ἀρετῆς καί θεοσεβείας (ὅπως οἱ ἅγιοι Βασιεῖς Μιχαήλ καί Θεοδώρα καί ὁ ἅγιος Πατριάρχης Μεθόδιος, οἱ ὁποῖοι ὑποῦργησαν εἰς τό θεῖον ἔργον τῆς ἀναστηλώσεως τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων, ὁ ἅγιος Γρηγόριος Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης ὁ Παλαμάς, ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ὁ Σιναΐτης, συγγραφεύς τοῦ ἀσκητικοῦ βιβλίου τῆς Κλίμακος, ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης, ποιητής τοῦ Μεγάλου Κανόνος, ὁ Ἅγιος καί Δίκαιος φίλος τοῦ Χριστοῦ Λάζαρος, ὁ ἅγιος Ἰωσήφ ὁ Πάγκαλος καί ὅλα τὰ ἀξίεπαινα ἅγια παραδείγματα ἐναρέτου βιοτῆς καί πολιτείας), τὰ ὁποῖα προβάλλει πρὸς μίμησιν ὁ Ὅσιος Ἀνδρέας Κρήτης εἰς τόν

ὑπέροχον Κανόνα του.

Πρὸ πάντων, ὁμως, εἰς τό πνευματικόν στερέωμα τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου λάμπει καί ἀστράπτει τό Πανάγιο Πρόσωπο τοῦ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ μέ τήν πανηγυρικήν περιφορὰν τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων κατὰ τήν Κυριακήν τῆς Ὁρθοδοξίας, μέ τήν Σταυροπροσκύνησιν εἰς τό μέσον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, μέ τήν θριαμβευτικήν εἰσοδὸν Του εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, μέ τήν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου, μέ τὰ Ἅγια καί φρικτὰ Πάθη Του καί τέλος μέ τήν Ἁγίαν καί ἐνδοξον Ἀνάστασιν Του. Ἀλλά καί τό Πανάγιο Πρόσωπο τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου μέ τόν Εὐαγγελισμόν τῆς, μέ τήν ἐόρτιον Ἀκολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν τῆς, μέ τήν σεμνήν καί ἔμπονον παρουσίαν τῆς εἰς τόν Σταυρόν καί τήν Ταφήν τοῦ Ἐσταυρωμένου Κυρίου καί Θεοῦ μας καί τήν ἀνεκκλήτην χαράν καί εὐφροσύνην τῆς μετὰ τήν Ἀνάστασιν τοῦ Υἱοῦ τῆς καί Θεοῦ καταυγάζει τήν ἐκκλησιαστική αὐτῆς περίοδο.

Θά ἐπανεέλθωμεν, ὁμως, εἰς τήν **ὑποπόιν ταπεινώσιν** καί τό **«ταπεινόν ἐν στεναγμοῖς»** τοῦ τελώνη τῆς σημερινῆς παραβολῆς, ὡς ἀπαραίτητο καί πρωταρχικό ἐφόδιο διὰ τήν ἀσφαλῆ ἀγωνιστική πορεία καί τὰ πνευματικά γυμνάσματα τοῦ **«σταδίου τῶν ἀρετῶν»** τῆς ἁγίας αὐτῆς περιόδου. Καί εὐθύς ἀμέσως θά ἀκούσωμεν τόν ἐμπνευσμένο παραινετικό λόγο τοῦ συμπαθεστάτου Ἁγίου τῶν καιρῶν μας Ὁσίου Πορφυρίου τοῦ Κουσκοκαλυβίτου διὰ τήν ταπεινώσιν καί τήν ἀνιδιοτέλεια εἰς τήν λατρείαν τοῦ Θεοῦ, τήν ὁποία εἶχε ὁ τελώνης καί δέν εἶχε ὁ μέγιστος Φαρισαῖος.

«Ὁ Χριστός κάθεται ἔξω ἀπ' τῆς θύρας τῆς ψυχῆς μας καί κρούει γιά νά Τοῦ ἀνοίξωμε, μά δέν μπάινει μέσα. Δέν θέλει νά ἐκβιάσει τήν ἐλευθερία, πού ὁ ἴδιος μάς ἔχει δώσει. Τό λέει στήν Ἀποκάλυψη: Ἰδοῦ ἔστηκα ἐπί τήν θύραν καί κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καί ἀνοίξῃ τήν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτόν καί δεῖπνήσω μετ' αὐτοῦ καί αὐτός μετ' ἐμοῦ. Ὁ Χριστός εἶναι εὐγενής. Στέκει ἔξω ἀπό τῆς θύρας τῆς ψυχῆς μας καί χτυπάει ἀπαλά. Ἄν τοῦ ἀνοίξωμε, θά ἔλθει μέσα μας καί θά μάς δώσει τὰ πάντα, τόν ἑαυτό Του, μυστικά, ἀθόρυβα.

Τόν Χριστό δέν θά μπορέσωμε νά Τόν γνωρί-

Συνέχεια στή σελ. 4

σωμε, ἄν Ἐκεῖνος δέν μᾶς γνωρίσει. Δέν μπορῶ νά τά ἐξηγήσω ἀκριβῶς αὐτά, εἶναι μυστήρια. Ἀκοῦστε τόν Ἀπόστολο Παῦλο: «Νῦν δέ γνόντες Θεόν, μᾶλλον δέ γνωσθέντες ὑπό Θεοῦ». Οὔτε μποροῦμε νά Τόν ἀγαπήσωμε, ἄν ὁ ἴδιος δέν μᾶς ἀγαπήσει. Ὁ Χριστός δέν θά μᾶς ἀγαπήσει, ἀμα ἐμεῖς δέν εἴμαστε ἄξιοι γιά νά μᾶς ἀγαπήσει. Γιά νά μᾶς ἀγαπήσει, πρέπει νά βρεῖ μέσα μας κάτι τό ιδιαίτερο. Θέλεις, ζητάεις, προσπαθεῖς, παρακαλεῖς, δέν παίρνεις ὅμως τίποτα. Ἐτοιμάζεσαι νά ἀποκτήσεις ἐκεῖνα πού θέλει ὁ Χριστός, γιά νά ἔλθει μέσα σου ἡ Θεία Χάρις, ἀλλά δέν μπορεῖ νά μπεῖ, ἄν δέν ὑπάρχει ἐκεῖνο πού πρέπει νά ἔχει ὁ ἄνθρωπος. Ποιό εἶναι αὐτό; Εἶναι ἡ ταπείνωση. Ἄν δέν ὑπάρχει ταπείνωση, δέν μπορούμε ν' ἀγαπήσωμε τόν Χριστό. Ταπείνωση καί ἀνιδιοτέλεια στή λατρεία τοῦ Θεοῦ...

...Ὅταν φτάσεις σέ μία τέτοια ταπείνωση καί ἐξαναγκάσεις τή Χάρι τοῦ Θεοῦ νά κατοικήσει μέσα σου, τότε τά κέρδισες ὅλα. Ὅταν ἔχεις τήν ταπείνωση, ὅταν γίνεις αἰχμάλωτος τοῦ Θεοῦ, αἰχμάλωτος μέ τήν καλή ἐννοια, δηλαδή δοχεῖο τῆς Θείας Χάριτος, τότε μπορείς νά πεις μέ τόν Ἀπόστολο Παῦλο: «Ζῶ δέ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δέ ἐν ἐμοί Χριστός». Εἶναι πάρα πολύ εὐκόλο νά πραγματοποιηθεῖ αὐτό, νά κάνουμε, δηλαδή, αὐτά πού θέλει ὁ Θεός. Ὅχι ἀπλῶς εὐκόλο ἀλλά εὐκολότατο. Ἀρκεῖ νά κάνουμε τό ἀνοιγμα. Ὅταν κάνουμε τό ἀνοιγμα, γιά νά δεχθοῦμε τό θεῖον, γινόμαστε ἄξιοι τοῦ Θεοῦ, γιά νά ἐγκύψει μέσα μας ὁ Χριστός. Καί ἄν ἐγκύψει μέσα μας ὁ Χριστός, μᾶς χαρίζει τήν ἐλευθερία. Πού νά βρεῖς λέξεις γι' αὐτά τά μυστήρια!... Ὅλο το μυστικό εἶναι ἡ ἀγάπη, ὁ ἐρωτας στόν Χριστό. Τό δόσιμο στόν κόσμο τόν πνευματικό. Οὔτε μοναξιά νιώθει κανεῖς, οὔτε τίποτα. Ζεῖ μέσα σ' ἄλλον κόσμο. Ἐκεῖ πού ἡ ψυχή χαίρεται, ἐκεῖ πού εὐφραίνεται, πού ποτέ δέν χορταίνει».

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Πόσο μᾶς εἰρηνεύουν καί γαληνεύουν τήν ψυχήν μας τά θεοφώπιστα αὐτά λόγια τοῦ Ὁσίου Πορφυρίου! «**Ὁδός ἀρίστη**» χαρακτηρίζεται ἡ ταπείνωσης εἰς τό Συναξάριον τῆς Μεγ. Πέμπτης. Καί πράγματι εἶναι. Εἶναι ἡ ἀσφαλέστερη ὁδός πρὸς μετάνοιαν καί σωτηρίαν. Καί αὐτή ἡ «**ἀρίστη ὁδός**» καί ἀσφαλεστέρα ὅλων τῶν ἄλλων μᾶς χρειάζεται καί εἶναι ἀπαραίτητη σήμερα, περισσότερο ἴσως ἀπό κάθε ἄλλη φορά.

Ἡ ἐπιδημία τοῦ κορωνοϊοῦ, ἡ ὁποία συμπληρώνει ἕνα περίπου χρόνο ἔφερε σέ πολύ κόσμο «τά ἄνω κάτω». Οἱ ἀλλεπάλληλες «καραντίνες» καί ὁ περιορισμός τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας. Ἡ ὑποχρεωτική μασκοφορία σέ ἐσωτερικούς καί ἐξωτερικούς χώρους. Οἱ καταγιστικές ἐνημερώσεις μέσῳ τῶν Μ.Μ.Ε. Οἱ καθημερινές ἀναγγελίες κρουσμάτων (χωρίς τήν διάκρισιν τῶν λοιμώξεων τοῦ ἀναπνευστικοῦ καί τῶν θετικῶν εἰς τόν κορωνοϊόν περιστατικῶν) καί θανάτων (χωρίς καί ἐδῶ νά διευκρινίζονται οἱ ἀπό κορωνοϊόν καί οἱ μέ κορωνοϊόν θάνατοι). Οἱ συχνές ἀναφορές εἰς τά ἐμβόλια καί τούς ἐμβολιαζομένους, ἀλλά καί σέ περιστατικά παρενεργειῶν, παραλύσεων καί θανάτων ἐμβολιασθέντων, ὅλα αὐτά καί ἄλλα, τά ὁποῖα δέν μᾶς εἶναι γνωστά, κρατοῦν τούς συνανθρώπους μας σέ ἔνταση καί ὑπερδιέγερσι, ἀλλά καί σέ ἔντονη ἀγωνία καί ἀνασφάλεια περὶ τό «**τί τέξεται ἡ ἐπιούσα**».

Πέρα τούτων, ἡ στέρησις τοῦ συνταγματικοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθερίας τῆς Θείας Λατρείας μέ τόν ἀποκλεισμόν τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τῆς συντριπτικῆς πλειονότητος τῶν Ἑλληνορθόδοξων Χριστιανῶν, ἀπό τήν λατρευτικήν καί λειτουργικήν συμμετοχήν του -τό καί βασικώτερον καί σπουδαιότερον ὅλων-, ἀφοῦ δέν ἄρκει ἡ μετὰ τήν Ἰεράν Ἀκολουθίαν καί Θεῖαν Λειτουργίαν «κατ' ἴδιαν προσευχή» δι' ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας, θά ἔχη ἀπρόβλεπτες συνέπειες διά τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα. Καί ὅλα αὐτά ὑπό τήν ἀπειλήν καί ἐπιβολήν προστίμων καί ἄλλων συνεπειῶν.

Μέσα, λοιπόν, εἰς αὐτό τό κλίμα τῶν πιέσεων, τῶν διώξεων καί τῆς ἀνασφαλείας οἱ παραινετικοί λόγοι τοῦ Ὁσίου Πορφυρίου διά ταπείνωσιν καί ἀνιδιοτέλειαν εἰς τήν Λατρείαν τοῦ Θεοῦ πίπτουν «ὡς δρόσος Ἀερμών ἐπί τά ὄρη Σιών», ἀποτελοῦν τό «βάλσαμο» τῆς ψυχῆς, τονώνουν καί ἐμψυχώνουν τόν κάθε πονεμένο καί ἐμπερίστατο συνάνθρωπό μας.

Καί ὁ Χριστιανός ποιητής μᾶς ἐνδυναμώνει ψυχικά:

«ἽΩ πιστέ προχώρα, καί μή σταματᾶς,
τῆς ζωῆς ὁ δρόμος, εἶναι Γολγοθᾶς.
Ὅσο κι' ἄν ἡ νύχτα εἶναι σκοτεινή,
στήν καρδιά σου μέσα, δέν μπορεῖ νά μπη.

Κι' ἄν σάν ὁδοιπόρος, τώρα κουραστεῖς,
κάποτε γιά πάντα, θά ἀναπαυθῆς.

Συνέχεια στή σελ. 13

«Πᾶσαν χαράν ἠγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις». Οἱ τρεῖς παῖδες τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι μέ διαταγὴν τοῦ βασιλέως τῆς Βαβυλώνος Ναβουχοδονόσορος δέν «ἐλάτρευσαν τὴν κτίσιν παρά τὸν Κτίσαντα (Κύριον καὶ Θεόν)», «ἀλλὰ πυρός ἀπειλὴν ἀνδρείως πατήσαντες χαίροντες ἔψαλλον Ὑπερύμνητε, ὁ τῶν Πατέρων Κύριος καὶ Θεός εὐλογητός εἶ». Οἱ ἅγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες στρατιῶται, οἱ ὁποῖοι ἐμαρτύρησαν εἰς τὴν παγωμένη λίμνη τῆς Σεβαστείας, μέ χαράν ἀπεδύθησαν τὰ ἐνδύματά των καὶ ἔσπευσαν νά εἰσέλθουν εἰς τὴν λίμνην κρίζοντας: **«Δριμύς ὁ χειμῶν, γλυκὺς ὁ Παράδεισος»**. Καὶ τὰ ἑκατομύρια τῶν ἁγίων Μαρτύρων τῆς πρωτοχριστιανικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν μετέπειτα χριστιανικῶν αἰώνων «ἀγωνιζόμενοι ὡς ἐν ἄλλοτρίοις σώμασιν» ἔχαιρον χωροῦντες πρὸς τὸ μαρτύριον.

Ἀδελφοί μου,

Ἀκούοντες «ὁ φαιδρὸν τῆς Ἀναστάσεως κήρυγμα» καὶ τὸ θερμὸν μήνυμα τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου μας **«Χαίρετε»** ἐνδεχομένως νά ἀναλογίζεσθε ἂν καὶ κατὰ πόσον τὰ οὐράνια αὐτὰ σαλπίσματα συγκινοῦν καὶ ἔχουν τὴν δύναμιν νά ἐπιδράσουν καταλυτικῶς καὶ νά ἀναμορφώσουν τὴν ἀνήσυχον ἐποχὴν μας καὶ τοὺς τεταραγμένους καιροὺς μας, πού πλήττονται ἀπὸ τὸ ἄγχος, τὴν ἀγωνία καὶ ἀβεβαιότητα διὰ τὸ αὔριον καὶ εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν δαμόκλειον σπάθην ἐνός κορωνοϊοῦ, καὶ δὴ μεταλλαγμένον.

Ὅμως, ἄς μὴ ξεχνᾶμε ὅτι καὶ τότε πού ἀκούσθηκε ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου μας τὸ **«Χαίρετε»** δέν ἦσαν καλύτερα τὰ πράγματα. Ὁ σκληροπυρηνικός Ἰουδαϊσμός, ἡ εἰδωλολατρία, τὸ δωδεκάθεο, οἱ ἀνατολικές θρησκείες, οἱ ἀγωνίες, οἱ ἀβεβαιότητες, οἱ ἀναταραχές, οἱ ἀμφισβητήσεις, τὰ σκάνδαλα, καὶ ὁ, τι ἄλλο σκοτεινὸ καὶ ἐπικίνδυνον διὰ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος, ἀναφαίνονταν στὸν ὀρίζοντα. Τὸ **«Χαίρετε»**, ὁμως, τοῦ Θεοῦ Διδασκάλου διέλυσε τὰ σκόπη τῆς ἀγνοίας, τῆς ἀγνωσίας τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ τῆς εἰδωλομανίας. **Ἔταμε τὴν ἱστορία ἀποφασιστικά καὶ ὀριστικά εἰς τὴν πρό Χριστοῦ καὶ τὴν μετὰ Χριστόν ἐποχὴν, τὴν νέαν ἐν Χριστῷ ἐποχὴν τῆς Θείας Χάριτος** (καὶ ὄχι εἰς τὴν πρό κορωνοϊοῦ καὶ τὴν μετὰ κορωνοϊὸν ἐποχὴν, τὴν ὁποῖαν «εὐαγγελίζονται» οἱ τῆς νέας ἐποχῆς καὶ τῆς νέας τάξεως πραγμάτων ἀνθρωποι). Ὅσοι ὀραματίζονται τὸ «ὄραμα» τῆς Πανθηρσκείας καὶ τῆς Παγκοσμιοποίησης, τῆς μιᾶς παγκόσμιας Κυ-

βέρνησης. Ὅσοι ἐμπλέκονται καὶ εἶναι ὀπαδοὶ καὶ φορεῖς τοῦ πνεύματος καὶ τῶν σκοτεινῶν σχεδίων καὶ στόχων τοῦ Οἰκουμενισμοῦ. Ὅσοι δέν εἶναι πιστά καὶ ἀφοσιωμένα τέκνα τῆς Μιᾶς καὶ Μόνης Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ θεωροῦν καὶ ἀποδέχονται τὴν κάθε ἑτερόδοξη ὁμολογία ὡς μία ἀπὸ τίς πολλές «ἐκκλησίες», οἱ ὁποῖες σάν ἄλλο μωσαικὸ πρέπει νά «συγκολληθῶν» γιὰ νά ἀποτελέσουν, κατὰ τὴν πεπλανημένη ἀντίληψιν καὶ θεωρίαν τους, τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Γιατί γι' αὐτοὺς ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία μας εἶναι ἐλλειμματικὴ καὶ δέν συγκροτεῖ τὴν Μία Ἀγία Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Ἱεροῦ Συμβόλου Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως. Οἰκτρά καὶ ζοφερά πλάνη. **Γι' αὐτὸ καὶ ἀπροϋπόθετα, χωρὶς τὴν λύσιν ὄλων ἐν γένει τῶν δογματικῶν, ἐκκλησιολογικῶν καὶ κανονικῶν διαφορῶν, προσβλέπουν εἰς τὸ κοινὸν ἑορτασμὸν Ὁρθόδοξων καὶ Παπικῶν τὸ ἔτος 2025, πού θά ἑορτασθῇ ἡ ἱστορικὴ ἐπέτειος τῶν 700 ἐτῶν ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀποβλέποντες, ἀπροϋποθέτως ἐπαναλαμβανόμεν, εἰς τὸ κοινὸν ποτήριον καὶ τὴν ἔνωσιν.**

Τὸ **«Χαίρετε»** τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου μας, ἀδελφοί μου, ὅταν τὸ ἀποδεχθῶμε καὶ τὸ ἐνστερνισθῶμε «ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ» εμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τοῦ 21ου αἰῶνος, θά ἀποκτήσωμε τὴν ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι πνευματικὴν χαράν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Ζωοδότου Χριστοῦ, καὶ τὴν σταθερὴν πίστιν καὶ κραταιὰ ἐλπίδα εἰς τὸ μέγα ἔλεος, τὴν φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν κληρονομίαν τῶν αἰώνων ἀγαθῶν τῆς Ἐπουρανίου Βασιλείας.

Ὑπὸ τίς συνθήκες καὶ τὰ ἀπαγορευτικά μέτρα τῆς ἐπιδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ ἡ Τοπικὴ μας Ἐκκλησία ἐπέλεξε νά γίνῃ αὐτὴ τῆς φορᾶ ἡ τελετὴ τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἡ Πασχαλινὴ Θεία Λειτουργία μετὰ τὴν 5ην πρωϊνὴν τῆς Μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάσχα.

Εὐχόμενος, ὅθεν, πλοῦσιες τίς Θεῖες εὐλογίες καὶ τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου καὶ Θεοῦ μας, ἀλλὰ καὶ κάθε βιοτικὴ καὶ υλικὴ δωρεὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ Δωροεδότη σέ σᾶς, στίς οἰκογενεῖς σας, εἰς τὴν Ἀγία μας Ἐκκλησία, τὸ ἔθνος μας καὶ εἰς τὸν σύμπαντα κόσμον, καὶ ἰδιαίτερος εἰς τοὺς προσφιλεῖς μας ναυτικούς, διατελῶ,

Μετὰ Πασχαλίων εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν
Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθῆρων & Ἀντικυθῆρων Σεραφεῖμ

Ἡ προσφυγή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στή Δικαιοσύνη

Ἐν Κυθήροις τῇ 11ῃ Φεβρουαρίου 2021
Ἄριθ. Πρωτ.: 82

Πρός
Τὴν Ἱεράν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἰωάν. Γενναδίου 14
115 21 Ἀθήναι

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Συνοδικοί Σύεδροι,
Εὐλογεῖτε·

Εὐσεβάστως προάγομαι μετά τὴν λήψιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 664/299/11-2-2021 Ὑμετέρου Ἐγκυκλίου Σημειώματος, δι' οὗ διεβιβάσθη ἡμῖν ἡ ὑπ' ἀριθ. 9147/10.2.2021 Κ.Υ.Α. «περὶ προσωρινῶν μέτρων εἰς τοὺς θρησκευτικούς χώρους λατρείας διὰ τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας ἐναντι τοῦ κορωνοϊοῦ Covid -19», νά ἀναφερθῶ εἰς τὰ ἐκ ταύτης ἀνακύπτοντα προβλήματα εἰς τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα καὶ νά παρακαλέσω Ὑμᾶς διὰ τὰ κάτωθι:

1. Συμφώνως πρὸς τὰ διαλαμβανόμενα ἐν τῇ ὡς ἄνω Κ.Υ.Α. ἡ παρουσία πιστῶν ἐντὸς τῶν Ἱερῶν Ναῶν θά πραγματοποιηθῆ ἀναλόγως τοῦ ἐπιπέδου ἐπιδημιολογικῆς ἐπιβαρύνσεως εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκεται ὁ Δῆμος ἢ ἡ Περιφερειακὴ Ἐνότης ἐκάστου Ἱεροῦ Ναοῦ: α) Ἐπίπεδον ἐπιτηρήσεως β) Ἐπίπεδον ἠϋξημένου κινδύνου γ) Ἐπίπεδον πολὺ ἠϋξημένου κινδύνου καὶ δ) Ἐπίπεδον μητροπολιτικῶν περιοχῶν.

Εἰς τὰς ὑπὸ ἀριθμησιν α, β καὶ δ περιπτώσεις-ἐπίπεδα ἢ συμμετοχῆ πιστῶν ὀρίζεται ὡς ἐξῆς: Εἰς τὸ α ἐπίπεδον ἓνας (1) πιστὸς ἀνά εἴκοσι πέντε (25) τ.μ. ἐπιφανείας καὶ μὲ ἐλαχίστην ἀπόστασιν δύο (2) μέτρων μεταξύ των, μὲ μέγιστον ἀριθμὸν παρευρισκομένων πιστῶν τοὺς πενήκοντα (50). Εἰς τὸ β καὶ δ ἐπίπεδον προβλέπεται ἓνας (1) πιστὸς ἀνά εἴκοσι πέντε (25) τ.μ. ἐπιφανείας καὶ μὲ ἐλαχίστην ἀπόστασιν δύο (2) μέτρων μεταξύ των, μὲ μέγιστον ἀριθμὸν παρευρισκομένων πιστῶν τοὺς ἑννέα (9). Ἐνῶ εἰς τὸ γ ἐπίπεδον ὀρίζεται ἡ τέλεισις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν», ἄνευ τῆς παρουσίας πιστῶν. Ἐπὶ πλέον, ἐπιτρέπεται «στό πλαίσιο τῶν ἐπιτρεπομένων λόγων μετακινήσης»

(Παράρτημα Κ.Υ.Α., Φ.Ε.Κ. Β 534/10.2.2021, σελ. 5174) ἢ προσέλευσις τῶν πιστῶν διὰ προσκύνημα καὶ «κατ' ἴδιαν προσευχὴν», μετὰ τὸ πέρασι τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

2. Εἰς τὰς ἐν θέματι α, β καὶ δ περιπτώσεις-ἐπίπεδα ὀρίζεται ἡ παρουσία ἑνός (1) μόνον πιστοῦ ἐντὸς εἴκοσι πέντε (25) τ.μ. ἐπιφανείας μὲ ἀπόστασιν δύο (2) μέτρων ἀπὸ τὸν πλησίον του, ἐνῶ ἡ Κ.Υ.Α. τοῦ Δεκεμβρίου, ἡ ὁποία «κατ' ἐξαίρεσιν ἐπέτρεπε τὴν τέλεισις Λειτουργιῶν τὴν 25.12.2020, τὴν 1.1.2021 καὶ 6.1.2021», ὥριζε τὴν παρουσίαν ἑνός (1) πιστοῦ ἀνά δεκαπέντε (15) τ.μ. μὲ ἀπόστασιν δύο (2) μέτρων ἀπὸ τὸν ἄλλον. Καὶ ἐρωτᾶται: αὐτὰ τὰ ὑπερβολικὰ τ.μ. ἐπιφανείας (15 πρὶν καὶ 25 τώρα) ποῦ ἀλλοῦ τηροῦνται; Εἰς τὰ super markets καὶ τὰ λοιπὰ καταστήματα τροφίμων, εἰς τὰ φαρμακεῖα, εἰς τὰς σχολικὰς αἰθούσας, εἰς τὰ ἀεροπλάνα, εἰς τὸ μετρό, εἰς τὸν ἠλεκτρικὸν σιδηρόδρομον, εἰς τὰ ἀστικά λεωφορεῖα, ποῦ; Τόσον ἐπικίνδυνον διὰ μόλυσμόν καὶ μετάδοσιν τοῦ μικροβίου θεωροῦνται οἱ Ἱεροὶ καὶ καθαγιασμένοι Ναοὶ μας; Πῶς πρέπει νά χαρακτηρισθῆ ἡ διάκρισις καὶ ἡ ἰδιαίτερα ἀντιμετώπισις τῶν Ἱερῶν καὶ λειτουργικῶν αὐτῶν χώρων, ἀλλὰ καὶ τῶν πιστῶν;

Ἐξ ἄλλου, ὁ καθορισμὸς τοῦ ἑνός (1) προσώπου ἐντὸς τῶν 25 τ.μ. ἐπιφανείας καὶ μὲ ἀπόστασιν δύο (2) μέτρων τοῦ ἑνός ἀπὸ τὸν ἄλλον διὰ τοὺς Ἐπαρχιακοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς σημαίνει κατ' ἀκριβείαν τὴν παρουσίαν 3-5 προσώπων μόνον, ἐνῶ ὡς μέγιστος ἀριθμὸς πιστῶν ὀρίζεται (θεωρητικῶς) ὁ ἀριθμὸς πενήκοντα (50), δηλαδὴ «δῶρον ἀδῶρον».

3. Εἰς τὴν γ περιπτώσιν -ἐπίπεδον πολὺ ἠϋξημένου κινδύνου κατατάσσονται ὅλες οἱ περιοχές -πόλεις, περιφέρειες- οἱ ὁποῖες ἀνήκουν εἰς τὸ «κόκκινο», δηλ. ἀφορᾶ εἰς τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας (περιφέρειαι Ἀττικῆς, Θεσσαλονικῆ, Ἀχαΐα καὶ νομοὶ Πελοποννήσου, Εὐβοια, νομοὶ Κρήτης κ.ά.). Καὶ εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν, ὡς μὴ ὠφέλε, ἐντάσσονται τὰ Κύθηρα καὶ τὰ Ἀντικύθηρα, ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν Περιφέρειαν Ἀττικῆς. Εἰς τὰ Κύθηρα προέκυψε ἕνα κρούσμα, τὸ ὅποιο ἐμολύνθη ἀπὸ μετανάστην ἐπιστρέψαντα ἐξ Ἀλβανίας, ὁ ὁποῖος καὶ μετέδωσε εἰς τὸ περιβάλλον του τὸν ἰόν (περὶ τὰ δέκα θετικά

(ΣΤΕ) για τὰ αὐστηρά μέτρα κατά τῆς Θείας Λατρείας

περιστατικά τελούνται υπό ἐγκλεισμόν), ἐνῶ τὰ Ἀντικύθηρα εἶναι μέχρι στιγμῆς ἀμόλυτα.

Εἰς τό μεγαλύτερο, λοιπόν, μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Πατρίδος μας μετεδόθη ὁ κορωνοϊός καί ἔνεκα τούτου ἡ τέλειαι τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, καί μάλιστα τῆς Θείας Λειτουργίας, θά γίνεται «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν», ἄνευ τῆς παρουσίας τῶν πιστῶν. «**Ἀρχαί** (νέων) **ῶδιων**». Ὁ ἀποκλεισμός τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν ἀπό τήν ἐν Ἐκκλησιαίς Θείαν Λατρείαν καί ἀπό τό Ποτήριον τῆς ζωῆς, τό φερέσβιον Ἱερόν Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας-Θείας Κοινωνίας, εἶναι ὁ,τι τό ὀδυνηρότερον. Ἡ προσέλευσις τῶν πιστῶν διά προσκύνημα καί «κατ' ἴδιαν προσευχήν», μετὰ τό πέρας τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, εἶναι σημαντικόν μὲν, ἀλλά τό ἐλάχιστον, ἔναντι τοῦ μείζονος καί υπερτάτου, πού εἶναι ἡ κοινή Θεία Λατρεία καί τό κορυφαίον αὐτῆς, ἡ Θεία Μετάληψις τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Τό προσκύνημα καί ἡ «κατ' ἴδιαν προσευχή» δέν εἶναι δυνατόν νά ἀντικαταστήσουν καί νά ἀναπληρώσουν τήν ἀπό κοινοῦ Θεία Λατρεία καί τήν Θεία Κοινωνία. Ἐπί μῆνας ἐστερήθη τῶν Θείων αὐτῶν Δώρων ὁ Λαός τοῦ Θεοῦ καί ἤδη τοῦ προσφέρεται καί πάλιν τό πικρόν τοῦτο ποτήριον τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ λιμοῦ, οἱ πικρές ἐμπειρίες τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς, Μεγ. Ἑβδομάδος καί τοῦ Πάσχα 2020, ὁ βαρύτερος αὐτός σταυρός τοῦ Χριστωνύμου Ποιμνίου. Ὁ Κυβερνήτης τῆς Χώρας μας εἰς πρόσφατον συνέντευξιν του ἐξέφρασε τήν ἐλπίδα ὅτι τό Πάσχα θά ἀπαλλαγούμε ἀπό τήν «φαραωνική πληγή» τοῦ κορωνοϊοῦ. Ἀπό τό Φθινόπωρον, ὅμως, ἄρχισαν τά προμηνύματα δι' ἕνα ἀκόμη ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τοῦ πιστοῦ Λαοῦ ἐπικείμενον Πάσχα. Εἶναι ἀδιανόητον καί ἀσυγχώρητον τό ἐνδεχόμενον τοῦτο καί ὡς σκέψις ἀκόμη. Μῆ γένοιτο! Μυριάκις μῆ γένοιτο!

Ἡ ὁμάδα τῶν ἐδικῶν συμβουλῶν τῆς Κυβερνήσεως (λοιμωξιολόγων) μέ ὀρθολογιστικά κριτήρια καί σκεπτικισμόν ἀντιμετωπίζουσα τό θέμα: Ἐκκλησία καί ἐκκλησίασμα, ἐντάσσουν καί αὐτό εἰς τά ὀριζόντια μέτρα καί, ὅπως κλείνουν ὅλα τά ἄλλα, ἀποφαινόνται καί διά τῆς Ἐκκλησίας χωρίς, κατά κανόνα, νά προσεγγίζουν τόν μεταφυσικόν καί μυστηριακόν χαρακτήρα τῆς Ἐκκλησίας. Ὅμως, ἐπειδή εὐρισκόμεθα εἰς ἕνα Ἑλληνορθόδοξο, κατά τήν

συντριπτικὴν του πλειονοψηφίαν (καί ὄχι οὐδετερόθρησκο) Κράτος, τήν Χώρα τῶν Ἁγίων καί τῶν Ἡρώων, πρέπει ἀπό ἄλλην, πνευματικὴν ὀπτικὴν γωνίαν νά γίνη ἡ προσέγγισις τοῦ πνευματικοῦ μεγέθους, πού λέγεται Ἐκκλησία καί εἶναι ἡ μητέρα καί σώτειρα τοῦ Ὁρθοδόξου Γένους μας ἐπὶ εἴκοσι (20) καί πλέον αἰῶνας. Καί τό εὐσεβές Γένος μας, συυφασμένο μέ τήν Ὁρθοδοξία ἐμεγαλοῦργησε διαχρονικῶς. Διήνυσε μέ τήν πάροδον τῶν αἰῶνων καί πλέον δυσχερεῖς καταστάσεις (Κατοχές-δουλείαι, ἐπιδρομές, πολέμους, καταστροφές, λοιμῶδες ἀσθένειαι, δύσκολα καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ἀλλ' «ἐκ πάντων τούτων ἐρρύσατο αὐτό ὁ Κύριος». Ἐπομένως δέν εἶναι ὀρθόν νά ἐξισώνουμε τήν Ἐκκλησία, μέ τήν θεία καί ὑψηλὴν ἀποστολήν της, μέ ὅλα τά ἄλλα σχήματα τοῦ παρόντος κόσμου.

4. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε, ἡ ὁποία, ὡς γνωστόν, ἐν σχέσει μέ τό Ἑλληνικόν μας Κράτος ἔχει διακριτοῦς ρόλους καί αἰ μετ' αὐτοῦ σχέσεις εἶναι σχέσεις συναλληλίας, ἔπειτα ἀπό ἕνα περίπου ἔτος (ἀφ' ὅτου ἐνέσκηψε ἡ ἐπιδημία τοῦ κορωνοϊοῦ), συμπάσχουσα μετὰ τοῦ Ὁρθοδόξου Ποιμνίου της διά τήν στέρησιν τοῦ υπερτίμου ἀγαθοῦ τῆς Θείας Λατρείας ἀπό τόν Χριστώνυμον Λαόν της, παρά τὰς ἐκάστοτε παρεμβάσεις της ὑπέρ τῆς ἀκωλύτου διενεργείας αὐτῆς, ἀλλά καί ποιήσασα χρῆσιν τοῦ Συνταγματικοῦ δικαιώματος Αὐτῆς, διασφαλίζοντος τό δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς Θείας Λατρείας (ἀρθρον 13, παραγρ. 1 καί 2), ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι, παρά τήν ὑπ' ἀριθ. Δ1α/ΓΠ. οικ. 80588/14.12.2020 (Β' 5509/15.12.2020) Κ.Υ.Α., ἡ ὁποία ἐπέτρεψε ὑπό αὐστηροῦς ὑγειονομικοῦ περιορισμοῦ τήν λειτουργία τῶν χώρων λατρείας (Ὁρθοδόξων Ἱερῶν Ναῶν) μέ παρουσίαν πιστῶν κατά τὰς Ἁγίας Ἑορτάς τῶν Χριστουγέννων, Ἁγίου Βασιλείου (Πρωτοχρονιάς) καί Θεοφανείων, διά τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 2/2.1.2021 Κ.Υ.Α. κατήργησε «τὴν ἐξαιρετικὴν καί ὑπό περιορισμοῦ δυνατότητα συλλογικῆς ἄσκησις τῆς λατρείας (δημόσια λατρεία) κατά τήν ἡμέρα ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων» (6-1-2021), τήν ὁποία ἐπέτρεπε ἡ προμνημονευθεῖσα Κ.Υ.Α., **ἐξήκηση**

Συνέχεια στή σελ. 8

τό δικαίωμα προσφυγής εις τό Συμβούλιον τής Έπικρατείας κατά τής νεωτέρας αὐτῆς Κ.Υ.Α.

Μέ τήν ἀπό 5/1/2021 Αἴτησιν Ἀκυρώσεως προσέφυγεν εις τό ΣτΕ ἡ Ἐκκλησία τής Ἑλλάδος, ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καί αἱ 81 Ἱεραὶ Μητροπόλεις τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος κατά τής συγκεκριμένης Κ.Υ.Α. καί τās προηγουμένης Κ.Υ.Α., βάσει τῶν ὁποίων «μέσα στό ἔτος 2020 συμμορφώθηκε (ἡ Ἐκκλησία τής Ἑλλάδος καί αἱ Ἱεραὶ Μητροπόλεις αὐτῆς) ἀλλεπάλληλες φορές στήν ἰδιαίτερα ἐπώδυνη ἀπαγόρευση στή δημόσια λατρεία, δηλαδή τήν ἀπαγόρευση συμμετοχῆς τῶν μελῶν Της στή συλλογική λατρεία κατά τήν διάρκεια περιόδων Δεσποτικῶν καί Θεομητορικῶν Ἑορτῶν κεφαλαίων σημασίας γιά τό Ἑορτολόγιό Της».

Καθηκόντως ἡ Ἑλλαδική μας Ἐκκλησία προσέφυγε εις τό ΣτΕ, ὄχι ἀντιδικούσα μέ τήν Ἑλληνικήν Πολιτείαν, ἀλλά διεκδικούσα τά Συνταγματικά δικαιώματά τής, κατά τά ὡς ἄνω, καί στοιχοῦσα πρός τούς Θείους καί Ἱερούς Κανόνας τής Ὁρθόδοξου ἡμῶν Καθολικῆς Ἐκκλησίας καί πρός τόν Καταστατικόν Χάρτην τής Ἐκκλησίας μας (Ν.590/1977), ἅτινα (ἀμφότερα) κέκτληται Συνταγματικήν ἰσχύν καί κάλυψιν, βάσει τοῦ Συντάγματος τής Ἑλληνικῆς Πολιτείας. Ἐκινήθη οὕτως διά νά ἀπαλειφθῇ διά παντός τό κακό αὐτό προηγούμενο.

5. Παράλληλος κίνησις μέ τήν προσφυγήν τής Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας εις τό ΣτΕ ἔλαβε χώραν εις **τό Ἀνώτατον Δικαστήριον τῶν ΗΠΑ (Supreme Court of the United States)**, ἀντίστοιχον τοῦ ἡμετέρου Συμβουλίου Ἐπικρατείας, κατόπιν προσφυγῆς τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν τοῦ Μπρούκλιν, κατὰ τής ἀποφάσεως τοῦ Κυβερνήτου τής Ν. Υόρκης (25-11-2020), τό ὁποῖον διεκήρυξε πανηγυρικῶς τῷ τρόπῳ ὅτι: **«ἀκόμα καί σέ μία πανδημία, τό Σύνταγμα δέν μπορεῖ νά τεθεῖ στήν ἄκρη καί νά λησμονηθεῖ»**. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἔκρινε ὡς ἀντισυνταγματικήν τήν παραβίασιν τοῦ συνταγματικῶς κατοχυρωμένου δικαιώματος ἐλευθερίας τής Θείας Λατρείας μέ τόν περιορισμόν εις τήν ἄσκησιν τής (ὅριον 10 ἢ 25 πιστῶν εις τούς Ἰ. Ναούς). Ὡσαύτως, **τό Γαλλικόν Συμβούλιον τής Ἐπικρατείας (Conseil d Etat)** θεωρεῖ ὡς ἀντισυνταγματικόν περιορισμόν τοῦ δικαιώματος τής Θείας Λατρείας τό ὅριον τῶν 30 πιστῶν διά τήν συμμετοχήν των εις τήν Θείαν Λατρείαν καί διέταξε τήν Γαλλικήν Κυβέρνησιν νά ἀναθεωρήσῃ τό σχετικόν διάταγμα,

διότι τό Δικαστήριον θεωρεῖ ὅτι κατ' αὐτόν τόν τρόπον ἓνα μεγάλο μέρος τῶν πιστῶν θά στερηθῇ τοῦ συνταγματικῶς ἀνεγνωρισμένου δικαιώματος τής Θείας Λατρείας. Ἡ Σύνοδος, μάλιστα, τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν τής Γαλλίας (CEF) ἐζήτησε ἀπό τήν Κυβέρνησιν «νά ἀναθεωρηθῇ τό μῆ ρεαλιστικό καί ἀνεφάρμοστο μέτρο τῶν τριάντα πιστῶν, τό ὁποῖο εἶναι ἐντελῶς ἀσεβές γιά τήν πραγματικότητα τής θρησκευτικῆς πρακτικῆς τῶν Καθολικῶν».

Ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι Κληρικοί καί Λαϊκοί, τά μέλη τής Μιάς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, δέν ἔχομεν ἴσα δικαιώματα ἐνώπιον τοῦ νόμου, τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀνθρωπίνου, ἢ τό Σύνταγμα τής Ἑλλάδος δέν περιφρουρεῖ ἐξ ἴσου τό δικαίωμα τής θρησκευτικῆς συνειδήσεως καί τής ἐλευθερίας Θείας Λατρείας; (ἄρθρ.13, παρ. 1 καί 2); Διατί ἡμεῖς νά τυγχάνωμεν διαφορετικῆς ἢ κατωτέρας μεταχειρίσεως, τοσοῦτον μάλιστα, ἀφοῦ τό ἐν λόγω ἄρθρον τοῦ Συντάγματος δέν ἀναστέλλεται οὔτε ἐν καιρῷ πολιορκίας ἢ πολέμου;

6. Ὅσον ἀφορᾷ δέ εις τόν ἐμβολιασμόν τοῦ πληθυσμοῦ τής Χώρας μας τό καλόν καί θεάρεστον εἶναι νά ὑποστηρίξῃ ἡ Ἁγία μας Ὁρθόδοξος Καθολική Ἐκκλησία τό θεῖον δῶρον τής ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας τοῦ προσώπου καί τόν σεβασμόν τής ἐλευθερίας τής βουλήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Τό ἀρμόδιον Εὐρωπαϊκόν Συμβούλιον καί ὁ Ε.Ο.Δ.Υ. ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ ἐμβολιασμός πρέπει νά εἶναι προαιρετικός. Ἀκούονται ἔνθεν κάκειθεν διάφορες γνώμες εἰδικῶν ἐπιστημόνων ἰατρῶν. Μέσω τοῦ διαδικτύου παρουσιάζονται τά θετικά καί τά ἀρνητικά τοῦ ἐμβολιασμοῦ (πρόκλησις παρενεργειῶν, παραλυσίας μελῶν τοῦ σώματος τοῦ ἐμβολιαζομένου, ἀιφνίδιοι θάνατοι μετά τό ἐμβόλιον, ὄρα περιπτώσεις 23 προσώπων Γηροκομείου Νορβηγίας, ἀλλά καί πολλοί ἐκφράζονται θετικῶς μετά τόν ἐμβολιασμόν των). **«Ἄγει τήν ἀλήθειαν εις φῶς ὁ χρόνος»**, ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι Πρόγονοί μας, καί

7. Ὡσως, ὠρισμένοι συνάνθρωποι μας νά δυσφορήσουν μέ τά γραφόμενά μας, πληροφορούμενοι ἀπό τά Μ.Μ.Ε. τά ἀναγγελλόμενα καθημερινῶς ἀπό τό μέτωπον τοῦ κορωνοϊοῦ καί νά μᾶς θεωρήσουν ὡς εὐρισκομένους ἐκτός τόπου καί χρόνου καί ὅτι δῆθεν εἴμεθα ἐκτός πραγματικότητος.

Ὅμως, Μακαριώτατε, ἡ ἐπιμονή μας εις τήν ἐμμονήν τοῦ Χριστεπωνύμου Πληρώματος εις τήν εἴκοσι (20) αἰῶνων παράδοσιν καί πρακτικήν τής Ἁγίας ἡμῶν Ὁρθόδοξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας εἶναι

ή θεοφιλής και θεοδιδάκτη λύσις του προβλήματος, εάν εντρυφήσωμεν εις ιστορικά γεγονότα παραλήλων ή και πλέον άπειλητικών επιδημιών και την άντιμετώπισίν των εντός του χώρου της Άγιας μας Έκκλησίας με τά άγιαστικά μέσα, πού διαθέτει (Θεία Λατρεία, Ίερές Άγρυπνίες, Ίερές Λιτανείες κ.λπ.). Όταν κλείονται οι Ίεροί Ναοί διά τούς πιστούς και δέν τιμώνται από τόν Λαόν του Θεού λειτουργικώς και λιτανευτικώς οι Άγιοι Προστάται και Πολιούχοι τών διαφόρων περιοχών (π.χ. ό Άγιος Δημήτριος στη Θεσσαλονίκη, ό Άγιος Άνδρέας στην Πάτρα, ό Άγιος Σπυρίδων στην Κέρκυρα) έχουμε κατακόρυφη αύξηση και επέκταση της επιδημίας, όχι διότι οι Άγιοι έκδικούνται ή τιμωρούν, αλλά καθώς στέλνουν τά μηνύματά τους εις τόν φιλόχριστον λαόν.

Εύχηθήτε, Μακαριώτατε άγιε Πρόεδρε και Άγιοι Συνοδικοί Πατέρες νά παρέλθη τό συντομότερον ή φρικτή αυτή και παγκόσμια δοκιμασία του κορωνοϊού και άπαν τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα της Άγιωτάτης του Χριστού Έκκλησίας μας νά διδαχθή εκ της τοιαύτης δεινής συμφοράς και έν μετανοία νά λατρεύη τόν Σωτήρα, Λυτρωτήν και Εύεργέτην Κύριον ήμών Ίησουν Χριστόν και εις καμμίαν περίπτωση νά μήν επαναληφθούν τά θλιβερά γεγονότα της Μεγ. Τεσσαρακοστής, Μεγ. Έβδομάδος και του περυσινού Άγιου Πάσχα, πού οι Ίεροί Ναοί μας ήσαν άδειοι από τήν άπουσίαν των εύσεβών και Όρθοδόξων Χριστιανών.

Και επί τούτοις ύποσημειούμενος βαθυσεβάσως, διατελώ,

Ελάχιστος έν Έπισκόποις
Ό Μητροπολίτης

† Ό Κυθήρων & Άντικυθήρων Σεραφείμ

Ύστερόγραφον της 15ης Φεβρουαρίου 2021

Πρίν προωθήσει προς Ύμās ή Γραμματεία της καθ' ήμās Ίεράς Μητροπόλεως τό επίσημο τούτο κείμενο του ύπ' αριθ. 82/11-2-2021 έγγράφου διά της ύπηρεσίας courier (ένώ είχε προηγηθή τούτο πρό τριημέρου διά του e-mail εις τήν Άρχιγραμματεία της Ίεράς ήμών Συνόδου) έν γνώσθη ή παράνομος και άπαράδεκτος ένέργεια του Άστυνομικού Διευθυντού της Σαντορίνης εις βάρος του πολιού Ίερέως της Ένορίας Παναγίας Μυρτιδιώπισσας Καμάρι Θήρας π. Γεωργίου Φύτρου.

Ό γέροντας Ίερεύς π.Γεώργιος, μετά τήν Θ. Λειτουργία της Κυριακής 7ης Φεβρουαρίου 2021,

τήν όποία έτέλεσε κεκλεισμένων των θυρών, και έν ώρα της καλουμένης «άτομικης προσευχής» έκοινώνησε, ως γνωστόν, δύο παιδιά -τό ένα με ειδικές ανάγκες- και ό Διοικητής της Άστυνομίας, ό όποιος εισήλθε εκείνη τήν στιγμή με πολιτική ένδυμασία, έζήτησε τήν ταυτότητα του Ίερέα (ό όποιος μόλις είχε κοινωνήσει τά δύο παιδιά) και του είπε νά τόν ακολουθήσει εις τό τμήμα. Έπέβαλε πρόστιμο 1.500 ευρώ εις τόν Ίερέα. Εις τό Α.Τ. έπήραν άποτυπώματα από τά 10 δάκτυλα του Ίερέως (!), ό όποιος έκρατήθη επί 1 1/2 της ώρας εις τό Άστυνομικό Τμήμα, του άπηγγέλη ή κατηγορία της παραβίασως της ΚΥΑ και ώρίσθη τακτική δικάσιμος!!!

Και όταν έρώτησε ό Ίερεύς τί παρεβίασε του άπήτησαν ότι έκοινώνησε ανθρώπους.

Μακαριώτατε άγιε Πρόεδρε,

Βλέπετε ότι έπαληθεύεται και εις τήν περίπτωση αυτήν ή παροιμία: «ένός κακού μύρια έπονται». Η ώμή, επέμβασις της Πολιτείας εις τά της Έκκλησίας ιδού ποία άποτελέσματα φέρει. Τό άνέφερα και εις προηγούμενα έγγραφα μου προς Ύμās. Τά μέτρα των ΚΥΑ, κατά της Έκκλησίας άντικανονικά και άντισυνταγματικά, εξελίσσονται εις φανερόν και άφανή διωγμόν κατ' Αύτης. Ειδικώτερα, ό παντελής άποκλεισμός του Λαού του Θεού από τήν Θεία Λειτουργία, και συνεπώς από τήν Θεία Κοινωνία, τί άλλο είναι παρά διωγμός του Χριστεπώνυμου Πληρώματος;

Μέ ποίο δικαίωμα ό έν θέματι Διοικητής της Άστυνομίας εισήλθε εις τόν Ίερόν Ναόν διά νά άσκήση δίωξιν κατά του Ίερέως, πράγμα τό όποιον δέν επιτρέπεται από τό Σύνταγμα, και δη έν ώρα Θείας Λατρειας; Διατί ήνωχλήθη ό κ. Διοικητής από τήν μετάδοσιν των Τιμίων Δώρων, και μάλιστα σε παιδί με ειδικές ανάγκες; Πώς δικαιολογείται τό βαρύ πρόστιμο, τά δακτυλικά άποτυπώματα και ή παραπομπή σε τακτική δικάσιμος; «Τί γάρ κακόν έποίησεν;».

Παρακαλώ πολύ τό έξωφρενικό αυτό περιστατικό της Σαντορίνης νά ένσωματωθή εις τήν δικογραφία της προσφυγής της Έκκλησίας της Ελλάδος και όλων των Ίερών Μητροπόλεών μας (5-1-2021) εις τό Συμβούλιον της Έπικρατείας. Τό περιστατικό αυτό και τά παρόμοια άλλα περιστατικά παραπέμπουν εις ολοκληρωτικά καθεστώτα βορείων γειτόνων μας και δέν πρέπει νά μένουν άπαρατήρητα.-

Ό ίδιος
† Κ.Σ.

«'Αληθής και εύπρόσδεκτος νηστεία»

«Όταν δέ νηστεύητε, μή γίνεσθε
ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί...»
(Ματθ. στ' 16)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καὶ Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ
ἀγαπητά!

Εὐλογημένη, εἰρηνική κατὰ Θεόν, χαριτοφόρα
καὶ καρποφόρα ἡ ἱερά καὶ κατανυκτική περίοδος
τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν αὐριανὴ ἡμέρα, τὴν Καθαρὰ
Δευτέρα, τὸ **«στάδιον τῶν ἀρετῶν»** τῆς ἁγίας
περιόδου τῶν φωτοποιῶν Νηστειῶν. Ἐξ ἑβδομά-
δες τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ
μία, ἡ ἀκροτελευτίος, ἡ καὶ σπουδαιότερα καὶ ἱε-
ρωτέρα, ἡ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Ἑβδομάδος.

**«Ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ νηστείας καὶ ἐλε-
μοσύνης καὶ δικαιοσύνης»** διαβάζομεν εἰς τὸ βι-
βλίον τοῦ Τωβίτ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ Μέγας
Βασίλειος, ἀναφερόμενος εἰς τὴν νηστείαν, λέγει:
*«Βλέπεις τί κάμνει ἡ νηστεία· καὶ νόσους θερα-
πεύει καὶ ρεύματα σωματικὰ ξηραίνει καὶ δαίμονας
ἐκβάλλει, καὶ τὸν νοῦν λαμπρότερον καθιστᾷ καὶ
καρδίαν καθαρὰν καὶ σῶμα ἁγιασμένο (ἀπεργάζε-
ται) καὶ εἰς τὸν Θρόνον τοῦ Θεοῦ παρουσιάζει τὸν
ἄνθρωπον. Μεγάλῃ δύνامي ἡ νηστεία καὶ μεγάλα
κατορθώματα γίνονται δι' αὐτῆς».* «*Ἀληθῆς δέ νη-
στεία, ἡ τῶν κακῶν ἄλλοτρίωσις, ἐγκράτεια γλώσ-
σης, θυμοῦ ἀποχή, ἐπιθυμιῶν χωρισμός, καταλα-
λιᾶς, ψεύδους καὶ ἐπιπορκίας· ἡ τούτων ἔνδεια, νη-
στεία ἐστίν, ἀληθῆς καὶ εύπρόσδεκτος».*

Αὐτὰ καὶ ἄπειρα ἄλλα ἔχουν λεχθῆ ἀπὸ τὸν
Σωτῆρα μας Ἰησοῦν Χριστόν, τοὺς Ἁγίους Ἀπο-
στόλους καὶ τοὺς Ἁγίους καὶ Θεοφόρους Πατέρας
τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλη-
σίας διὰ τὴν νηστείαν, τὴν ἀξίαν καὶ τὴν δυνάμιν
τῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ πολλὰ ὀφέλη, τὰ ὅποια ἀπο-
κομίζομεν δι' αὐτῆς. Ἐκεῖνο, ὅμως, τὸ ὅποιο ἀπο-
δυναμώνει καὶ ἀχρηστεύει τὴν νηστεία εἶναι ἡ ὑπο-
κρισία καὶ ὁ ὑποκριτικὸς τρόπος, μὲ τὸν ὅποιο με-
ρικές φορές γίνεται. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον μᾶς εἶπε
εἰς τὸ σημερινὸ Εὐαγγελικὸ Ἀνάγνωσμα τῆς Κυ-
ριακῆς τῆς Τυρινῆς ὁ Θεῖος Διδάσκαλος Ἰησοῦς

Χριστός: «*Όταν δέ νηστεύητε, μή γίνεσθε ὡσπερ
οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί...».* Διότι οἱ ὑποκριταὶ
ἀλλοιώνουν τὰ πρόσωπά τους καὶ ἐπιδεικτικά
παίρνουν τὴν ὄψιν καὶ τὴν ἔκφρασιν ἀνθρώπου
καταβεβλημένου ἀπὸ τὰς στερήσεις, διὰ νὰ φα-
νοῦν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουν καὶ τοι-
ουτοτρόπως εἰσπράττουν καθ' ὀλοκληρίαν τὴν
ἀμοιβή τους ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους τῶν ἀνθρώπων.

Προηγουμένως, εἰς τὸ ἴδιο κεφάλαιο, τὸ ἔκτο
κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ματθαῖον Ἀγίου Εὐαγγελίου, ὁ
Κύριος καὶ Θεὸς μας λέγει τὰ ἴδια καὶ διὰ τὴν ἐλε-
ημοσύνην καὶ τὴν προσευχήν, τίς δύο αὐτές μεγά-
λες ἀρετές τοῦ πιστοῦ Χριστιανοῦ, οἱ ὅποιες
ἀχρηστεύονται καὶ καταντοῦν ἄκαρπες καὶ ἀτελε-
σφόρητες, ὅταν γίνονται μὲ ὑποκριτικὸ καὶ ἐπιδει-
κτικὸ τρόπο. «*Όταν ποιῆς ἐλεημοσύνην μὴ σαλ-
πίσης ἔμπροσθέν σου, ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ
ποιοῦσιν...».* Οἱ ὑποκριταὶ κάμνουν δημοσίως τὴν
ἐλεημοσύνην των εἰς τίς συναγωγὰς καὶ τοὺς δρό-
μους διὰ νὰ δοξασθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ
τοιουτοτρόπως λαμβάνουν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν
ἀμοιβή τους, πού εἶναι ὁ ἐπαινος τὸν ὅποιον ἐπε-
δίωξαν καὶ ἔλαβον ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ διὰ
τὴν προσευχήν τὰ ἴδια συνέστησεν ὁ Κύριος: «*Καὶ
ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔσῃ ὡσπερ οἱ ὑποκριταί».* Ἀ-
ρέσει εἰς αὐτοὺς νὰ στέκονται ὀρθοὶ στίς συνα-
γωγὰς καὶ στίς γωνίας τῶν πλατειῶν καὶ νὰ προσ-
εύχωνται διὰ νὰ τοὺς βλέπουν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔτσι
παίρνουν ἐδῶ εἰς τὴν γῆν ὀλόκληρον τὸν μισθὸν
τους ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους τῶν ἀνθρώπων.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ θεωρῶ χρησιμὸν καὶ ἐπω-
φελές νὰ ἴδωμεν τί λέγει διὰ τοὺς ὑποκριτὰς καὶ τὸ
προσωπεῖο, τὴν «μάσκα» τους, ὁ μέγας ἀνατόμος
τῆς ψυχῆς ἁγίου Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

*«Καὶ ἐδῶ εἶναι ὀλοφάνερο εἰς τοὺς περισσο-
τέρους, ὅτι δέν εἶναι αὐτὸ πού φαίνονται, ἀλλὰ φέ-
ρουν προσωπεῖο, τὴν μάσκα τῆς ὑποκρισίας»*
(Ε.Π.Ε. 34,616). *«Μέσα τους δέν ἔχουν τίποτε. Ἀ-
πλῶς ἔχουν τὸ προσωπεῖο, τὴν μάσκα τῆς εὐλα-
βείας καὶ φαίνονται σεμνοί. Εἶναι ἐρμηοὶ ἐργῶν
ἀγαθῶν»* (Ε.Π.Ε. 19, 300). *«Χρησιμοποιοῦν τὴν
ὑποκρισία καὶ εἰσάγουν ἄλλα δόγματα. Μετασχη-
ματίζονται σέ Ἀποστόλους Χριστοῦ»* (Ε.Π.Ε. 19,

586). «Εκεῖνοι ἄλλοι ἦσαν καὶ ἄλλοι φαίνονταν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔχει πάντοτε τὸ φρόνημα, ὅτι δὲν κάνει κάτι, διὰ νὰ ἀποσπάσῃ τὴν δόξα ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι δὲν κρύβει τίποτε σχετικό μὲ τὸν ἑαυτό του» (Ε.Π.Ε. 19, 590). «Ἐξωτερικά μόνον οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ παρουσιάζονται μὲ τὴν προβιά τοῦ προβάτου» (ἐνῶ «ἔσωθεν εἶναι λύκοι ἄρπαγες») (Ε.Π.Ε. 19, 614).

«Ἐπειδὴ μερικοὶ γνωρίζουν, σημειώνει σὲ ἄλλο σημεῖο ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ὅτι μὲ ἄλλο τρόπο δὲν θὰ γίνουιν εὐπρόσδεκτοι, φοροῦν τὸ προσωπεῖο (τὴν μάσκα) τῆς ἀληθείας καὶ παίζουν παραπλανητικό θέατρο. Λέγουιν ὅτι δὲν παίρνουιν χρήματα. Χρήματα δὲν παίρνουιν, ἀλλὰ παίρνουιν κάτι περισσότερο· καταστρέφουιν ψυχές. Ἄν καὶ τὸ ὅτι δὲν λαμβάνουιν χρήματα, καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια. Παίρνουιν, ἀλλὰ τὸ κρύβουιν. Ἐξωτερικά μόνον παρουσιάζονται μὲ τὴν προβιά τοῦ προβάτου» (Αὐτόθι).

«Φοβούμεθα τὸν θάνατον σάν τὰ παιδιά, καὶ δὲν φοβούμεθα τὴν ἁμαρτία. Τὰ μικρὰ παιδιά, ἐνῶ φοβούνται τὰ προσωπεῖα (τίς μάσκες), δὲν φοβούνται τὴ φωτιά. Καὶ ἐμεῖς φοβούμεθα τὸν θάνατο, πού εἶναι εὐκαταφρόνητο προσωπεῖο καὶ δὲν φοβούμεθα τὴν ἁμαρτία, πού εἶναι ὄντως φοβερό πρᾶγμα καὶ ὡς φωτιά κατατρώγει τὴν συνείδησίν μας» (Ε.Π.Ε. 32, 114).

Ἀγαπητοὶ μου Ἀδελφοὶ καὶ Συλλειτουργοί,

Ἀδελφοὶ μου Χριστιανοί,

Εἶδατε ὅτι καὶ στίς τρεῖς αὐτές ὑψηλές χριστιανικές ἀρετές, **τὴν νηστεία, τὴν ἐλεημοσύνη καὶ τὴν προσευχή, πού ἀποτελοῦν τρία ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα θεῖα χαρίσματα καὶ κοσμήματα τοῦ ὀρθοδόξου πιστοῦ**, ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός ἐφιστᾷ τὴν προσοχή καὶ τὴν πνευματικὴ μας ἐγρήγορσι οὕτως, ὥστε νὰ ἀποφύγωμεν τὴν ἐμπλοκή μας εἰς τὰ δόκανα τῆς ὑποκρισίας καὶ τῆς αὐτοπροβολῆς. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, δηλαδὴ μὲ τὴν εὐάρεστη εἰς τὸν Θεὸν διπλὴ νηστεία, τὴν σωματικὴ καὶ τὴν πνευματικὴ, μὲ τὴν θεάρεστη ἐλεημοσύνη καὶ μὲ τὴν θεοφιλῆ προσευχή, θὰ ὠφεληθοῦμε ψυχικά πρωτίστως ἐμεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ περιβάλλοντός μας. Οὕτως ἐχόντων δὲ τῶν πραγμάτων δὲν θὰ δυνηθῆ ἡ βδέλλα τῆς ὑποκρισίας καὶ τῆς αὐτεπιδείξεως νὰ ἀπομυζῆ τὴν χάριν, πού ἀποστάζουιν οἱ τρεῖς αὐτές βασικές καὶ ἀπαραίτητες διὰ τὸν ἀφοσιωμένο χριστιανὸ ἀρετές καὶ πνευματικὲς ἐνασχολήσεις.

Τὰ ἀρνητικά παραδείγματα τοῦ Φαρισαίου τῆς παραβολῆς καὶ τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, τῶν ὑποκριτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ θετικά καὶ ἀξιομίμητα πρότυπα τοῦ Τελώνη, τοῦ Ἀσώτου υἱοῦ, τῆς Ὀσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρω πόρνης γυναικός καὶ τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ, τὰ ὁποῖα συναντοῦμε εἰς τὴν ἱερὰν καὶ κατανυκτικὴν περίοδον τοῦ Τριωδίου, μᾶς βοηθοῦν τὰ μέγιστα νὰ ἀποστρέψωμε τὸ πρόσωπόν μας ἀπὸ τὰ ὑποκριτικά πρόσωπα καὶ προσωπεῖα καὶ νὰ ἐπικεντρώσωμε τὸ βλέμμα καὶ τὴν προσοχή μας εἰς τὰ γνήσια ὑποδείγματα καὶ πρότυπα μετανοίας.

Ὅταν μὲ τὴν Χάριν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποκτήσωμε **τὰ θεῖα δῶρα τῆς εὐπρόσδεκτης εἰς τὸν Θεὸν νηστείας, τῆς θεοδιδάκτης ἐλεημοσύνης καὶ τῆς θεοποιοῦ προσευχῆς, πού ἀποτελοῦν καὶ τρία ἀπὸ τὰ πλέον δραστικά καὶ ἀποτελεσματικά πνευματικά ὄπλα κατὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν πονηρῶν πνευμάτων**, τότε ἐξοβελίζονται ἀπὸ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν μας τὰ σκευὴ τοῦ πονηροῦ, πού εἶναι ἡ ὑποκρισία, τὸ προσωπεῖο καὶ ἡ τάσις πρὸς μεγαλαυχίαν καὶ αὐτοπροβολήν.

Ἀκούσαμε σήμερα εἰς τοὺς Αἶνους τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς τὸν ἀκόλουθο ὑπέροχο ὕμνο, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εὐγλωττα εἰς τὸ προκείμενον στάδιον τῶν ἀρετῶν καὶ τὰ ἀγωνιστικά παλαίσματα τῆς ἀγίας αὐτῆς περιόδου:

«**Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν ἡνέωκται**» οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε, ἀναζωσάμενοι τὸν καλὸν τῆς Νηστείας ἀγῶνα· οἱ γὰρ νομίμως ἀθλοῦντες, δικαίως στεφανοῦνται· καὶ ἀναλαβόντες τὴν πανοπλίαν τοῦ Σταυροῦ, τῷ ἐχθρῷ ἀντιμαχσώμεθα, ὡς τεῖχος ἀρρηκτον κατέχοντες τὴν Πίστιν, καὶ ὡς θώρακα τὴν προσευχὴν, καὶ περικεφαλαίαν τὴν ἐλεημοσύνην· ἀντὶ μαχαίρας τὴν νηστείαν, ἣτις ἐκτέμνει ἀπὸ καρδίας πάσαν κακίαν. Ὁ ποιῶν ταῦτα, τὸν ἀληθινὸν κομίζεται στέφανον, παρὰ τοῦ Παμβασιλέως Χριστοῦ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως».

Ἀδελφοί μου,

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ σύγχρονος κόσμος ὑποφέρει ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀπλότητος, τῆς εὐθύτητος τῆς καρδίας, τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς ἀληθινης καὶ ἀνυπόκριτης ἀγάπης, καὶ μάλιστα τῆς θεοδιδάκτης ἀπὸ τὸν Σωτῆρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ χριστιανικῆς ἀγάπης. Ἄντ' αὐτῶν ἐπικρατεῖ ἡ ἰδιοτελῆς καὶ ὑποκριτικὴ σχέσηις καὶ ἡ ἐπιπόλαιη ἀγάπη

Συνέχεια στή σελ. 12

ανάμεσα εις τούς ανθρώπους. Είναι σύνθετος το φαινόμενο εις τήν κοινωνία μας μαζί μέ τήν υποχρεωτική βιολογική προστατευτική μάσκα νά συνυπάρχει καί ή μάσκα τής ύποκρισίας.

Είναι σημεία τών καιρών μας αυτά. Κατά τό διαρρευσαν ἐτήσιο διάστημα τής σκληρής δοκιμασίας τής ἐπιδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ, ή ὁποία **«κρίμασιν οἷς οἶδεν ὁ Κύριος»** ἐπιτείνεται καί παρατείνεται ἀκόμη, ἀπεκαλύφθησαν **«ἐκ πολλῶν καρδῶν διαλογισμοί»** (πρβλ. Λουκ. β' 35). Ἐφανερώθησαν ὁ σεβασμός, οἱ ἀγνές διαθέσεις, ή ἄδολη ἀγάπη καί ή ἀφοσίωσις τών πιστῶν χριστιανῶν πρὸς τήν Ἁγία Μητέρα μας Ἐκκλησία, ἀλλά καί ή ἀποστροφή, οἱ ἐχθρικές διαθέσεις, τό δικηκτικό μένος καί ή πολεμική στάσις πρὸς τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα καί αὐτό τοῦτο τό Θεοσούστατο Σῶμα τής Μιάς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τών ὑπεναντιῶν.

Εἶναι γνωστά τά δεινοπαθήματα τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ κατά τήν περυσινή Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή, τήν Ἁγία καί Μεγάλη Ἑβδομάδα καί τό Ἅγιον Πάσχα. Ὅμως, τά θλιβερά καί κατάστικτα αὐτά γεγονότα, τά ὁποία ἐπλήγωσαν βαθύτατα τίς καρδιές τοῦ Χριστιανύμου Λαοῦ καί ἐπέρασαν μέ μελανά γράμματα εις τήν σύγχρονη Ἐκκλησιαστική μας Ἱστορία, ἀντί νά παραπεμφθοῦν διά παντός εις τήν λήθη, ἐπαναλαμβάνονται δυστυχῶς στίς ἡμέρες μας. Στίς «κόκκινες» περιοχές λειτουργεῖ ὁ Ἱερεὺς καί ὁ ψάλτης καί τό ἀπαραίτητο βοηθητικό προσωπικό, χωρὶς τήν συμμετοχή τών χριστιανῶν, ἐνῶ σέ ἄλλες περιοχές ἐπιτρέπεται ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς πιστῶν, ἕνας ἀνά 25 τ.μ., γεγονός τό ὁποῖον ἐγγίζει τά ὅρια τής γελοιότητος, ἀφοῦ πουθενά ἄλλοῦ (π.χ. super market, καταστήματα τροφίμων, σχολικὲς αἰθουσες, ἀεροπλάνα, μετρό, λεωφορεῖα κ.λπ.) δέν λαμβάνονται παρόμοια μέτρα καί τέτοιες ἀποστάσεις. Τό ἰδιαιτέρο αὐτῆ τῆ φορά εἶναι ή δυνατότητα τών Χριστιανῶν νά εἰσέρχονται εις τόν Ἱερόν Ναόν, μετά τήν Ἀπόλυσιν τής Θείας Λειτουργίας ή τής Ἱερᾶς Ἀκολουθίας γιά ἀτομική προσευχή, τό ὁποῖον εἶναι μέν κάτι καλό, ἀλλά δέν δίδει τήν δυνατότητα τής συμμετοχῆς τών πιστῶν εις τήν κοινήν Θεῖαν Λατρείαν καί τήν Θεῖαν Κοινωνίαν.

Οἱ θλιβερές συνέπειες τών lockdown στήν οἰκονομία, τό λιανεμπόριο, τήν Παιδεία καί τίς ἄλλες ἐπιχειρήσεις μελετώνται καθημερινῶς καί

ὑπολογίζεται τό βαρὺ κόστος σέ ἑκατομμύρια καί δισεκατομμύρια καί συχνά προβάλλονται ἀπό τούς εἰδικούς σενάρια ἐπανεκκινήσεως τής λειτουργίας τών ὡς ἄνω δραστηριοτήτων καί «ἔξυπνες» λύσεις. Ὅμως, ἐνῶ τό οικονομικό κόστος προσμετρᾶται ἐναγωνίως κάθε φορά, κανεῖς, δυστυχῶς, ἀπό τούς εἰδήμονας δέν ἀσχολήθηκε ποτέ μέ τό πνευματικό καί ψυχικό κόστος στά πλήθη τοῦ λαοῦ καί τά ἐπακόλουθά του. Γι' αὐτό καί, ἐνῶ γιά ὅλα τά ἄλλα γίνεται συχνή ἀγωνιώδης ἀναφορά, τό μόνον πού δέν συζητεῖται εἶναι ή ἐπανεκκινήσις τής Θείας Λατρείας διά τόν Λαόν τοῦ Θεοῦ. Καί αὐτό εἶναι λυπηρότατο ὅσον παραθεωροῦν τό κεφαλαῖῶδες καί καυτό αὐτό πνευματικό-ἐκκλησιαστικό ζήτημα φοβουμί ὅτι, κατά τήν πνευματική νομοτέλεια, δέν θά διευθετηθοῦν καλῶς καί τά ὑπόλοιπα.

Οἱ ὑποκριτικῶς καί μέ τήν μάσκα τής ὑποκρισίας φερόμενοι πρὸς τήν Ἁγίαν μας Ἐκκλησίαν καί ἀντισυνταγματικῶς διαχειριζόμενοι καί παρακωλύοντες τά τής Θείας Λατρείας θά ἔχουν βαρὺ κρίμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **«Φοβερὸν τό ἐμπεσεῖν εις χεῖρας Θεοῦ ζῶντος»** (Ἐβρ. ι' 31). Κατεπολεμήθη σφοδρῶς τό ἱερώτατο Μυστήριον τής Θείας Εὐχαριστίας-Θείας Κοινωνίας ἀπό ὠρισμένους «εἰδικούς» καί μή, ἐδιώχθησαν ποινικῶς Λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου, διότι ἐπραξαν τό «ἐγκλημα» τής μεταδόσεως εις τούς πιστοὺς τών Ἀχράντων Θεῶν Μυστηρίων, ἀπεκλείσθησαν χιλιάδες πιστῶν ὄχι μόνον ἀπό τήν συμμετοχήν των εις Ἱεράς Πανηγύρεις, ἀλλά καί ἀπό τό ἀπλό προσκύνημα μετά τό πέρας αὐτῶν... Καί διερωτῶνται οἱ πιστοὶ εις ποῖον καθεστῶς ζῶμεν;

Περαῖνων τήν μακράν αὐτὴν Ποιμαντορικὴν Ἐγκύκλιον, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, εὐχομαι ἀπό καρδίας νά εἶναι εὐλογημένα, εἰρηνική, ἐλευθέρη ὡς πρὸς τήν τέλεσιν τής Θείας Λατρείας καί καλλίκαρπη πνευματικά ή Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή καί νά εὐδοκήσῃ ὁ Πανάγαθος Κύριος καί Θεός μας νά ἐλευθερωθῇ τό συντομότερο ή Ἑλληνορθόδοξη Πατρίδα μας ἀπό ὅ,τι ἀντιχριστιανικό καί ἀνθελληνικό καί νά πέσουν τό ταχύτερο τά προσωπεῖα καί οἱ «μάσκες» τής ὑποκρισίας.

Καί ἐπὶ τούτοις διατελῶ,

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας 21 Μαρτίου 2021

Ὁ καθιερωμένος ἑορτασμός τῆς ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ἐπὶ τῇ ἀναστηλώσει τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων ἐτελέσθη τὴν Κυριακὴν 21 Μαρτίου 2021 εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ, ὡς εἰθισταί, Ἱερουργούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ.

Ἡ Ἱερά καὶ Θαυματουργὸς Εἰκόνα τῆς ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ, λόγῳ τῶν ἰσχυόντων ἀπαγορευτικῶν μέτρων, μετεφέρθη μὲ τὸ αὐτοκίνητο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μυρτιδιῶν τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ἀπὸ τὰ Μυρτιδία εἰς τὸν Ἱερόν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἑσταρωμένου Χώρας-Κυθήρων, ὅπου ἐτελέσθη ἡ Ἱερά Παράκλησις τῆς Μυρτιδιώτισσας καὶ ὁ Κατανυκτικὸς Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ.

Οἱ πιστοὶ ἀκολούθησαν μὲ τὰ αὐτοκίνητὰ τοὺς τὰ ἱερώτερα καὶ ἱστορικότερα κειμήλια τῶν Κυθήρων τὴν Θαυματόβρυτον Εἰκόνα τῆς Παναγίας μας καὶ τὴν Ἁγία Κάρα τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου ἀπὸ τὸ Μοναστήρι τῆς Παναγίας μας μέχρι τὴν πρωτεύουσα τοῦ νησιοῦ μας, τὴ Χώρα.

Κατὰ τὸ Θεῖο Κήρυγμα τοῦ Ὁσίου Ποιμενάρχους μας λίγο πρὶν τὸ πέρας τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ, ἀναφέρθηκε σ' αὐτὸ τὸ ὅποιο ἐζήσθη κατὰ τὴν

παραμονή, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν κυριώνυμον ἡμέρα τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Χριστιανοσύνης, τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας. Κι αὐτὸ ἦταν μία βαθιὰ πίκρα, ποῦ πῆρε ἀπὸ τὴν ἀπαγόρευσι τῶν ἀνωτέρων τῆς Ἀστυνομίας νὰ γίνη ἡ Λιτάνευσις τῆς Εἰκόνας τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας.

Ἐὰς ἐλπίσουμε νὰ εἶναι ἡ τελευταία αὐτῆς φορά, ποῦ ἡ Λιτάνευσις τῆς Θαυματουργοῦ καὶ Πανσέπτου Εἰκόνας τῆς Παναγίας μας γίνεται μὲ τὸ αὐτοκίνητο καὶ τοῦ χρόνου νὰ τὴν λιτανεύσουμε ὅλοι πεζῇ καὶ νὰ λάβουμε τὴν εὐλογία καὶ τὴν Χάρη Της. Ἀμήν.

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 4

*Ὡ γάλλου ὁδοιπόρε, στό ταξίδι σου αὐτό,
ἔχεις σύντροφο τὸν πρῶο, τὸν γλυκύτατο Χριστό.
Ἐχει ἀκόμη δρόμο ὡς τὸν οὐρανό,
δύσκολο, θλιμμένο καὶ πολὺ στενό.
Μά καὶ τοῦ Πατέρα, ἡ ἄσπρη πηγὴ,
ἔχει νὰ ζητήσεις, πίστι πὸ τρανή».*

Μὲ αὐτὸ τὸ πνεῦμα τῆς θεοδιδάκτης ταπεινώσεως καὶ μέσα εἰς τὴν ἁγία ἀτμόσφαιρα τῆς Θείας Λατρίας ἄς ἀντιμετωπισθοῦν ὑπευθύνως καὶ ἀρμοδίως, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ φόβῳ Θεοῦ, Ἐκκλησιαστικά-Πανορθόδοξα ζητήματα, ὅπως εἶναι τὰ σχίσματα εἰς τὴν Οὐκρανίαν, τὰ Σκόπια καὶ τὸ Μαυροβούνιον, τὰ ὅποια ἀναδύονται καὶ ἔρχονται εἰς τὸ προσκήνιον, ἐπαπειλοῦντα καί ριψὼς ἔτι πλέον τὴν Πανορθόδοξον ἐνότητα, καὶ χρῆζον θεοφωτίστων καὶ λεπτεπιλέπτων χειρισμῶν, «*ἵνα μὴ χεῖρον τι γένηται*». Ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ

Ἐθνικά μας θέματα, τὰ ὅποια ἀφοροῦν εἰς τὴν ἑδαφικὴν μας ἀκεραιότητα, τὴν ἐθνικὴν μας κυριαρχίαν εἰς τὸν θαλάσσιον χώρον καὶ τὸ Κυπριακὸν ζήτημα, καὶ διὰ τὰ ὅποια ἔχουμε διαφορὰς καὶ προστριβὲς μὲ τὴν γείτονα πρὸς ἀνατολὰς χώραν, εἶναι ἀνάγκη νὰ προσευχηθοῦμε ἔκτενῶς πρὸς τὸν Κύριον κατ' αὐτὸν τὸν πνευματικὸν καιρὸν τῆς μετανοίας.

Εὐχόμενος, ὅθεν, πᾶσαν παρά Κυρίου Παντοκράτορος ἐνίσχυσιν καὶ εὐλογίαν καὶ πᾶν ἀπὸ Θεοῦ δῶρημα τέλειον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλληνορθοδόξου Πατρίδος ἡμῶν καὶ εὐλογημένον τὸ ἀρξάμενον Ἱερόν Τριῶδιον, διατελῶ,

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης
Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Παρακώλυσις Ἱερῶς Λιτανείας ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ

Ἐν Κυθήροις τῇ 22α Μαρτίου 2021
Ἄριθ. Πρωτ.: 125

Πρὸς
τὴν Ἱεράν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἰωάν. Γενναδίου 14
115 21 Ἀθήναι

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Συνοδικοί,
Εὐλογημένη, εἰρηνική κατὰ Θεόν καὶ χαριτοφόρος ἡ ἀγωνιστικὴ διαδρομὴ εἰς τὸ «**στάδιον τῶν ἀρετῶν**» τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Εὐσεβάστως προάγομαι νά ἀναφέρω ὕμιν τὰ ἀκόλουθα:

Ἄπο ἑκατὸν ὀγδοῆκοντα (180) ἐτῶν, περίπου, δι' ἀποφάσεως τῆς κρατούσης τότε εἰς τὰ Ἐπτάνησα Ἰονίου Πολιτείας, δι' ἧς ἐνεκρίθη ἡ ἐπιστροφὴ τῆς Ἁγίας, Θαυματουργοῦ καὶ περιπέστου Εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσης ἀπὸ τὸ Κάστρον Χώρας-Κυθήρων, ὅπου ἐφυλάσσετε διὰ τὸν φόβον τῶν πειρατικῶν ἐπιδρομῶν, εἰς τὴν οἰκίαν Ἱεράν Μονὴν τῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσης, ἡ πανίερος Εἰκὼν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μυρτιδίων Κυθήρων ἐλιτανεύετο πεζῇ κατ' ἔτος, τῇ συμμετοχῇ πλήθους λαοῦ κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας. Τοῦτο ἐγίνετο μετὰ τὴν πανηγυρικὴν Ἀρχιερατικὴν Θείαν Λειτουργίαν ἀπὸ τὴν ἐν θέματι Ἱεράν Μονὴν μέχρι τὴν πρωτεύουσαν τῆς νήσου τῶν Κυθήρων, καὶ μάλιστα τὸν Ἱερόν Μητροπολιτικὸν Ναόν τοῦ Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας-Κυθήρων, ὅπου ἐφυλάσσετε μέχρι τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου Ἑβδομάδος τοῦ Πάσχα, ὅποτε λιτανευομένη εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς νήσου ἐπὶ 15νθήμερον ἐπέστρεφε εἰς τὸν θρόνον τῆς, εἰς τὰ Μυρτίδια.

Ἐφέτος, τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας (21-3-2021) διὰ πρῶτην φοράν παρεκωλύθη ἡ ἐν ἐκκλησιαστικῇ ἱερᾷ πομπῇ λιτάνευσις τῆς πανσέπτου Εἰκόνας τῆς Μυρτιδιώτισσης ἀπὸ τὴν Ἱεράν Μονὴν τῆς Μυρτιδιώτισσης πρὸς τὴν Πρωτεύουσαν τῆς

νήσου. Ἡ νήσος τῶν Κυθήρων ὑπέστη τὴν κατοχὴν Ἑνετῶν, Ἀγγλῶν, Γάλλων, Τούρκων (δι' ἐν μικρὸν διάστημα) καὶ Γερμανῶν. Καὶ ὁμως ποτέ δὲν ἀντιμετώπισε τοιαύτην βίαν καὶ μεταχείρισιν εἰς τὸν τόμῳ τῆς Θείας Λατρείας καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Αὐτό, τὸ ὁποῖον δὲν ἔκαμαν οἱ ὡς ἄνω κατακτηταί, ἐπεβλήθη ἐπὶ Ἑλληνορθοδόξου, κατὰ τεκμήριον, πολιτικῆς ἡγεσίας.

Ὀλίγας ἡμέρας πρὶν ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς Τοπικὰς Ἀρχάς (Δήμαρχον καὶ Διοικητὴν Ἀστυνομίας) καὶ τὸν Ἱερόν Κληρον μας διὰ νά συζητήσωμεν τὰ περὶ τοῦ πρακτέου. Καὶ δεδομένου τοῦ γεγονότος ὅτι ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς ἐπιδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ καὶ μέχρι σήμερον οὐδὲ ἐν θύμῳ ἐθρηνησαμεν, τὰ δὲ κρούσματα, βάσει τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγείας (Μάρτιος 2020) -καθ' ὃν τὸ κρούσμα προϋποθέτει λοίμωξιν τοῦ ἀναπνευστικοῦ-, δὲν ἐμετρήθησαν οὔτε εἰς τὰ δάκτυλα τῆς μιᾶς χειρὸς (καὶ ἐκεῖνα ἠτόνησαν συντόμως καὶ ὑπερεκεράσθησαν), ἐμείναμεν σύμφωνοι νά πραγματοποιηθῇ ἡ ἱερὰ Λιτάνευσις τῆς πανσέπτου Εἰκόνας τῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσης, βάσει καὶ τοῦ Ἐγκυκλίου Σημειώματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (Αὐγούστος 2020), διὰ τοῦ ὁποῖου ἐν καιρῷ ἐπιδημίας ἐπαφίετο τὸ θέμα τῆς λιτανεύσεως τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας εἰς τὴν διακριτικὴν ἀρμοδιότητα τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου. Ὅμως, ὁ Ταξίαρχος τῆς ΕΛ.ΑΣ τῆς οἰκείας Περιφέρειας, παρενέβη διὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἀστυνομίας Κυθήρων καὶ μὲ τὴν ἀπειλήν τῆς Εἰσαγγελικῆς παρεμβάσεως παρημπόδισε τὴν διεξαγωγὴν τῆς Ἱερᾶς Λιτανείας καὶ οὕτω πως ἡ Ἱερὰ Εἰκὼν μετεφέρθη δι' αὐτοκινήτου, τῇ τιμητικῇ συνοδείᾳ ἄνω τῶν ἐξήκοντα (60) αὐτοκινήτων, εἰς τὸν Ἱερόν Μητροπολιτικὸν Ναόν Ἐσταυρωμένου Χώρας-Κυθήρων.

Ὁμολογῶ ὅτι, ἐάν αἱ συνέπειαι θά ἐβάρυναν μόνον τὸν Ἐπίσκοπον καὶ οὐδένα ἄλλον ἐκ τῶν Ἱερέων, Ἱεροψαλτῶν καὶ λοιπῶν Χριστιανῶν, θά ἐγίνετο ἡ Ἱερὰ Λιτάνευσις, ἀφοῦ ἡ Ἀρχιερατικὴ μου συνείδησις δὲν εὗρισκε ἀποχρῶντά τινα λόγον ματαιώσεώς τῆς, καθ' ὅσον μάλιστα οἱ πιστοὶ εὐτά-

κτωσ καί μέ τήν τήρησιν λελογισμένης ἀποστάσεως θά συνώδεον λιτανευτικῶσ τήν Ἱεράν Εἰκόνα εἰσ τόν ὑπαίθριον χῶρον (ἐνῶ εἰσ τήν πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους μας οἱ πολῖται συνωστίζονται κατά χιλιάδας εἰσ διαφόρους συγκεντρώσεις καί δέν σημαίνει τίποτα αὐτό διά τούς ἀρμοδίους). Ἄφ' ἧσ στιγμῆσ, ὁμως, ἐδηλώθη ἡ παρέμβασῖσ Εἰσαγγελέωσ μέ κίνδυνον νά συλληφθοῦν Ἱερεῖσ καί Ἱεροψάλται καί οἱ πιστοί νά καταθέσουν πρόστιμα, ὑπεχώρησα διά νά μήν ἔχωμεν ταραχάσ καί συγχύσεις τήν μεγάλην αὐτήν ἡμέραν τῆσ Κυριακῆσ τῆσ Ὁρθοδόξιασ.

Δυστυχῶσ ἡμεῖσ, οἱ Κυθηριοὶ καί Ἀντικυθηριοὶ, ἀνήκοντες διοικητικῶσ εἰσ τήν Περιφέρειαν Ἀττικῆσ, ὑφιστάμεθα τάσ συνεπειάσ τοῦ λεκανοπεδίου τῆσ Ἀττικῆσ (αὐστηρά lockdown, «βαθύ κόκκῖνον» καί ὅλα τά παρεπόμενα τοῦ ρήματος).

Μακαριώτατε ἅγῖε Πρόεδρε,

Σεβασμιώτατοι ἅγῖοι Συνοδικοί,

Κατωδύνωσ καί ἐμπόνωσ Σάσ ἀναφέρω τήν θλιψῖν καί τόν βαθύν πόνον ἐμοῦ τε καί τοῦ φιλοχρίστου Ποιμνίου μου ἐκ τοῦ θλιβεροῦ αὐτοῦ συμβάντος. Ἐτι πλέον στιγματίζω τό γεγονός τῆσ ὠμῆσ καί ἀδυσωπήτου ἐπεμβάσεωσ τῶν Κρατικῶν παραγόντων εἰσ τά τῆσ Ἁγιωτάτησ ἡμῶν Ἐκκλησίασ. «Καισαροπαπισμός» εἰσ τόν κολοφῶνα τῆσ «δόξησ» του.

Καταθέτω τό περιστατικόν αὐτό διά νά κατατεθῆ, ἐφ' ὅσον καί Ὑμεῖσ τό κρίνετε ἐπωφελές, ἀρμοδίωσ, ὑπό τῆσ Νομικῆσ Ὑπηρεσίασ τῆσ Ἱερᾶσ ἡμῶν Συνόδου, εἰσ τόν οἰκεῖον φάκελλον, ἐν ὄψει τῆσ ἐκδικάσεωσ τῆσ προσφυγῆσ τῆσ Ἐκκλησίασ τῆσ Ἑλλάδοσ, τῆσ Ἱερᾶσ Ἀρχιεπισκοπῆσ Ἀθηνῶν καί ὅλων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων εἰσ τό Συμβούλιον τῆσ Ἐπικρατείασ (ἡμέρα δικασίμου ἡ 2α Ἀπριλίου 2021) διά τό φλέγον ζήτημα τῆσ ἀπ' ἀρχῆσ τῆσ ἐπιδημίασ τόσ κορωνοϊοῦ παρακλύσεωσ ἡ καί τοῦ περιορισμοῦ τῆσ Θείασ Λατρείασ ἐν τοῖσ Ἱεροῖσ ἡμῶν Ναοῖσ.

Ὁμολογουμένωσ, ἡ ἐν θέματι προσφυγή μας εἰσ τό ΣτΕ εἶναι λιαν συγκεκριμένη καί ἐμπεριστατωμένη, εὐθύνη καί μερίμηνη τῆσ Νομικῆσ Ὑπηρεσίασ τῆσ Ἱερᾶσ ἡμῶν Συνόδου. Ἐλήφθη μία ἀναβολή ἀπό τόν παρελθόντα Ἰανουάριον. Παρακαλῶ θερμῶσ νά ἐνταθῆ καί ἐπισπευθῆ ἡ διαδικασία διά τήν δικάσιμον τῆσ 2-4-2021, χωρῖσ ἄλλην ἀναβολήν, διότι ἐπικενταῖ αἱ ἅγῖαι ἡμέραι καί ἑορταί τοῦ Ἁγίου Πάσχα. Μήν ὑποστώμεν πλέον, διά μίαν ἀκόμη φοράν, τό

φρικτόν μαρτύριον τῆσ περυσινήσ Μεγάλησ Τεσσαρακοστήσ, Μεγάλησ Ἑβδομάδοσ καί τοῦ Ἁγίου Πάσχα.

Μακαριώτατε,

Ταπεινῶσ φρονῶ ὅπωσ πάση θυσία καί πάση δυνάμει (κυρίωσ Ἁγιοπνευματικῆ) ἀποσεισθῆ καί ἀπαλειφθῆ διά παντόσ τό «ἄγορ», τό ὅποῖον φέρομεν ἐπ' ὤμων ἅπαντα τά Μέλη τῆσ Σεπτῆσ ἡμῶν Ἱεραρχίασ τῆσ Ἑλλάδοσ, μετά τήν ἐπί ἐν καί πλέον ἔτοσ ἀνοχήν τῆσ ὠμῆσ καί ἀπροκαλύπτου ἐπεμβάσεωσ τῆσ Πολιτείασ εἰσ τά τῆσ Ἐκκλησίασ. Καί ἄσ μοῦ ἐπιτραπη νά καταθέσω τόν λογισμόν μου, ὅτι, ἐάν διά διαφόρους λόγουσ δέν εὐσδωθῆ ἡ προσφυγή μας εἰσ τό ΣτΕ, τότε θά πρέπει, κατά τήν ταπεινήν μου γνώμη, νά καταφύγωμεν εἰσ τό Εὐρωπαϊκόν Δικαστήριον (ὅπωσ ἐγένετο μέ Ἱεράσ Μονάσ τήν δεκαετίαν τοῦ ὀγδόντα καί ἐδικαιώθησαν), διότι ἡ ἐνιαύσιος αὐτή δοκιμασία τῆσ Ἑλλαδικῆσ ἡμῶν Ἐκκλησίασ ἀποτελεῖ πλέον ἐν δυσάρεστον καί ὀλέθριον κακόν προηγούμενον καί ἡ ἐκάστοτε Κυβέρνησισ θά ἄγη καί θά φέρῃ ὅπου καί ὅταν βούλεται τήν Ἐκκλησίαν μας. Νά κλεισῶμεν τό συντομώτερον καί διά παντόσ τήν ἀνοιγεῖσαν αὐτήν **«κερκόπορταν»**. **«Στώμεν καλῶσ...»**. **«Οἱ καιροὶ οὐ μενετοί»**.

Περαίνων τήν παρούσαν ἀναφοράν μου, καί ἀναφερόμενοσ εἰσ τήν πρόσφατον ἀνακοίνωσιν τοῦ Ὑφυπουργοῦ Πολιτικῆσ Προστασίασ, διά τῶν Μ.Μ.Ε. ὅτι οἱ Ἱερεῖσ, Ἱεροψάλται καί οἱ λοιποὶ θά εἰσέρχωνται διά τήν διακονίαν των εἰσ τούς Ἱερούσ Ναοῦσ, ἀφοῦ ἔχουν κάμη τά ἐμβόλια καί τό τέστ, παρακαλῶ πολὺ νά ἐπαναφέρετε εἰσ τήν τάξιν τόν κ. Ὑφυπουργόν, ὥστε νά μή ὑπερβραῖνη τά ἐσκαμμένα καί μή προχωρῆ «πέτρα πεδύλων», ἀφοῦ ὑπομνήσητε εἰσ αὐτόν τήν ἀπόφασιν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συμβουλίου καί τοῦ ΕΟΔΥ διά τό προαιρετικόν τῶν ἐμβολίων καί ἄνευ τινωσ συνεπειῶν καί ἐπιπτώσεωσ δι' ὅσοσ δέν τό κάμουν.

Εὐχόμενοσ, ὅθεν, καλήν συνέχεια εἰσ τόν πνευματικόν ἀγῶνα τῆσ Ἁγίασ καί Μεγάλησ Τεσσαρακοστήσ, καλήν τήν κατ' ἄμφω ὑγείαν καί τήν ὡσ τάχιον ἀπαλλαγῆν τῆσ Πατρίδοσ μας καί τοῦ σύμπαντοσ κόσμου ἀπό τῆσ ἐπελθούσησ δεινῆσ παγκοσμίου συμφοράσ καί δοκιμασίασ ἐκ τῆσ νόσου τοῦ κορωνοϊοῦ καί καλήν Ἀνάστασιν, διατελῶ

Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ

Ἐλάχιστοσ ἐν Ἐπισκόποισ

† Ὁ Κυθηρῶν & Ἀντικυθηρῶν Σεραφεῖμ

Διαδικτυακή Σχολή Γονέων για τον μήνα Φεβρουάριο 2021

Τήν Κυριακή (12^η Ματθαίου) 14 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 5 μ.μ. ετελέσθη Έσπερινός & Ίερά Παράκληση στην Παναγία τήν Μυρτιδιώτισσα εις τόν Ίερόν Μητροπολιτικόν Ναόν Έσταυρωμένου Χώρας Κυθήρων χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων & Άντικυθήρων Σεραφεΐμ.

Έν συνεχείᾳ, ἔλαβε χώρα ἡ ὁμιλία διὰ τούς Γονεῖς καί Κηδεμόνας (διαδικτυακῶς) ἀπό τόν **Αἰδ/το Πρωτ/ρο π. Παναγιώτη Μεγαλοκονόμο, Θεολόγο, Γεν. Άρχιερατικό Έπίτροπο τῆς καθ' ἡμᾶς Ίεράς Μητροπόλεως** μέ θέμα: «**Ἡ περιφρόνηση τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου ἀπό Ὁρθοδόξους Χριστιανούς**».

Στήν εἰσαγωγή-πρόλογο τῆς ὁμιλίας του ὁ Γενικός Άρχιερατικός τῆς Ίεράς Μητροπόλεως μας π.Παναγιώτης ἔκανε σαφές ἐκ προοιμίου πῶς, **ὅταν ὁ γάμος δέν βιώνεται ὡς μυστήριο στή συνείδηση τοῦ βαπτισμένου χριστιανοῦ**, πολλή εὐκόλα μπορεῖ νά ἀντικατασταθεῖ ἀπό μία ἀπλή συμφωνία στό Δημηρχεῖο ἢ ἀπό κάτι ἀκόμη πιό ἀπλό ἔνα σύμφωνο συμβίωσης, ἢ καί ἀπό τήν ἐλεύθερη συμβίωση.

Σέ τρία κεφάλαια διάρθρωσε τήν ὁμιλία του ὁ π. Παναγιώτης.

Στό πρῶτο κεφάλαιο ἀναφέρθηκε **στό Γάμο στήν Παλαιά καί στήν Καινή Διαθήκη**, μέ ἀναφορά καί στά σχετικά χωρία αὐτῶν.

Μᾶς εἶπε, ὅτι ὁ πρῶτος γάμος τοῦ ἀνθρώπου εὐλογήθηκε ἀπό τόν Τριαδικό Θεό μας, ὅταν σύμφωνα μέ τό βιβλίον τῆς Γενέσεως εἶπε: «**δέν εἶναι καλό νά μείνει ὁ ἄνθρωπος. Ἄς δημιουργήσουμε γι' αὐτόν βοηθό του, πλάσμα ὁμοῖο μέ αὐτόν**». **Καί ἀφοῦ ὑπνωσε τόν Ἀδάμ (χοϊκός) ἔπλασε ἀπό τήν πλευρά του τή γυναῖκα, τήν ἔδωσε στόν Ἀδάμ, ὁ ὁποῖος ἀνεφώνησε «**τοῦτο νῦν ὄστουν ἐκ****

τόν ὀστέων μου καί σάρξ ἐκ τῆς σαρκός μου»

Στή σκέψη τῶν ἀνθρώπων τῆς Π.Δ. ὁ γάμος, παίρνοντας ἀφορμή ἀπό τήν εὐλογία, πού ἔδωσε ὁ Θεός εις τόν Ἀβραάμ, **εἶχε ὡς σκοπό τήν τεκνογονία.**

Στήν Καινή Διαθήκη τώρα ὁ Κύριός μας τιμᾷ τό θεσμό τοῦ γάμου μέ τήν παρουσία του, ἀλλά καί ἀρχίζοντας τά θαύματά του στόν ἐν Κανᾷ γάμο, παράλληλα ὁμοῦ δίνει καί ἄλλο νόημα. **Ἡ τεκνοποίηση δέν εἶναι ὁ ὁμόνος σκοπός τοῦ γάμου, ἀλλά καί ἡ ἔνωση τοῦ ἀνδρα καί τῆς γυναίκας, πού ὁλοκληρώνεται μέ τήν πίστη, τήν ἀγάπη καί τόν ἐξαγιασμό.** Αὐτό τόν κάνει (τόν γάμο) ἀπόλυτα μοναδική πραγματικότητα, ἐντελῶς ἀσύμβατη μέ τό θεσμό τῆς ἐπιβράβευσης.

Ἐπίσης, **στήν Κ.Δ. ἀξιοσημείωτες εἶναι οἱ ἀπόψεις τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὅπου συνδέει τήν ἔνωση τοῦ ἀνδρα καί τῆς γυναίκας μ' αὐτή τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας.** Σέ αὐτό ὁμοῦ θά ἀναφερθοῦμε παρακάτω.

Στό δεύτερο κεφάλαιο τῆς ὁμιλίας του ὁ π.Παναγιώτης **ἀναφέρθηκε πρῶτα στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἀρραβῶνος**, ἡ ὁποία προτάσσεται τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου (ἀπό τόν 10ο αἰ. καί μετά) καί δέν ἐπιτρέπεται νά τελεῖται μακριά χρονικά ἀπό τήν ἡμερομηνία τελέσεως τοῦ γάμου.

Ὁ ἀρραβῶνας, καθώς ἐπικυρώνεται ἀπό τήν Ἐκκλησία μέ τή θρησκευτική τελετή, εἶναι κάτι περισσότερο ἀπό μία ἀπλή δέσμευση ἢ ὑποχρέωση. Ἀπεικονίζει τόν πραγματικό δεσμό τοῦ γάμου. Τοῦ λείπει μόνο ἡ ὑψιστή μυστηριακή πληρότητα. Καί γι' αὐτό τό λόγο τελεῖται λίγο πρῖν τήν ἔναρξη τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου, ὅπως μᾶς λέει καί ὁ π. Ἰωάννης Μαγιεντόρφ.

Ἀμέσως μετά ὁ π.Παναγιώτης μᾶς μίλησε γιά τήν **Ἀκολουθία τοῦ Γάμου**, ἀναφερόμενος στήν ἀρχή **στόν Γάμο ὡς μυστήριο.**

Τήν οὐσία τοῦ Χριστιανικοῦ Γάμου μᾶς τήν παρουσιάζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος **στό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα τῆς Ἀκολουθίας**, πού τόν ὀνομάζει ὡς «**μυστήριο μέγα**» καί **παρλληλίζει τή σχέση τοῦ ἀνδρα καί τῆς γυναίκας μ' αὐτήν τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας.**

Καί, ὅπως μᾶς λέει καί στό Εὐαγγελικό ἀνά-

γνωσμα της Ακολουθίας ο Χριστός ξεκίνησε τα θαύματά Του από τό Γάμο στήν Κανά της Γαλιλαίας καί μάλιστα πρόσφερε περίσσιο κρασί γιά νά εύφρανθοῦν οί παρευρισκόμενοι στό γάμο.

Παρέθεσε, ἀμέσως μετά, **Ερμηνευτικά σχόλια στήν Ακολουθία τοῦ Γάμου.**

Τούς δέκα πρώτους αἰῶνες δέν ὑπῆρχε αὐτοτελής Ακολουθία τοῦ Γάμου. Ὁ Γάμος ἐτελεῖτο μέσα στή Θεία Λειτουργία διότι ἦταν ὑπόθεση τῆς εὐχαριστιακῆς κοινότητας, δηλ. τῆς ἐνορίας, καί ὄχι μόνο τοῦ ζευγαριοῦ καί τῶν συγγενῶν καί τῶν φίλων καί διότι τό ξεκίνημα τῆς νέας ζωῆς τῶν νεονύμφων εἶχε ἀνάγκη ἀπό τό κοινό Ποτήριο τῆς ζωῆς, τή Θεία Κοινωνία, στήν ὁποία γίνεται ἡ ἔνωση τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό.

Γιά πρακτικούς λόγους (αὔξηση τῶν ζευγαριῶν καί τέλεση μεικτῶν γάμων) σιγά-σιγά ἀποδεσμεύτηκε ὁ γάμος ἀπό τή Θεία Λειτουργία, δημιουργήθηκε ξεχωριστή Ακολουθία, ἀλλά κράτησε μερικά στοιχεῖα.

Ἡ σύγχρονη Ακολουθία τοῦ Γάμου ἀποτελεῖται ἀπό πέντε μέρη:

Τίς εὐχές καί τίς δεήσεις ὑπέρ τῶν νεονύμφων.

Τήν τοποθέτηση στίς κεφαλές τοῦ ζεύγους τῶν γαμηλίων στεφάνων.

Τά ἀναγνώσματα.

Τήν Κυριακή Προσευχή («Πάτερ ἡμῶν») καί τήν ἐπίδοση τοῦ κοινοῦ ποτηρίου.

Τό κυκλικό χορό γύρω ἀπό τό τραπέζι, τόν γνωστό Ἡσαΐα.

Στάθηκε ὁ ἅγιος Γενικός στίς εὐχές καί τίς δεήσεις, προκειμένου νά δοῦμε πῶς ἡ Μητέρα Ἐκκλησία προσεύχεται γιά τά παιδιά τῆς καί τί πλοῦτο χάνουν ὅσοι ἀπό τούς χριστιανούς δέν ἐνώνουν τή ζωή τους μέ τήν εὐλογία τῆς.

Μᾶς ἐξήγησε **τί συμβολίζουν τό στεφάνι**, πού παραδοσιακά εἶναι τό **σύμβολο τῆς νίκης. Στήν Καινή Διαθήκη συμβολίζει τή νίκη τῆς ζωῆς πάνω στό θάνατο**, καθώς καί ἡ **μετάληψη τοῦ κοινοῦ ποτηρίου, πού ἐκφράζει τήν κοινή πορεία τῆς ζωῆς καί τῆς ὑπευθυνότητας τῶν συζύγων, ὁ κυκλικός χορός (Ἡσαΐα) συμβολίζει τή χαρά ὄλων, ἀλλά καί ὁ κύκλος εἶναι σύμβολο τῆς αἰωνιότητος καί ὑπογραμμίζει ὅτι ὁ Γάμος εἶναι μία μόνιμη δέσμευση.**

Ἀφοῦ δειγματοληπτικά ἀνέλυσε τό Μυστήριο τοῦ Γάμου, μέ βάση τήν Ακολουθία, πού τελεῖται σήμερα, **ἀναφέρθηκε στό τρίτο κεφάλαιο τῆς ὁμιλίας του ὁ π. Παναγιώτης, στήν περιφρόνηση τοῦ**

Μυστηρίου τοῦ Γάμου, πῶς καί γιατί ὁ χριστιανικός γάμος δέν κατέχει τή θέση πού ἔπρεπε νά κατέχει στίς καρδιές καί στή ζωή τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ.

Σκοπός του νά κατανοήσουμε, ὅτι ἐμεῖς πού θέλουμε νά εἴμαστε χριστιανοί, παρασυρόμενοι πολλές φορές ἀπό τό **ἐκκοσμικευμένο πνεῦμα τῆς κοινωνίας, ὀδηγούμαστε σέ λάθος συμπεριφορές ἀπέναντι στήν Ἐκκλησιαστική μας Παράδοση.**

Μᾶς παρέθεσε τούς τρόπους, μέ τούς ὁποίους περιφρονεῖται τό Μυστήριο τοῦ Γάμου.

α. Ἡ ἀποκοπή τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου ἀπό τό Μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἔδωσε σιγά-σιγά μέ τήν πάροδο τῶν ἐτῶν **τήν ἐντύπωση στοῦς χριστιανούς, ὅτι πρόκειται γιά μιά ἀπλή τελετή. Ἡ εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τεράστια**, ὡς πρός τήν γαλούχηση τοῦ λαοῦ τῆς μέ τό πνευματικό νόημα τοῦ Μυστηρίου.

β. Ἐκκοσμίκευση καί ἐμπορευματοποίηση.

Στήν ἐποχή μας, ὅταν μιλάμε γιά χριστιανικό Γάμο **ἔχουμε στό νοῦ μας ἕνα τεράστιο σόου** μέ πολλά ἐξοδα καί πολλούς καλεσμένους, ὅπου ἡ φροντίδα γιά ὅλα τ' ἄλλα πλὴν τῆς σωστῆς παρουσίας στό Μυστήριο, εἶναι πολύ μεγαλύτερη καί

γ. Διαζύγια ἢ ἡ μή σύναψη γάμου.

Ὅλα τά παραπάνω στίς δύσκολες οικονομικά ἐποχές, πού ζοῦμε, ἀλλά καί στήν ἐλευθεριότητα τῶν ἡθῶν, πού ὑπάρχει, ἐξ αἰτίας τῆς ἀπομάκρυνσής μας ἀπό τίς ἀρχές τοῦ Εὐαγγελίου, **ὀδηγοῦν σέ ἀπόρριψη πολλές φορές τοῦ χριστιανικοῦ γάμου καί χωρίς αἰδῶ μεγάλοι ἢ νέοι συμβιώνουν-σουςζοῦν.**

Ἐπίσης, **μέ τήν ἴδια εὐκολία διαλύονται οἱ γάμοι**, διότι στή συνείδηση τοῦ σύγχρονου χριστιανοῦ δέν ἔχει περάσει, **ὅτι ὁ γάμος ἔχει τήν προοπτική τῆς αἰωνιότητος.**

Κλείνοντας ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας τήν διαδίκτυακή αὐτή Σχολή Γονέων μᾶς εἶπε:

«Εὐχαριστοῦμε θερμά τόν ἅγιο Γενικό Ἀρχιερατικό μας Ἐπίτροπο π. Παναγιώτη γιά τήν ἐμπεριστατωμένη αὐτή εἰσήγηση καί ὁμιλία γιά τό ἱερότατο Μυστήριο τοῦ Γάμου καί γιά τίς ἐκτροπές, πού φαίνονται καί παρουσιάζονται στή ζωή αὐτή, ὅταν δέν ἀξιολογεῖ σωστά ὁ Χριστιανός τήν ἱερότητα τοῦ Γάμου καί τοῦ ὅτι αὐτό τό Μυστήριο εἶναι φιλάνθρωπο. Εἶναι δῶρο Θεοῦ εἰς τούς ἀνθρώπους γιά νά ζοῦν ἐν εἰρήνῃ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν ὁμονοίᾳ καί νά εἶναι ὡς

Συνέχεια στή σελ. 22

«Ἀναστήτω ἡ Ἑλλάς» Ἑλληνες Πατριῶτες καὶ Ὁρθόδοξοι Πιστοὶ

«Ὑπνον ἀπόθου ψυχῆ, τῆς δεινῆς ῥαθυμίας, καὶ προθύμως γρηγόρει, πρὸς τὰς θείας ἐντολάς· ἐγγίζει ὁ Νυμφίος, λαμπαδηφόρος σπεῦσον, αὐτῷ προσυπαντήσαι»

(Κατανυκτικὸν τροπάριον Ἀ' Ἐβδομάδος Νηστειῶν)

Ἀγαπητοὶ μου Ἀδελφοὶ καὶ Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοὶ μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά.

Θεία Χάριτι καὶ εὐδοκίᾳ συνεχιζόντες τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Θεομητορικο-Δεσποτικὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Ἡ πανευφρόσυνος ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ἀποτελεῖ μίαν πνευματικὴν ὄσασιν ἐντὸς τῆς κατανυκτικῆς περιόδου τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς· **«Χαρὰς Εὐαγγέλια»** μᾶς προσκομίζει ἡ ἅγια αὐτὴ Ἑορτή. **«Εὐαγγελίζου γῆ χαρὰν μεγάλην, αἰνεῖτε οὐρανοὶ Θεοῦ τὴν δόξαν»**. **«Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται καὶ Γαβριὴλ τὴν Χάριν εὐαγγελίζειται»**. **«Ἄνθρωπος γίνεται Θεός, ἵνα θεὸν τὸν Ἀδὰμ ἀπεργάσῃται»**.

Καὶ μαζί μὲ τὸ λυτρωτικὸ μῆνυμα τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἤχει κατὰ τὴν μεγάλην αὐτὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ μῆνυμα τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλληνορθόδοξου Πατρίδος μας: **«Ἐλευθερία ἢ θάνατος»**. **«Ἀναστήτω ἡ Ἑλλάς»**. **«Χαρά πού τῶχουν τὰ βουνά, τὰ κάστρα περηφάνεια, γιατί γιορτάζει ἡ Παναγιά, γιορτάζει κι ἡ Πατρίδα»** διασαλπίζει ὁ ποιητής. Ἡ δὲ διπλὴ αὐτὴ χαρὰ ἐπιτείνεται μὲ τὸν ἐπίσημο ἐπετειακὸ ἑορτασμὸ τῶν 200 χρόνων ἀπὸ τὴν Ἐθνεγερσίαν καὶ τὴν Ἐθνικὴν μας Παλιγγενεσίαν.

Δοξάζοντες, λοιπόν, τὸν Πανάγαθον Θεὸν καὶ τὴν Ὑπέρμαχον Στρατηγὸν τοῦ Γένους μας, τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, διὰ τὴν συμπλήρωσιν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν εὐλογημένην ἐκείνην καὶ ἡρωικὴν ἀπόφασιν τῶν προγόνων μας, χρέος μας χριστιανικὸν καὶ ἐθνικὸν εἶναι νὰ φυλάξωμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὴν πνευματικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν μας ἐλευθερίαν ἀπὸ τοῦς ὀρατοῦς καὶ ἀοράτους ἐχθροῦς μας.

Πρώτιστον χρέος ὅλων μας εἶναι νὰ διαφυλάξωμεν τόσον τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν, ὅσον καὶ τὴν ἐθνικὴν καὶ πατριωτικὴν μας παράδοσιν. Δύο σπουδαῖα ἐργαλεῖα διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὰ δύο αὐτὰ λαμπρὰ ἐπιτεύγματα εἶναι ἡ διατήρησις εἰς τὴν μνήμην μας ὅλων αὐτῶν τῶν ἀγνῶν παραδόσεων καὶ παρακαταθηκῶν τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Γένους μας, ἀφ' ἑνός, καὶ ἡ θεοδιδασκτικὴ μετάνοια, ἡ ὁποία ἀποκαθιστᾷ λάθη, παραλείψεις, σφάλματα καὶ μὲ μίαν λέξιν τὰ

ἀμαρτήματά μας.

Τὸ κατανυκτικὸ τροπάριον, τὸ ὁποῖο προτάξαμε μᾶς παροτρύνει νὰ ἀποδιώξωμεν τὸν ὕπνον τῆς ψυχῆς, τῆς δεινῆς ῥαθυμίας καὶ νὰ ἀποκτήσωμεν τὴν πνευματικὴν ἐγρήγορσιν διὰ τὴν τήρησιν τῶν θείων ἐντολῶν. Καὶ αὐτὰ θὰ εἶναι ἡ προϋπόθεσις τῆς λαμπαδηφόρου ὑποδοχῆς τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ.

Εἰς τὸ σημεῖο αὐτὸ ἄς ἀκούσωμε τὸν συμπαθέστατον ἅγιον τῶν καιρῶν μας **Ὅσιο Παῖσιον τὸν Ἀγιορείτην**, ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν του ἀπλότητα διὰ τὴν μεγάλην δύναμιν τῆς μετανοίας, πού μᾶς εἶναι ἀπαραίτητη καὶ εἰς τὸ πνευματικὸν καὶ εἰς τὸ πατριωτικὸν πεδίο.

«Ο Θεός είναι πολύ κοντά μας, αλλά και πολύ ψηλά. Για να «κάμψη» κανείς τον Θεό, ώστε να κατεβή να μείνη μαζί του, **πρέπει να ταπεινωθή και να μετανοήση.** Τότε ο πολυεύσπλαχνος Θεός, βλέποντας την ταπεινώσή του, τον υψώνει ως τους Ουρανούς και τον αγαπάει πολύ. **«Χαρά ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοούντι»**, λέει τὸ ἱερό Εὐαγγέλιο.

Ὁ Θεός ἔδωσε στὸν ἄνθρωπο τὸν νοῦ, γιὰ νὰ ἀναλογίζεται τὸ σφάλμα του, νὰ μετανοῇ και νὰ ζητᾶ τη συγχώρηση. Ὁ ἀμετανόητος ἄνθρωπος εἶναι σκληρὸ πρᾶγμα. Εἶναι πολὺ ἀνόητος, ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ μετανοήση, γιὰ νὰ ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὴν μικρὴ κόλαση ποὺ ζῆ, ἡ ὁποία τὸν ὀδηγεῖ στὴν χειρότερη, τὴν αἰώνια. Ἔτσι στερεῖται καὶ τὶς ἐπίγειες παραδεισένιες χαρές, οἱ ὁποῖες συνεχίζουν στὸν Παράδεισο, κοντὰ στὸν Θεό, μὲ τὶς πολὺ μεγαλύτερες χαρές, τὶς αἰώνιες.

Ὅσο ὁ ἄνθρωπος βρῖσκεται μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό, εἶναι ἐκτὸς ἐαυτοῦ. Βλέπεις, στὸ Εὐαγγέλιο γράφει ὅτι ὁ ἄσωτος υἱὸς **«εἰς ἐαυτὸν ἐλθὼν εἶπε» πορεύεσθαι πρὸς τὸν πατέρα μου.** Δηλαδή, ὅταν συνῆλθε, ὅταν μετάνοιωσε, τότε εἶπε: «Θὰ ἐπιστρέψω στὸν πατέρα μου». Ὅσο ζοῦσε στὴν ἁμαρτία, ἦταν ἐκτὸς ἐαυτοῦ, δὲν ἦταν στὰ λογικά του, γιὰ τὴν ἁμαρτία εἶναι ἐξω ἀπὸ τὴν λογικὴ.

Ὁ Ἀββᾶς Ἀλώνιος λέει: **«Ἐάν θέλῃ ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας γίνεται εἰς μέτρον θεῖον».**

Ἡ πνευματικὴ ζωὴ δὲν θέλει χρόνια. Σε ἕνα δευτερόλεπτο μπορεῖ νὰ βρεθῆ κανεὶς ἀπὸ τὴν κόλαση στὸν Παράδεισο, ἀν μετανοήση. **Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τρεπτὸς. Μπορεῖ νὰ γίνῃ ἄγγελος, μπορεῖ νὰ γίνῃ διάβολος. Τὶ δύναμη ἔχει ἡ μετάνοια!** Ἀπορροφᾶ τὴν θεία Χάρη. **Ἐναν λογισμὸ ταπεινὸ νὰ φέρῃ στὸν νοῦ του ὁ ἄνθρωπος, σώθηκε.** Ἐναν λογισμὸ ὑπερήφανο νὰ φέρῃ, ἀν δὲν μετανοήσῃ καὶ τὸν βρῆ ὁ θάνατος, πάει, χάθηκε. Βέβαια, ὁ ταπεινὸς λογισμὸς πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ ἀπὸ τὸν ἐσωτερικὸ ἀναστεναγμὸ, τὴν ἐσωτερικὴ συντριβή. Γιὰ τὸ λογισμὸς εἶναι λογισμὸς, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἡ καρδιά. **«Ὁλη ψυχὴ καὶ διανοία καὶ καρδιά»**, λέει ὁ ὕμνωδός. Νομίζω ὅμως ὅτι ὁ Ἀββᾶς ἐδῶ ἐννοεῖ μιὰ πιὸ μόνιμη κατάσταση. Χρειάζεται ἕνα διάστημα, γιὰ νὰ φθάσῃ κανεὶς σὲ καλὴ κατάσταση. Σφάλλω, μετανοῶ, συγχωροῦμαι αὐτὴν τὴν στιγμή. Ἄν ἔχω ἀγωνιστικὸ πνεῦμα, μπορῶ σιγά-σιγά νὰ σταθεροποιήσω μιὰ κατάσταση, ἀλλὰ μέχρι

τότε ταλαντεύομαι.

...Ἡ μετάνοια εἶναι τὸ βάπτισμα τῶν δακρῶν. Μὲ τὴν μετάνοια ὁ ἄνθρωπος ξαναβαπτίζεται, ἀναγεννιέται. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος μὲ τὴν ἀρνήσῃ του πρόδωσε κατὰ κάποιον τρόπο τὸν Χριστό, ἀλλὰ, ἐπειδὴ **«ἐκλαυσε πικρῶς»**, ἔλαβε τὴν ἄφεση γιὰ τὴν πτώση του. Δηλαδή ἡ εἰλικρινὴς μετάνοια ποὺ εἶχε, τὸν ξέπλυνε, τὸν καθάρισε πάλι. Βλέπεις, ὁ Θεός πρῶτα ἔκανε τὴν γῆ, τὴν θάλασσα, ὅλη τὴν δημιουργία, καὶ ὕστερα πῆρε χῶμα καὶ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἄνθρωπος πρῶτα γεννιέται σαρκικά καὶ μετὰ, στὸ Βάπτισμα, ἀναγεννιέται πνευματικά ἀπὸ τὸ δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, τὸ νερό, καὶ ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὴν θεία Χάρη, -«ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος»- καὶ γίνεται νέος ἄνθρωπος».

Ἀγαπητοὶ μου Ἀδελφοὶ καὶ Συλλειτουργοί,

Ἀδελφοὶ μου Χριστιανοί,

Μὲ ἀφορμὴν τὴν ἐπέτειο τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγενεσίας, ἀλλὰ καὶ τὴν διανομὴν ἁγίαν περιοδὸν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς ἅς ποπισθοῦμε ἀπὸ τὰ ζωήρρυτα νάματα τῆς ἀληθινῆς μετανόιας. Καὶ ὡς πολῖτες τοῦ εὐσεβοῦς καὶ τοῦ πλέον ἡρώϊκοῦ Ἐθνους ἅς προστρέξωμε στὶς αὐθεντικὲς καὶ γνήσιες πηγές τῆς ἐνδόξου ἱστορίας μας, διδασκόμενοι ἀπὸ τὴν θερμὴν πίστιν, τὴν φιλοπατρία καὶ τὴν αὐταπάρνησιν τῶν προγόνων μας, ἀλλὰ καὶ ὡς Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἅς φυλάξωμεν τὴν ἁγίαν καὶ ἀμώμητον πίστιν καὶ παράδοσιν τῆς Ὁρθόδοξου Καθολικῆς μας Ἐκκλησίας. Καὶ νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι μὲ τὴν μνήμην τῶν Χριστιανικῶν καὶ Ἑλληνικῶν μας παραδόσεων καὶ καταβολῶν καὶ μὲ τὴν θεοφιλεῖ μετάνοιαν θὰ εὐαρεστήσωμεν εἰς τὸν Κύριον καὶ Θεὸν καὶ ὡς Ἕλληνες πατριῶτες καὶ ὡς Ὁρθόδοξοι Πιστοί.

Οἱ Πνευματικοὶ πατέρες τῆς νήσου μας σᾶς ἀναμένουν εἰς τὸ φερέσβιον καὶ ἱερὸν Μυστήριον τῆς Μετανόιας καὶ Ἐξομολογήσεως κατὰ τὰ εἰωθότα.

Καὶ ἐπὶ τούτοις, εὐχόμενος εἰς ὅλους σας καλὴν συνέχειαν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς καὶ ἔτη πολλὰ, ὑγιεινὰ καὶ εὐλογημένα διὰ τὴν ἐπέτειο τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγενεσίας, διατελῶ,

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθῆρων & Ἀντικυθῆρων Σεραφεῖμ

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς στὴν Ἱερά Μητρόπολι

«Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον,
καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος μυστηρίου ἢ φανέρωσις·
ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται,
καὶ Γαβριὴλ τὴν χάριν εὐαγγελίζεται.
Διὸ καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ, τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν·
Χαῖρε Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ».

Τὸ πρῶν τῆς Πέμπτης 25 Μαρτίου 2021, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας Ἱεροῦργησε στὴν Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερόν Μητροπολιτικόν Ναόν Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας Κυθῆρων, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Ἐφημερίων π. Φρουμεντίου καὶ π. Θεολόγου. Στὸ Ἱερό Ἀναλόγιο ἔψαλλαν οἱ Ἱεροψάλτες μας κ. Γεώργιος Λουράντος καὶ κ. Γεώργιος Κασμάτης.

Ἄντὶ Θείου Κηρύγματος ὁ π. Θεολόγος ἀνέγνωσε τὴν Ποιμαντορικὴ Ἐγκύκλιο τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Σεραφεῖμ ἐπὶ τῇ Θεομητορικο-Δεσποτικῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ τῷ ἐπετειακῷ ἑορτασμῷ τῶν 200 χρόνων ἀπὸ τὴν Ἐθνεγερσία καὶ τὴν Ἐθνικὴ μας Παλιγγενεσία.

Μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία ἐτελέσθη ἡ Πανοηγυρικὴ Δοξολογία γιὰ τὴν Ἐπέτειο τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑναρξὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821 καὶ τὸν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου, χοροστατούντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθῆρων καὶ Ἀντικυθῆρων κ. Σεραφεῖμ.

Ἡ Δοξολογία τελέστηκε παρουσία τοῦ Δημάρχου Κυθῆρων κ. Εὐστράτιου Χαρχαλάκη καὶ

τοῦ Ἀντιδημάρχου κ. Γεώργιου Κομνηοῦ. Ἐπίσης, παρέστησαν ὁ Διοικητὴς τοῦ Ναυτικοῦ Παρατηρητηρίου Κυθῆρων, Πλωτάρχης κ. Ἐμμανουὴλ Ἀμπλιανίτης ΠΝ, ἡ Λιμενάρχης Κυθῆρων Ἀνθυποπλοίαρχος κα Νίκη Γιαννακοπούλου, ὁ Διοικητὴς τοῦ Α/Τ Κυθῆρων Ὑπαστυνόμος κ.

Τριαντάφυλλος Πηλίκος, ὁ Ἀναπληρωτὴς Προϊστάμενος τοῦ Πυροσβεστικοῦ Κλιμακίου Κυθῆρων Ὑποπυραγός κ. Γεώργιος Βαστάκης.

Ὁ πανηγυρικὸς τῆς ἡμέρας γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῶν 200 χρόνων ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Παλιγγενεσία τοῦ 1821 ἐκφωνήθηκε ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἐσταυρωμένου ἀπὸ τὸν Δήμαρχο Κυθῆρων & Ἀντικυθῆρων κ. Εὐστράτιο Χαρχαλάκη.

Ὁ Δήμαρχος κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης ἀπηύθυνε ἓνα ἠχηρὸ μήνυμα, ἀναφερόμενος στὴν γενικότερη ἠθικὴ καὶ ἐθνικὴ τάση ἀποδόμησης τῆς κοινωνία μας λέγοντας: «Ἡ τάση γιὰ ἰσοπέδωση καὶ ἐθνομηδενισμό, ἢ προώθηση τῆς ἰδέας τῆς οἰκουμενικῆς πατρίδας, πού δὲν ἔχει ἰστορία, ὄρια, σύνορα καὶ περιορισμούς, ἢ ἀποψη ὅτι τὰ ἐθνικὰ σύμβολα δὲν ἔχουν πλέον νόημα καὶ συνιστοῦν ἀναχρονισμό, εἶναι ὅ,τι πιὸ ἐπικίνδυνο καὶ ἐπιζήμιο γιὰ τὸ μέλλον τῆς Χώρας.

Μέ ἀφορμὴ τὰ 200 χρόνια ἀπὸ τὸ 1821 πρέπει νὰ ὑψώσουμε ἓνα ἀρρηκτο τεῖχος ἀπέναντι σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς ἀπόψεις, πού δὲν ἀποτελοῦν κάτι τὸ νέο, ἀλλὰ ἐντάσσονται σὲ μιά γενικότε-

Θεοτόκου και τής Έθνεγερσίας μας Κυθήρων και Αντικυθήρων

ρη τάση ήθικης και έθνικης αποδόμησης τής κοινωνίας μας».

Στή συνέχεια ο Δήμαρχος υπογράμμισε ότι ή ισοπέδωση και ο μηδενισμός, ή προσπάθεια έξαλειψης τής Πίστεως από τήν πατρίδα, έρχονται σέ πλήρη αντίθεση μέ τά διδάγματα του '21.

«Από τό επίσημο σύμβολο του έορτασμού τών 200 έτών αφαιρέθηκε ο Σταυρός!

Ό πίνακας του Βρυζάκη μέ τόν Παλαιών Πατρών Γερμανό νά εύλογεί τήν έπαναστατική σημαία άμαυρώθηκε πρόσφατα και έλάχιστοι έχουν αντιδράσει!

Όι προτομές τών Ηρώων στό Πεδίο του Άρεως και άλλου καθημερινά βεβηλώνονται από χέρια νέων ανθρώπων!

Η ελληνική σημαία παραδίδεται στή χλεύη! Και τό χειρότερο όλων: όρισμένοι δικαιολογούν και ένθαρρύνουν αυτές τής πράξεις στό όνομα μιας δήθεν δημοκρατίας και ενός άόριστου δικαιωτισμού».

Μεταξύ άλλων τόνισε: «Άν τώρα, άν στά 200 χρόνια μετά τό '21 δέν φωνάξουμε ένα βροντερό «ΩΣ ΕΔΩ!» σέ κάθε τέτοια πρακτική, τότε θά είμαστε πράγματι άξιοι της μοίρας μας!».

Όλοκληρώνοντας τό ξεκάθαρο μήνυμά του ο Δήμαρχος κ. Χαρχαλάκης σημείωσε ότι άν θέλουμε τό Έθνος μας νά συνεχίσει νά υπάρχει τότε θά πρέπει νά επενδύσουμε στήν Έθνική Παιδεία, πού άποτελεί τή μόνη δημοκρατική όδό μέσω τής όποίας θά έξαλειφθούν σταδιακά τά

φαινόμενα του έθνομηδενισμού και τής ισοπέδωσης.

«Ναί, είμαστε πολίτες του κόσμου, αλλά πάνω και πέρα άπ' όλα είμαστε Έλληνες και ούτε θά ντρεπόμαστε νά τό διαλαήσουμε, ούτε θά

φοβόμαστε νά κάνουμε τό Σταυρό μας έξω από τής Έκκλησίες, ούτε θά δειλιάζουμε τιμώντας τή Σημαία και τά Έθνικά μας Σύμβολα!».

Στήν συνέχεια τελέστηκε Έπιμνημόσυνη Δέση στήν Πλατεία Στάη και έλαβε χώρα ή καθιερωμένη κατάθεση στεφάνων στό Ηρώον πεσόντων από τόν Δήμαρχο Κυθήρων και τόν Διοικητή του Ναυτικού Παρατηρητηρίου Κυθήρων.

Τέλος άκολούθησε ένας λεπτού σιγή και ανάκρουση του Έθνικού Ύμνου.

200 χρόνια έλευθερίας και ύπερηφάνειας!

Χρόνια πολλά στο νησί μας, τά Κύθηρα!

Χρόνια πολλά στήν Έλλάδα μας!

Χρόνια πολλά σ' όλες τής Έλληνίδες και τούς Έλληνες!

*«Όσοι τό χάλκεον χέρι
βαρύ του φόβου αισθάνονται,
ζυγόν δουλείας, άς έχωσι.
Θέλει άρετήν και τόλμην
ή έλευθερία»*

(Ανδρέας Κάλβος, Ώδαι)

Σχολή Γονέων μηνός Μαρτίου 2021

Τὴν Κυριακὴ Β' Νηστειῶν, 28 Μαρτίου 2021 καὶ ὥρα 5.30 μ.μ. τελέσθηκε ἡ Ἀκολουθία τῆς Ἱερᾶς Παρακλήσεως Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης καὶ ἐν συνεχείᾳ Κατανυκτικὸς Ἑσπερινὸς εἰς τὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας-Κυθήρων, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ.

Ἀκολούθως, πραγματοποιήθηκε ἡ ἐπίκαιρη ὁμιλία τοῦ **Θεολόγου Καθηγητῆ τοῦ Γυμνασίου Κυθήρων κ.Γεωργίου Λουράντου**, στὰ πλαίσια τῶν διαδικτυακῶν ὁμιλιῶν τῆς Σχολῆς Γονέων τῆς Ἱ. Μ. Κυθήρων, μέ θέμα: **«Η προσφορά τῆς Ἐκκλησίας στὸν ἀγῶνα τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας»**.

Ὁ ὁμιλητὴς μας πρὶν μπεῖ στὸ κυρίως θέμα του, μᾶς ἐξήγησε γιατί εἶναι ἀνάγκη φέτος πού συμπληρῶνεται 200 χρόνια ἀπὸ τὴν Ἐθνεγερσία τοῦ '21 νὰ ἀποδώσουμε στὴν Ἐκκλησία τὰ ὀφειλόμενα γιὰ τίς θυσίες καὶ τὴν προσφορά τῆς στὸν ἀγῶνα τοῦ '21, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας.

Κι ἂν ἡ μὴ ὀψη τοῦ νομίσματος ἦταν ἡ ἐλευθερία τοῦ Γένους, ἡ ἄλλη ἦταν ἡ παιδεία μίᾳ ἀπὸ τίς προτεραιότητες τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας.

Ἀναφέρθηκε, ὁ ἀγαπητὸς μας Γιώργος Λου-

ράντος στὸν Πατριάρχη Γεννάδιο Σχολάριο, πού ἱδρύσε τὸ 1454 Πατριαρχικὴ Ἀκαδημία στὴν Κωνσταντινούπολη, τὴν ὁποία ἀργότερα, ὁ Κύριλλος Λούκαρης τὴν ἐξόπλισε μέ τυπογραφεῖο, στὰ σχολεῖα πού ἱδρύθηκαν σέ μεγάλες πόλεις, ὅπως ἡ Σμύρνη, τὰ Γιάννενα, ἡ Θεσσαλονίκη, ἡ Ἀθήνα, ἡ Δημητσάνα, ἡ Πάτμος, τὸ Ἅγιον Ὄρος (Ἀθωνιάδα).

Γιὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ λαοῦ, πού δὲν εἶχε πρόσβαση στὶς σχολές αὐτές, ἱερεῖς καὶ μοναχοὶ δίδασκαν περιστασιακὰ, ἰδίως σέ ταραγμένες περιόδους, ἀνάγνωση καὶ γραφή, χρησιμοποιώντας τὰ λειτουργικὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία καὶ κυρίως τὸ ψαλτήρι. Στὴ λαϊκὴ μνήμη ἡ δράση αὐτῆ τῶν ἱερωμένων-δασκάλων ἔμεινε γνωστὴ ὡς **«κρυφὸ σχολεῖο»**.

Σημαντικοὶ δάσκαλοι τῆς Τουρκοκρατίας ὑπῆρξαν οἱ **Ἠλίας Μηνιάτης, Εὐγένιος Βούλγαρης, Νικηφόρος Θεοτόκης** καὶ οἱ **Ἅγιος Μακάριος Νοταρᾶς, Νικόδημος Ἀγιορείτης** καὶ **Κοσμάς ὁ Αἰτωλός**. Μέ τίς **συγγραφές καὶ τὰ κηρύγματα τους**, πού ἦταν διατυπωμένα στὴ γλώσσα τοῦ λαοῦ, διατήρησαν **τὴν χριστιανικὴ πίστη, τὴν ἐθνικὴ μνήμη καὶ τὴν ἑλληνικὴ γλώσσα** ζωντανές στὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ.

Συνέχεια στὴ σελ. 23

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 17

ἓνας ἄνθρωπος. Στὸ Γάμο 1+1 ἴσον 1. Αὐτὴ ἡ ἐξίσωση πρέπει νὰ ἰσχύει στὸν Γάμο, ἀλλὰ αὐτὸ συνεπάγεται ὅτι ἐκμηδενίζεται ἀπὸ τὴ μιά μεριά καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ ἐγωϊσμός καὶ ὑπάρχει τὸ ἔμεῖς, αὐτὸ, πού θέλει ὁ Χριστός, αὐτὴ τὴν ἔνωση ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

...Ὅλα τὰ σχήματα γάμου (ἐλευθερὴ συμβίωση, σύμφωνο γάμου, πολιτικὸς «γάμος») ὅλα αὐτὰ τὰ νεώτερα, τὰ ὁποῖα παρουσιάσθηκαν δείχνουν τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι βλέπουν τὸν ἑαυτό τους, βλέπουν τὸν ἐγωϊσμό τους, βλέπουν τὴ ζωὴ τους, τὸ συμφέρον τους καὶ δὲν ὑπάρχει μετὰξὺ τους ἡ πνευματικὴ ἀλληλοπεριχώρηση. Νὰ χωρῆσει ὁ ἓνας στὴν καρδιά τοῦ ἄλλου καὶ ἔτσι μέ ταπείνωση, μέ ἀληθινὴ ἀγάπη, πού βλέπει ὁ ἓνας τὸν ἄλλον ὡς Εἰκόνα Θεοῦ, ὡς δῶρον Θεοῦ, ὡς τὸν ἄλλον ἑαυτό του, τὸ alter ego.

Νὰ εὐχηθῶμε αὐτὰ, πού ἀκούσαμε ἀπόψε νὰ προβληματίσουν τοὺς ἀδελφούς μας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι διστάζουν, ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δὲν τολμοῦν νὰ παραδώσουν τοὺς ἑαυτοὺς τους στὸν Θεὸν διὰ τῶν Μυστηρίων τῆς Ἁγίας Μητέρας μας Ἐκκλησίας καὶ κρατοῦν ἀπόσταση ἀπὸ αὐτὴν τὴν τρισμέγιστη εὐλογία τοῦ Γάμου. Νὰ ξέρομε, ὅμως, ὅτι ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία δὲν ἔρχεται καὶ δὲν θὰ ἔλθει ἂν δὲν ὑπάρξει ἡ Μυστηριακὴ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποῖα ἀληθινὰ ἐνώνει τοὺς ἀνθρώπους καὶ στὸν παρόντα βίο καὶ εἰς τὸν μέλλοντα βίο, γιατί ὑπάρχει αὐτὴ ἡ συνέχεια καὶ στὴν αἰώνια ζωὴ, ὅταν ἡ ἀγάπη εἶναι ἀληθινή. Εὐχαριστοῦμε καὶ πάλι τὸν ἅγιο Γενικό καὶ εὐχόμεθα ὁ Πανάγιος Θεὸς νὰ φωτίζη ὅλους μας, οὕτως ὥστε νὰ προτιμᾶμε τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον Θέλημα τοῦ Κυρίου μας. Ἀμήν».

Ίδιαίτερη αναφορά έκανε στην προσωποποίηση του αγώνα της Έκκλησίας για παιδεία και έλευθερία, κατά τὰ προεπαναστατικά χρόνια, στον έθναπόστολο και ιερομάρτυρα Κοσμά τον Αιτωλό, μία από τις μεγαλύτερες μορφές του έλληνικού γένους.

Σύγχρονος του Αγίου των Σκλάβων, όπως ονομάστηκε ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, με παρόμοια προσφορά και δράση, υπήρξε και ο τυφλός Ιεραπόστολος του Αιγαίου, Άγιος Άνθιμος ο Κουρούκλης, που ανήκει στην τοπική μας Άγιολογία και τον όποιον ή Έκκλησία των Κυθήρων τιμά ιδιαίτε- ρως.

Μιλώντας για τὰ Κύθηρα, ο όμιλητής μας αναφέρθηκε σε έξι καταδιωγμένους Έπισκόπους, στους όποιους τό Ιερατείο του νησιού προσέφερε όλα τὰ απαραίτητα προς τούτο μέσα. **Στόν Μητροπολίτη Ύδρας Γεράσιμο**, που καθίσταται χρηματοδότης της Επανάστασης και έκάλεσε τό πλήρωμα της Έκκλησίας σε παγκυθηραϊκό έρανο υπέρ των μαχομένων αδελφών, **στόν Αρχιεπίσκοπο Ευβοίας Γρηγόριο Δ΄ τον Ήπειρώτη**, που μεταφράζει στό νησί τήν Καινή Διαθήκη στην Άλβανική γλώσσα, με σκοπό νά κάνει προσιτό στους άλβανοφώνους τό «Ευαγγέλιο της ζωής», στους **Έπισκόπους Μοσχονησίων Βενέδικτο** και **Ήλιουπόλεως Άνθιμο, τον Σταγών Άμβρόσιο** και **τόν μετέπειτα Καισαρείας Άγαθάγγελο**, που αφού απομακρύνθηκαν από τή λαίλαπα της όθωμανικής άπειλης κατέφυγαν στό Τσιρίγο, χωρίς νά παύσουν νά προσφέρουν τις υπηρεσίες των στην υπόθεση του Έθνους. Τέλος, αναφορά έκανε και στον **ιατροφιλόσοφο και ιεροκήρυκα Διονύσιο τον Πύρρο τον Θετταλό**, που βρήκε καταφύγιο στό Μοναστήρι της Μυρτιδιώτισσας και δέεται μαζί με άλλους ντόπιους ιερείς στην θαυματουργή εικόνα της για τήν άποκατάσταση της δικαιούσνης στό ταλαίπωρο Γένος μας.

Κατά τήν περίοδο της Τουρκοκρατίας ο **Άγιος Νικόδημος ο Άγιορείτης** στό βιβλίο του **«Νέον Μαρτυρολόγιον»** καταγράφει τὰ μαρτύρια 87 νεομαρτύρων της Όρθόδοξης Έκκλησίας, που μαρτύρησαν από τό 1330 έως τό 1796. Άνάμεσα τους πολλοί Κληρικοί και Μοναχοί και Μοναχές. Ένδεικτικά αναφέρθηκαν ο **Άγιος Εφραίμ στη Νέα Μάκρη Άττικής**, ή **Άγία Φιλοθέη ή Άθηναία**, ο **Έπίσκοπος Φαναρίου Σεραφεΐμ**, ο **Έπίσκοπος Λαρίσης Διονύσιος ο «Σκυλόσοφος»** και ο **Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Παρθένιος**, που με τό

άγιο αίμα τους έθρεψαν τό δέντρο της έλευθερίας που δέν θά άργούσε νά έρθει.

Στά χρόνια της Επανάστασης. Μαζί με τούς ήρωες του '21 που ύψωσαν, **υπό τις εύλογίες του Παλαιών Πατρών Γερμανού**, τή σημαία της Επανάστασης επικαλούμενοι τή βοήθεια του Θεού και τήν σκέπη της Ύπερμάχου Στρατηγού, ήταν και πάρα πολλοί κληρικοί. Είναι **μακρύς ο κατάλογος των ήρώων κληρικών**, που ως έθελόθυτα έξιλαστήρια θύματα πορεύθηκαν τό δρόμο του μαρτυρίου και της θυσίας, όπως ο **ήρωας της Άλαμάνας Άθανάσιος Διάκος**, ο **Άρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δικαίος ή Παπαφλέσσας**, ο **ελεύθερος πολιορκημένος του Μεσολογγίου Έπίσκοπος Ρωγών Ίωσήφ**, ο **Σαλώνων Ήσαΐας**, φυσικά ο **Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε΄** και πολλοί άλλοι, των όποιων μäs ανέπτυξε ο άγαπητός μας Καθηγητής τή δράση τους.

Κλείνοντας τήν επικοδομητική αυτή όμιλία ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας είπε τὰ κάτωθι: «Εύχαριστούμε θερμά τον πολυαγαπητό μας Θεολόγο κ.Γεώργιο Λουράντο για τήν πολύ έμπεριστατωμένη και συγκροτημένη αυτή όμιλία, που μäs παρουσίασε τήν προσφορά της Έκκλησίας κατά τούς χρόνους της Τουρκοκρατίας, προεπαναστατικά, αλλά και κατά τών Επανάσταση του 1821. Είναι συγκλονιστικά αυτά τὰ στοιχεία, τὰ όποια παρετέθησαν και είναι αύτούσια ή Έθνική μας Ιστορία. **Φαίνεται καθαρά, πώς ή Έκκλησία μας με τό Έθνος, ένωμένες αυτές οι δύο δυνάμεις, μπόρεσαν νά άποτινάξουν τον τουρκικό ζυγό** και νά γίνει αξιοθαύμαστο αυτό τό γεγονός σ΄ όλη τήν Εύρώπη και σ΄ όλο τον κόσμο και νά τιμησει έτσι μ΄ αυτό τον τρόπο τήν Πατρίδα μας, τήν Ελλάδα μας. Όταν έρχόμαστε στις **αύθεντικές πηγές που περιέχονται στα κείμενα της εποχής της Επανάστασεως** που είναι τὰ **Απομνηνεύματα του Κολοκοτρώνη**, του **Μακρυγιάννη** και **όσων καταγρά- φονται στις Έθνοσυνελεύσεις φαίνεται καθαρά ο έθνικός και θρησκευτικός παλμός των Έλλήνων με τή δύναμη του όποιου κατορθώθηκε αυτό τό θαύμα της Επανάστασεως του 1821.**

Αυτή ή όμιλία δένεται πολύ και με τήν προχθεσινή όμιλία του κ. Δημάρχου των Κυθήρων & Άντικυθήρων κ. Εύστρατίου Χαρχαλάκη, που ήταν κι αυτή πάρα πολύ σπουδαία όμιλία κι εκείνος προσέγγισε τις πηγές των χρόνων της Επανάστασεως και με **αδιάσειστα ντοκουμέντα**

Συνέχεια στη σελ. 24

Μεγάλη 'Εβδομάδα- 'ΑγιοΠάσχα στά Κύθηρα και 'Αντικύθηρα

Τήν Κυριακή τῶν Βαΐων ἐτελέσθη Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στό Μοναστήρι τῆς Ἁγίας Μόνης, ὅπου συμμετεῖχαν πιστοί ἀπό ὅλα τά μέρη τῶν Κυθήρων. Πολλοί πιστοί συνέρρευσαν καθ' ὅλη τήν Ἁγία καί Μεγάλη Ἐβδομάδα καί μέχρι τήν Κυριακή τοῦ Πάσχα στίς Ἐκκλησίες μας, καί κυρίως στή Χώρα, τόν Ποταμό, τήν Ἁγία Πελαγία, τόν Καραβά, τόν Μυλοπόταμο, τό Λιβάδι καί τίς παραλιακές περιοχές (Διακόφτι, Αὐλέμωνα) κ.ἄ. γιά νά συμμετάσχουν στίς ἱερές καί κατανυκτικές Ἀκολουθίες τοῦ Νυμφίου, τῶν Ἁγίων Παθῶν, τοῦ Ἐπιταφίου καί τήν Λαμπρή γιορτή τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας.

Τήν Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Παθῶν (Μεγ. Πέμπτη βράδυ) ἔκαμε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας εἰς

τόν Ἱερόν Ναόν Ζωοδόχου Πηγῆς Ποταμοῦ, Μεγ. Ὁρες καί Ἐσπερινό Ἀποκαθλώσεως στόν Μυλοπόταμο, Ἀποκαθλωσι ὥρα 3 μ.μ., στόν Ποταμό, Ἐπιτάφιο στή Χώρα, Μ. Σάββατο πρωΐ στόν Ἱερό Ναό Ἀγ. Ἀναργύρων Φατσαδικῶν καί τήν νύκτα

Συνέχεια ἀπό τήν σελ. 23

ἀντέκρουσε ὅλα αὐτά τά ὁποῖα κάποιοι ἄνθρωποι, πού εἶναι **ἐθνομηδενιστές καί ἐκκλησιολογικοί** **στούς καιρούς μας προσπαθοῦν νά ἀποδομήσουν τήν ἐθνική μας καί ἐκκλησιαστική μας ἱστορία** αὐτῶν τῶν χρόνων καί νά ποῦν ἄλλα πράγματα, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἦταν ἀδιάφορη στόν ἀγῶνα πού αὐτό εἶναι πολύ συκοφαντικό καί ὑβριστικό.

Ὅμως, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, αὐτό τό ὁποῖο πρέπει νά κάνουμε εἶναι **νά ἐντρυφούμε στίς αὐθεντικές πηγές τῆς σύγχρονης Ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας τῶν χρόνων ἐκείνων καί τῆς Ἐθνικῆς μας ἱστορίας**, ὅπως εἶπαμε καταγράφονται ἀπό τοῦς ἀγωνιστές τοῦ Ἔθνους μας.

Γιατί ὅλα τά ἄλλα πού κάποιοι προσπαθοῦν νά βροῦν κάποια ἀδυναμία, κάποιο ἀδύνατο σημείο κάποιου ἀγωνιστή, κάποιου Κληρικοῦ καί νά πολεμήσουν τήν Ἐκκλησία καί τήν Πατρίδα αὐτά εἶναι ὅλα πολύ ἀντίθετα πρὸς τήν πραγματικότητα καί **λυπᾶται κανεῖς γιατί κάποιοι ἄνθρωποι δέν ἀγαποῦν τήν Πατρίδα, δέν ἀγαποῦν τήν Ἐκκλησία μας, πού εἶναι ἡ Μητέρα τοῦ Ὁρθοδόξου Γένους μας καί μέ αὐτό τόν τρόπο οἱ ἄνθρωποι αὐτοί βρίσκονται στήν πλάνη, ἀλλά καί πολλές φορές παρᾶσφουρουν τήν νεολαία μας, τήν σπουδάζουσα καί**

τήν μαθητιῶσα, γιατί κατέχουν κάποιες θέσεις καί καθώς ἀποδομοῦν τήν ἱστορία μας, τήν Ἐθνική καί τήν Ἐκκλησιαστική ἱστορία, μεταδίδουν ἄλλα μηνύματα. Μακριά, λοιπόν, ἀπό ὅλα αὐτά. Ἐμεῖς νά εἴμαστε ἐνωμένοι μέ τό ἠρωικό μας Ἔθνος καί μέ τήν Μητέρα Ἐκκλησία καί νά παίρνομε τά μηνύματά τους, τά ὁποῖα εἶναι πολύ δυναμικά καί μποροῦν καί στίς δύσκολες ἐποχές μας, αὐτές πού περνᾶμε τώρα μέ τήν μεγάλη δοκιμασία νά μᾶς τονώσουν ἠθικά καί πνευματικά γιά νά μπορέσουμε νά ξεπεράσουμε αὐτές τίς δυσκολίες μέ τήν Πίστη στό Χριστό, στήν Ἁγία μας Ἐκκλησία καί στήν Πατρίδα μας ἔτσι ὥστε νά μπορέσουμε νά ἀνταπεξέλθουμε σ' αὐτές τίς κρίσιμες ὥρες καί πάλι νά σταθοῦμε ὀρθοί καί νά συνεχίσουμε τήν ἐνδοξη ἱστορία μας.

Εὐχαριστοῦμε καί πάλι τόν πολυαγαπητό μας κ. Λουράντο καί εὐχόμεστε ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μέσα σ' αὐτό τό ἔτος, πού εἶναι ἔτος ἀναμνήσεως τῆς Μεγάλης αὐτῆς Ἐπετείου, τῶν 200 χρόνων νά πάρομε ὅλα τά μηνύματα τά πνευματικά καί ἐθνικά μηνύματα γιά νά μπορέσουμε νά ἀνασυνταχθοῦμε ὡς Ἔθνος καί νά προσηλωθοῦμε πιό θερμά στήν Ἁγία μας Ἐκκλησία γιά νά βαδίσουμε τήν πορεία μας αὐτή μ' ἕναν τρόπο σωστό καί δυναμικό καί ἀντάξιο τοῦ ἠρωικοῦ παρελθόντος μας. Ἀμήν».

του Ἁγίου Πάσχα στήν Χώρα. Ἐσπερινό τῆς Ἀγάπης ἔκαμε στήν Ἱερά Μονή Παναγίας Μυρτιδιώτισσας ὥρα 6.30 μ.μ.

Οἱ ἱεροί Ἐπιτάφιοι στολίσθηκαν μέ μεγάλη φροντίδα καί εὐλάβεια καί κατασκευάστηκαν τό βράδυ τῆς Μ. Παρασκευῆς σ' ὅλες τίς ἐνορίες, τῶν Κυθήρων, ἀλλά καί στά ἀκριτικά Ἀντικύθηρα περίξ τῶν Ἱερῶν Ναῶν.

Ὁ Ἐπιτάφιος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἐσταυρωμένου λιτανεύθηκε προεξάρχοντος τοῦ Μητροπολίτου Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, μέχρι τήν πλατεία Στάη τῆς Χώρας καί ὄχι ὅπως συνηθίζεται στά γραφικά σοκάκια τῆς Χώρας καί μέχρι τό ἐπιβλητικό βενετσιάνικο Κάστρο

λόγῳ τῶν ὑφισταμένων περιοριστικῶν μέτρων.

Ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας μέ κανδήλι καί θυμίαμα ἦταν μπροστά σέ ὄσα σπίτια στή Χώρα ἦταν ἀνοιχτά, ὅπως ἀπαιτεῖ τό τοπικό ἔθιμο.

Στήν Ἱερά Ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου καί στή Λιτανεία ἔλαβαν μέρος οἱ τοπικές Ἀρχές μέ ἐπικεφαλῆς τό Δήμαρχο κ. Εὐστράτιο Χαρχαλάκη, ἐνῶ ὁ Σεβασμιώτατος κ. Σεραφεῖμ ἀπηύθυνε εὐχές γιά Καλή Ἀνάσταση.

Τό Ἀναστάσιμο Πάσχα ἐωρτάσθηκε στά Κύθηρα τά ξημερώματα τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα στίς 5 τό πρωί.

Εὐχές Μητροπολίτου γιά τίς πανελλήνιες ἐξετάσεις Γ' Λυκείου

Ἀγαπητά μου παιδιά, τελειόφοιτοι τοῦ Λυκείου μας,

Χριστός Ἀνέστη!

Ὁ Ἀναστάς Κύριος καί Θεός μας νά εἶναι μαζί σας καί τό Φῶς, ἡ Ἀλήθεια, ἡ Εἰρήνη, ἡ Εὐλογία καί ἡ Χαρά τῆς Ἀναστάσεως νά εἶναι στίς νεανικές σας ψυχές.

Μετά ἀπό μία σχολική χρονιά (2020-2021), πού τή σημάδεψε ἔντονα ἡ ἐπιδημία καί ἡ δοκιμασία τοῦ κορωνοϊοῦ μέ τό διαδοχικό ἀνοιγμα καί τό κλείσιμο τοῦ Σχολείου σας καί μέ τά προβλήματα, πού εἶχατε μέ τά προγράμματα διαδίκτυακῆς παρακολούθησης τῶν μαθημάτων σας, φθάνετε στό τέλος τοῦ σχολικοῦ αὐτοῦ ἔτους, μπροστά στίς πανελλήνιες ἐξετάσεις σας.

Ὁ Ἐπίσκοπος καί οἱ Ἱερεῖς τῆς νήσου μας θέλουμε νά γνωρίζετε ὅτι καί στόν προκείμενο ἀγῶνα τῶν ἐξετάσεών σας, συμμερίζομαστε τίς κρίσιμες περιστάσεις, πού διαμορφώθηκαν στήν περίοδο τῆς συνεχιζόμενης ἐπιδημίας τοῦ ἐπιθετικοῦ ιοῦ

καί τούς μεγάλους καί ἐπίμοχθους ἀγῶνες καί τίς ἀγωνίες τῶν ἡμερῶν αὐτῶν. Θά συναγυπνοῦμε καί θά συναγωνιζόμαστε μέ τίς προσευχές μας καί μέ τήν προσφορά τῆς Θείας Λειτουργίας κατά τίς ἡμέρες τῶν διαγωνισμῶν σας, ἀλλά καί στίς ἐνδιάμεσες Θεῖες Λειτουργίες τῶν Κυριακῶν καί ἑορτῶν.

Σέ κάθε Θ. Λειτουργία θά σᾶς μνημονεύουμε ὀνομαστικά καί θά ἐπικαλούμαστε τίς θεοπειθεῖς πρεσβείες τῆς ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΑΣ ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ, Προστάτιδος, Ἐφόρου καί Πολιούχου τῆς νήσου μας καί τῶν ἄλλων ἁγίων Προστατῶν μας (Ὁσίῳ Θεοδώρῳ, Ἁγίας Ἐλέσης καί Ὁσίῳ Ἀνθίμου).

Νά ἔχετε πλούσιο τόν θεῖο φωτισμό καί ἄριστη ἐπίδοσι καί ἐπιτυχία!

Μέ ἐγκάρδιες εὐχές καί ἀγάπη

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Θερμή Παράκλησις διά τήν Ἀναστάσιμη Θ. Λειτουργία

**Μητροπολίτης Αιτωλίας καί Ἀκαρνανίας Κοσμάς
Μητροπολίτης Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ**

Πρός
Τήν Ἱεράν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἰωάννου Γενναδίου 14
11521 Ἀθήνας

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Συνοδικοί Πατέρες,
Εὐλογημένον καί εἰρηνικόν τό σωτήριον ΑΓΙΟΝ
ΠΑΣΧΑ!

Λαβόντες γνώσιν τοῦ ἀπό 20ῆς Ἀπριλίου ἐ.ἔ. Ἀνακοινωθέντος τῆς Ἱεράς Συνόδου, ἀφορῶντος εἰς τήν λειτουργίαν τῶν Ἱερῶν Ναῶν κατά τήν Μεγάλην Ἑβδομάδα καί τήν Πασχάλιον Θεῖαν Λειτουργίαν, εὐσεβάστως προαγόμεθα νά ἐκφράσωμεν τάς εὐχαριστίας μας, διότι ἐφέτος ὅλοι οἱ Ἱεροί Ναοί θά παραμείνουν ἀνοικτοί διά τούς πιστούς δι' ὅλας τάς Ἱεράς Ἀκολουθίας τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Ἑβδομάδος καί τοῦ Ἁγίου Πάσχα, ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου νά ὑποβάλωμεν θερμῆν παράκλησιν ἀναθεωρήσεως καί ἐπαναπροσδιορισμοῦ τῶν ὁσων καθορίζουν τήν ὥραν τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως καί ἐν συνεχείᾳ τῆς Ἀναστασίμου Θεῖας Λειτουργίας.

Ἐκ προοιμίου νά εἴπωμεν ὅτι λόγῳ τῶν ὑφισταμένων ἐκτάκτων περιστάσεων (ὕγειονομικά συνθήκαι καί ἀπαγόρευσις κυκλοφορίας πέρα τῆς 9 μ.μ.) ἐνδείκνυται ἡ ἔναρξις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ἡμίσειαν ὥραν ἐνωρίτερον τοῦ καθιερωμένου χρόνου καί οὐδέν πρόβλημα ὑφίσταται διά τήν προσαρμογήν μας εἰς τήν Ὑμετέραν Ἀπόφασιν.

Ὅμως, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν ὥραν ἐνάρξεως τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως καί τῆς ἐν συνεχείᾳ τελεσεως τῆς κορυφαίας καί περιλάμπρου Θεῖας Λειτουργίας τῆς τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ κοσμοσωτηρίου καί κοσμοχαρμοσύνου Ἀναστάσεως, ὑφίστανται ἐπιφυλάξεις κανονικοῦ καί δεοντολογικοῦ χαρακτήρος, τάς ὁποίας πάνυ εὐλαβῶς καταθέτομεν καί κατονομάζομεν εὐθύς ἀμέσως.

1. Ὡς γνωστόν, ἐνῶ ἡ ἐκκλησιαστική ἡμέρα καί ἐορτή ἄρχεται ἀπό τό ἑσπέρας τῆς προτεραίας ἡμέρας καί τερματίζεται τό ἀπόγευμα τῆς κυριωνύμου

ἡμέρας καί ἐορτῆς, ἡ «πολιτική» ἡμέρα ἔχει τήν ἀρχήν τῆς τήν 12ην τοῦ μεσονυκτίου καί τό τέρμα τῆς τήν ἐπομένην 12ην τοῦ μεσονυκτίου τῆς προσεχοῦς ἡμέρας. Διά νά ἱερουργήσῃ ὁ Λειτουργός τοῦ Θεοῦ καί νά κοινωνήσῃ ὁ εὐλαβῆς πιστός ἐγκρατεύεται μὲν ἀφ' ἑσπέρας, ἀλλά ἀπό τήν 12ην νυκτερινήν παραμένει ἄσιτος καί ἄποτος μέχρι καί τήν στιγμήν τῆς Θεῖας Κοινωνίας. Τό αὐτό συμβαίνει καί ὅταν πρόκειται νά τελεσθῇ ἡ Ἀκολουθία τῶν Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων εἰς ἐσπερινήν ὥραν ἢ νά κοινωνήσῃ κάποιος κατ' αὐτήν.

2. Μὲ τόν προσδιορισμόν τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως καί τῆς μετ' αὐτῆν Ἀναστασίμου Θεῖας Λειτουργίας τήν 9ην μ.μ. τοῦ Μεγάλου Σαββάτου προκαλεῖται τό πρόβλημα ὅτι ἐντός μιᾶς «πολιτικῆς» ἡμέρας (ἀπό τό ἐν μεσονύκτιον εἰς τό ἐπόμενον) θά τελεσθοῦν δύο Θεῖαι Λειτουργίαι ἀντί μιᾶς, ὡς ὀρίζει τό Τυπικόν, ὑπό τοῦ ἰδίου Λειτουργοῦ. Τοῦτο δέν συναῖ με τήν Ὁρθόδοξον Παράδοσιν, ἐνῶ οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ κάμνουν ἀνά μίαν ὥραν Θ. Λειτουργίαν τήν αὐτήν ἡμέραν. Παρόμοιον τι πράττουν καί Ὁρθόδοξοι Λειτουργοὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, παρά τήν ὑφισταμένην Ὁρθόδοξον Παράδοσιν (βλ. Ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου, Ἐπιστολή πρὸς Φιλαδελφεῖς. P.G. 5, 821C, 824A, τόν ΠΘ' Κανόνα τῆς ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί Ἁγ. Νικοδήμου Ἁγιορείτου, Ἱερὸν Πηδάλιον, ἐρμηνεία ΞΗ' Κανόνος Ἁγίων Ἀποστόλων, σελ. 90β', ἐκδ. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη 2003).

Καί ἐάν ὑποτεθῇ ὅτι ἕνας Ἱερεὺς δέν ἱερουργήσει τήν πρωΐαν τοῦ Μεγ. Σαββάτου, διά νά τελέσῃ μόνον μίαν, τήν Ἀναστάσιμον Θ. Λειτουργίαν, θά πρέπει κατ' ἀκρίβειαν νά μείνῃ ἄσιτος καί ἄποτος ἀπό τό μεσονύκτιον πρὸς τό Μ. Σάββατον μέχρι τήν ὥραν τῆς Θεῖας Μεταλήψεως τῆς Πασχαλινῆς Θ. Λειτουργίας. Τό ἴδιο θά πρέπει νά κάμῃ καί ὁ πιστός, πού πρόκειται νά κοινωνήσῃ (νά μὴν κοινωνήσῃ κατά τήν ὥραν τῆς Θεῖας Κοινωνίας τό Μέγα Σάββατον πρωΐ, ἀλλά κατά τήν Πασχάλιον Θεῖαν Λειτουργίαν), διά νά μὴ κοινωνήσῃ δύο φορές τήν ἴδια ἡμέρα, ἀλλά καί νά τηρήσῃ τήν νηστείαν κατά τὰς ἄνω. Ὅμως, δέν δύναται νά θεωρηθῇ Πασχάλιος ἡ Θεῖα Λειτουργία, ἡ ὁποία περαιοῦται ἐν τῷ Μεγάλῳ Σαββάτῳ, πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, δηλ. πρὶν εἰσελθῶμεν εἰς τήν Κυριακήν, ἡ ὁποία ἄρχεται μετὰ τήν 12ην νυκτερινήν. Αὐτὰ ὀρί-

ζει η ζωσα Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιαστική Παράδοσις.

3. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Θείου Λυτρωτοῦ μας ἔλαβε χώραν κατά μεταμεσονύκτιον ὥραν, μετὰ τὴν εἰσοδὸν εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, τὴν ὀνομασθεῖσαν διὰ τοῦτο Κυριακήν, διό καὶ ἀποκαλεῖται τριήμερος ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ ἀγία αὐτῆ ἡμέρα Κυριακή, ἡμέρα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν, Ἀναστάσεως ἡμέρα.

Ταπεινῶς φρονοῦμεν ὅτι, ἐνῶ ὅλες οἱ ἄλλες Ἱερές Ἀκολουθίες τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Ἑβδομάδος δύνανται κατ' οἰκονομίαν, διὰ τὴν ἐνεστῶσαν χρεῖαν, νὰ τελεσθοῦν ἐνωρίτερον κατὰ ἡμίσειαν ὥραν, ὅμως ἡ λαμπρὰ Θεία Λειτουργία τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως ἐπιβάλλεται ἀπαραιτήτως νὰ τελεσθῆ **«διαγενομένου τοῦ Σαββάτου»**. Ἐνταῦθα, Μακαριώτατε ἅγιο Πρόεδρε καὶ ἅγιοι Συνοδικοί Πατέρες, δέν χωρεῖ οἰκονομία. Ἄς κατανοήσουν οἱ κυβερνητικοὶ παράγοντες μετὰ τὴν διακριτικὴν, ἀλλ' ἀνυποχώρητον παρέμβασίν σας, ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα -τό καὶ Συνταγματικόν δικαίωμα- νὰ λατρεύσουν ἀκωλύτως τὸν Ἀναστάντα Κύριον καὶ Θεόν ἡμῶν κατὰ τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Κυριακὴν τοῦ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ, **«τὴν ἑορτῶν ἑορτὴν καὶ πανήγυριν πανηγύρεων»**, τὴν λαμπροτέραν καὶ ἀγιωτέραν ἡμέραν τῆς Χριστιανοσύνης. Καὶ εἰς οὐδεμίαν περιπτώσιν δέν ἐπιτρέπεται νὰ συμπίεθῃ ὁ κατὰ τὸ Μέγα Σάββατον (ὅπως ἐξελίχθησαν τὰ πράγματα) ἑορτασμοὶ τοῦ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ τῶν Ὁρθόδοξων μετὰ τὸ πάσχα -νομικὸν φάσκα- τῶν Ἑβραίων, οἱ ὅποιοι αὐτὸν τὸν χρόνον τὸ ἑορτάζουν τὸ Μ. Σάββατον (Κανὼν Ζ' Ἀγ. Ἀποστόλων, Κανὼν Α' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου) καὶ

4. Ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ ἐπιμεινῶμεν εἰς τὸ δικαίον καὶ καθολικόν διὰ τὸν Ἑλληνορθόδοξον Λαόν τοῦ Θεοῦ αἴτημα τοῦτο, τὸ ὅποιον, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, ἔκαμαν ἀποδεκτὸν καὶ προβάλλουν αἱ Ἱεραὶ Σύνοδοι Κύπρου καὶ Κρήτης. Γνωρίζετε καλῶς ὅτι τὸ θέμα αὐτὸ προσκροεῖ εὐθέως καὶ καιρῶς εἰς τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα τοῦ Χριστεπώνυμου Πληρώματος τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας.

Φοβοῦμεθα ὅτι τὸ σοβαρὸν αὐτὸ ζήτημα θὰ προκαλέσῃ παραχές, διαμαρτυρίες καὶ ἀναστατώσεις. Ἐδιδάσθη μέχρι τώρα ὁ λαὸς μας εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀποδέχονται τὴν μάσκαν ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, κατὰ τὴν Θεῖαν Λατρείαν. καὶ κάμνουν ἀνεπιφυλάκτως τὸ ἐμβόλιον, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, οἱ ὅποιοι διὰ λόγους συνειδήσεως ἢ καὶ διὰ ἰατρικοὺς λόγους δέν συμμορφώνονται πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῶν ἄρμο-

δίων. Νὰ συνεχισθῆ ὁ διχασμὸς μετὰ ὅσους προτιμῶσιν τὴν τελετὴν τῆς Ἀναστάσεως τὴν 9ην μ.μ. τοῦ Μ. Σαββάτου καὶ μετ' αὐτὴν τὴν Ἀναστάσιμον Θεῖαν Λειτουργίαν καὶ μετὰ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ παραδοσιακοὺς χριστιανοὺς, ποὺ ἐμμένουν εἰς τὴν Παράδοσιν; Νὰ διαπληκτίζωνται ὅσοι θέλουν τὰ self-test πρὸ τῆς εἰσοδου τῶν εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν μετὰ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι θεωροῦν ὡς ἀσέβειαν καὶ ὀλιγοπιστίαν νὰ τὸ κάμνουν, ἐνῶ πρόκειται νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν καθαγιασμένον χώρον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ;

Ἐνα χρόνο καὶ πλέον ταλαιπωρεῖται ὁ εὐσεβὴς λαὸς μας, πότε μετὰ τὸν παντελῆ ἀποκλεισμόν ἐκ τῆς ἐν Ἐκκλησίᾳ Θεῖας Λατρείας, πότε ἐκ τῆς συμμετοχῆς τοῦ ὑπὸ αὐστηροῦς ὄρους καὶ περιορισμοῦ εἰς τὴν Λατρευτικὴν Σύναξιν καὶ πότε ἐκ τῆς ὡς μὴ ὠφέλε ὑποχρεωτικῆς χρήσεως τῆς μάσκας ἐν ὥρᾳ Θεῖας Λατρείας, καταπιεζομένης τῆς χριστιανικῆς τῶν συνειδήσεως καὶ τώρα μετὰ τὴν προαγγελομένην ἐπιβόλῃν διενεργείας τοῦ self-test διὰ τὴν εἰσοδὸν τῶν εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Θεοῦ! Καὶ μάλιστα προειδοποιοῦν τὰ ΜΜΕ ὅτι θὰ ἐπιβληθῆ τὸ self-test εἰς τοὺς Ἱερεῖς, Ἱεροψάλτας, Ἐπιτρόπους κ.ἄ., προκειμένου νὰ εἰσέλθουν διὰ διακονίαν ἐκκλησιαστικὴν. Ἐλεος, ἔλεος, Μακαριώτατε. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη θὰ μᾶς ἐπιβάλλουν;

Μακαριώτατε ἅγιο Πρόεδρε,

Σεβασμώτατοι ἅγιοι Συνοδικοί,

Ἀπετάθημεν εὐσεβάστως εἰς Ὑμᾶς διὰ νὰ διερμηνεύσωμεν τὰ αἰσθήματα τοῦ εὐσεβοῦς καὶ φιλοχριστοῦ Ποιμνίου μας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγωνίαν καὶ ἀνησυχίαν μας δι' ὅσα τεκταίνονται εἰς βάρος τῆς Ἀγιώτατης ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τῆς εἰρηνικῆς διαβιώσεως καὶ πνευματικῆς πορείας τῶν πεπιστευμένων ἡμῖν πνευματικῶν τέκνων. Διαβιβάσατε, παρακαλοῦμεν, τὰ προσήκοντα εἰς τοὺς κυβερνητικοὺς παράγοντας.

Καὶ εὐχηθῆτε ὁ πρὸς τὸ ἐκούσιον Σταυρικόν Πάθος Του πορευόμενος Σωτὴρ καὶ Λυτρωτὴς ἡμῶν νὰ εἰρηνεύσῃ τὸ πλήρωμα τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, τὴν Πολιτείαν μας, καὶ ὅλον τὸν κόσμον, δωρούμενος τὴν ὑπέρβασιν τῆς ἐνεστώσης δεινῆς παγκοσμίου δοκιμασίας.

Καὶ ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν,

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Οἱ Μητροπολίται

**Μητροπολίτης Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Κοσμάς
Μητροπολίτης Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ**

Διά τήν Πασχαλινήν Θείαν Λειτουργίαν

Ἐν Κυθήροις τῇ 7ῃ Μαΐου 2021
Ἀριθ. Πρωτ.: 171

Πρός
Τήν Ἱεράν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἰωάν. Γενναδίου 14
115 21 Ἀθήναι

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Συνοδικοί Σύεδροι,
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Ταπεινῶς εὐχομαι ἡ Χάρις, τό Ἔλεος, ἡ Ἀγάπη καί ἡ Εὐλογία τοῦ Σταυρωθέντος καί Ἀναστάντος Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νά περιθριγκῶνουν τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, σύμπαντα τόν Ἱερόν Κλήρον καί τόν Χριστώνυμον Λαόν τοῦ Θεοῦ καί ὅλον τόν κόσμον εἰς τούς χαλεπούς καί δυσχειμέρους καιρούς μας.

Εὐσεβάστως ἐνημερώνω Ὑμᾶς, κατόπιν καί τοῦ ὑποβληθέντος Ὑμίν ἀπό 23ης Ἀπριλίου ἐ.ἔ. ἀνακοινωθέντος-ψηφίσματος τῆς Ἱερατικῆς Συνάξεως τῆς καθ ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, περὶ τοῦ ὅτι ἅπαντες οἱ Ἱερεῖς τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, ἀπό τοῦ νεωτέρου κατὰ τὰ πρεσβεία Ἱερωσύνης μέχρι καί τοῦ ἀρχαιότερου, λαβόντες τόν λόγον ἐδήλωσαν τό συνειδησιακόν των πρόβλημα νά τελέσουν τήν τελετή τῆς Ἀναστάσεως περὶ ὧραν 9 μ.μ. τοῦ Μεγάλου Σαββάτου (ὅποτε τό πλῆθος τοῦ λαοῦ θά ἀπεχώρει διά τὰ πασχαλινά ἐδέσματα, ὡς συνήθως, καί θά κατελύετο ἡ πλεόν αὐστηρά νηστεία τοῦ Μεγ. Σαββάτου πρό τοῦ μεσονυκτίου) καί ἐν συνεχείᾳ, ἄνευ τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου τῆς Ἀναστάσεως, νά τελεσθῇ ἡ Πασχαλινὴ Θεία Λειτουργία καί νά τελειώσουν ὅλα τήν 10ην μ.μ., ὧραν ἀπαγορεύσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν πολιτῶν διά τήν ὑπόλοιπον νύκτα. Τοῦτο, ὡς ἐλέχθη, θά εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νά τελεσθοῦν ἀπό τό πρός τό Μέγα Σάββατον μεσονύκτιον μέχρι τοῦ ἐπομένου μεσονυκτίου, τοῦ πρός τήν Μεγάλην Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, δύο Θεῖαι Λειτουργίαι ὑπὸ τοῦ ἰδίου Λειτουργοῦ καί οἱ πιστοὶ νά κοινωνήσουν δύο φορές εἰς τό 24ωρον αὐτό χρονικόν διάστημα, ὅπερ ἀντικανονικόν καί ἀντιπαραδο-

σιακόν (βλ. Ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου, Ἐπιστολὴ πρὸς Φιλαδελφεῖς, Ρ.Γ. 5, 821C, 824A, τόν ΠΘ Κανόνα τῆς ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί Ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Ἱερόν Πηδάλιον, ἐρμηνεῖα ΞΗ' Κανόνος Ἀγίων Ἀποστόλων, σελ. 908, ἐκδ. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη 2003).

Εἰς οὐδεμίαν δὲ περιπτώσιν δὲν ἐπιτρέπεται νά συμπεσῇ ὁ κατὰ τό Μέγα Σάββατον (ὅπως δυστυχῶς ἐξελίχθησαν τὰ πράγματα) ἑορτασμός τοῦ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ τῶν Ὁρθοδόξων μετὰ τό πάσχα -νομικόν φάσκα- τῶν Ἑβραίων, οἱ ὅποιοι αὐτόν τόν χρόνον, κατὰ τό ἐν τῷ Μεγάλῳ Ὁρολογίῳ Πασχάλιον τοῦ ἔτους 2021, τό ἑορτάζουν τό Μ. Σάββατον (Κανὼν Ζ' Ἁγ. Ἀποστόλων, Κανὼν Α' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου).

Ἐγράφησαν καί ἠκούσθησαν πολλὰ διά τό ζήτημα αὐτό ἐνθεν κάκειθεν. Ἐπαρουσιάσθη ἡ ἐκσυγχρονισμένη καί «ἐκμοντερνισμένη», ἀλλὰ καί ἀνεπείριστος ἀποψικ καί θεωρία τῆς τελέσεως τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως καί ἐν συνεχείᾳ τῆς Ἀναστασίμου Θεῖας Λειτουργίας διαρκούντος τοῦ Μεγ. Σαββάτου (δύο ὧρας περίπου πρό τοῦ μεσονυκτίου) εἰς ἐκτόπισιν τῆς μακραίωνος καί ἀπό ἀρχαιοτάτων χρόνων παραδεδομένης ὀρθοδόξου πρακτικῆς.

Δύο Ἐγκύκλιοι τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου α) 798/554/537/1-3-1955 καί β) 1826/2240/1112/1-4-1971 ὀρίζουν σαφῶς ὅτι: «Ἡ τέλεις τῆς Ἀναστάσεως δεόν (γενέσθαι) τό μεσονύκτιον καί οὐχί τὰς πρωϊνάς ὧρας τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, συμφώνως πρὸς τοὺς Κανόνας ΠΘ' Πενθέκτης καί Α' Διονυσίου Ἀλεξανδρείας. Νεωτέρα Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (2784/31-3-2004) μεταξύ ἄλλων ἀναφέρει καί τὰ ἐξῆς: «Ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Πάσχα καί τῶν Χριστουγέννων ἐτελεῖτο μετὰ τό μεσονύκτιον καί πρό τῆς ἡμέρας, διά μυστηριώδη αἰτίαν» ὅτι γνώμη τῶν Θείων Πατέρων (εὐλαβῆς παράδοσις τήν ὁποία διασφῶζει ὁ Θεόφιλος Καμπανίας) εἶναι μετὰ μεσονύκτιον νά ἐγινε ἡ τε Γέννησις καί ἡ Ἀνάστασις τοῦ Σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Εἰς ἀντίκρουσιν τῆς καινοφανοῦς καί ἀνερματίστου - ἀντιπαραδοσιακῆς θεωρίας περὶ τελέσεως τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως καί περαιώσεως τῆς Ἀναστασίμου Θεῖας Λειτουργίας πρό τοῦ πρός τήν Μεγάλην Κυριακὴν τοῦ Πάσχα μεσονυκτίου ἀρκεῖ τό

ἀκόλουθον ἀπόσπασμα ἄρθρου τοῦ μακαρίου Πρεσβυτέρου-Ἀρχιμανδρίτου π. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου· «Κατάπληκτοι ἀνέγνωμεν εἰς τὰς ἐφημερίδας δήλωσιν, δῆθεν ἐκκλησιαστικῆς πηγῆς, καθ' ἣν τὴν ἐσπέραν τῆς Ἐορτῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ λύεται ἡ νηστεία. Ἡ θεωρία αὕτη τυγχάνει πάντῃ ἀστήρικτος. Ἐάν τὰ λεχθέντα εἶχοντο ἀληθείας, ἔπρεπεν ἡ νηστεία νά τηρῆται ἀπὸ τὴν ἐσπέραν τῆς προηγουμένης, ἵνα ἔχωμεν ἄρτιον 24ωρον καὶ οὐχὶ κολοβὴν ἡμέραν. Ἐπρεπεν ἀκόμη ἡ νηστεία τῆς Τεσσαρακοστῆς νά λυῆται τὴν ἐσπέραν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι διὰ πᾶσαν νηστείαν, ἰδίᾳ τῆς Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς, ἥτις ἔπρεπε νά ἰσχύῃ μέχρι δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ ἀκολουθῶς νά λυῆται. Οὐδεὶς ὅμως διενόηθη νά ὑποστηρίξῃ τοιαύτας παραδοξότηας. Παράβασις τῶν περὶ νηστείας θεσμῶν εἶναι βεβαίως κακόν. Ἀπόπειρα ὅμως περιβολῆς τῶν τοιούτων παραβάσεων δι' ἐνδύματος νομιμότητος ἀποτελεῖ ἔγκλημα βαρύτερον κατὰ τῆς Ἐκκλησίας» (Ἀρχιμ. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου, Ἄρθρα Μελέται Ἐπιστολαί, τόμος Α', σελ. 471). Ἀκούετω ταῦτα καὶ Ἀδελφός Ἱεράρχης τῆς Βορείου Ἑλλάδος, πνευματικόν τέκνον τοῦ ἁγίου Γέροντος Ἐπιφανίου.

Εἰς τὴν Θεόσωστον Ἐπαρχίαν μας ἐτελέσθησαν ἅπαντα (τελετὴ καὶ Θεία Λειτουργία τῆς Ἀναστάσεως) ἀπὸ ὥρας 5ης πρωϊνῆς μέχρι καὶ τῆς 9ης π.μ., ἐν εἰρήνῃ καὶ συμμετοχῇ πλήθους πιστῶν εἰς τὰς Ἐνορίας, ὅπου ἐλειτούργει Ἱερεὺς. Ἄλλωστε, κωλυμένης τῆς τελέσεως τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Θείας Λειτουργίας τῆς Ἀναστάσεως κατὰ καὶ μετὰ τὸ μεσονύκτιον, λόγῳ τῶν αὐστηρῶν μέτρων περιορισμοῦ τῆς κυκλοφορίας, ἡ μόνη λύσις τελέσεως τῆς Ἀναστασίμου Θείας Λειτουργίας ἦσαν οἱ ἀπὸ ὥρας 5ης πρωϊνῆς καὶ ἐξῆς ὥρες.

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,

Σεβασμώτατοι ἅγιοι Συνοδικοί Σύνοδοι,

Ἄχρι τοῦδε ἐτέθη τὸ φλέγον καὶ πολύκροτον αὐτὸ θέμα τῆς κανονικῆς τελέσεως τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Πασχαλίου Θείας Λειτουργίας ἐπὶ κανονικῆς, δογματικῆς καὶ παραδοσιακῆς βάσεως. Ἐγένετο ἀναφορὰ καὶ εἰς τρεῖς (3) Ἐγκυκλίους τῆς Ἱεράς ἡμῶν Συνόδου διὰ τὸ αὐτὸ θέμα, δι' ὧν ἀποκρούονται νωτερικαὶ καὶ ἀντικανονικαί-ἀντιδεδοντολογικαὶ καινοτομίαι.

Ἐκφράζω ταπεινῶς τὸν φόβον ὅτι εἰς τὸ κορυφαῖον τοῦτο καὶ ὑπέρτατον ζήτημα παρεκκλίναμεν τῆς κανονικῆς καὶ παραδοσιακῆς ὁδοῦ μὴ θέσαντες

κατα-κοκκίνην γραμμὴν, ἀλλ' ὑποχωρήσαντες εἰς τὰς φορτικὰς πιέσεις καὶ ἀπαιτήσεις -τὰς καὶ ἐκνόμους καὶ ἀντισυνταγματικὰς- τῆς κρατοῦσης Πολιτείας, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ θέματα τῆς Θείας Λατρείας.

Ἦγνοήθησαν προγενέστερα Συνοδικαὶ Ἀποφάσεις, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, καὶ παροπλισθείσης ἐπὶ διετίαν περίπου τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας -τοῦ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Σώματος τῆς Ἑλλαδικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας-, μὴ συγκληθείσης κατὰ νόμον καὶ μὴ ἐπιληφθείσης ζωτικῶν ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων (ὅπως εἶναι ἡ παρακώλυσις καὶ ὁ ἀποκλεισμός ἐκ τῆς Θείας Λατρείας τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δὴ ἐν ἡμέραις Μ. Τεσσαρακοστῆς, Μ. Ἑβδομάδος καὶ τοῦ Ἁγίου Πάσχα τοῦ παρελθόντος ἔτους, κυρίως), ἐφθάσαμεν εἰς τὸ νά ἀποδεχθῶμεν καὶ τὴν μετὰθεσιν ἀκόμη τῶν τεταγμένων ὡρῶν τῆς τελετῆς καὶ τῆς Θείας Λειτουργίας τῆς Ἀναστάσεως!!!

Δέν παρέβημεν μόνον τοὺς προμνημονευθέντας Θεῖους καὶ Ἱερούς Κανόνας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῦτον τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ν. 590/1977), ὀρίζοντα εἰς τὸ κεφ. Β', ἄρθρον 4, παραγρ. δ', Περί τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τὰ ἐξῆς: «Ἀποφασίζει περὶ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας, συγκαταβάσεως καὶ ἐπιεικειᾶς τῆς Ἐκκλησίας». Ἐθεωρήθη ὡς πράξις οἰκονομίας ἢ ἀλλαγῆ τῆς μακραιωνος αὐτῆς παραδόσεως, ἀλλὰ ἡ οἰκονομία, ὅταν καὶ ἂν γίνεται καὶ ἐφαρμόζεται, ἀσκεῖται, κατὰ τὰ ὡς ἄνω ὀριζόμενα, μόνον ἐπὶ τὸ Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας. Καὶ ἐάν κάποιος ἐπικαλεσθῆ τὸ δυσχερές τῆς συνεδριάσεως τῆς Ι.Σ.Ι., ὑπάρχει καὶ ἡ περιπτώσις τῆς ἀδιακόπου λειτουργίας τοῦ σώματος τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἢ ὅποια δέν συνέρχεται ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἀλλὰ πολὺ συχνά καὶ εἶναι 300 ἀντὶ 82. Ἐν πάσῃ, ὅμως, περιπτώσει ἢ θέλησις τῶν μελῶν τῆς Ι.Σ.Ι. δύναται νά ἐκφρασθῆ καὶ διὰ τῶν e-mails, ὅταν ἀποσταλῆ ἐρωτηματολόγιον.

Μακαριώτατε,

Ὁμολογουμένως, ἡ ἄνευ ἐμπεριστατωμένης μελέτης καὶ ἐξετάσεως τῆς προτάσεως τελέσεως τῆς Ἱεράς Παννυχίδος (ῶρα 8.10 π.μ. τοῦ Μεγάλου Σαββάτου) καὶ τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως (ῶρα 9 π.μ.), καὶ μετ' αὐτὴν τῆς ἄνευ Ὁρθρου τελέσεως τῆς Πασχαλινῆς Θείας Λειτουργίας μέχρι τῆς 10ης π.μ., ὅτε ἐπαύετο ἡ κυκλοφορία, βάσει τῆς ἰσχυοῦσης Κ.Υ.Α., προεξένησε σάλον ἐντὸς τοῦ Χριστεπωνύ-

Συνέχεια στή σελ. 30

Ἀνακοινωθέν Ἱερατικῆς Συνάξεως

Ἡμεῖς οἱ Κληρικοί τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων, συναχθέντες σήμερον τὴν 23ην Ἀπριλίου 2021, ἡμέραν Παρασκευῆν καὶ ὥραν 11 π.μ. εἰς τὸ Ἐπισκοπεῖον, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Σεραφεῖμ εἰς τὴν κατὰ μῆνα τακτικὴν Ἱερατικὴν Σύναξιν, ἐν ᾧψι τῆς ἐπερχομένης Ἀ-

γίας καὶ Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τοῦ Ἁγίου Πάσχα, καὶ λαβόντες γνώσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3041/21-4-2021 σχετικῆς Ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, ἡ ὁποία ρυθμίζει τὰ τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῆς ἁγίας αὐτῆς περιόδου, μετὰ βᾶσιν τὰς ὑφισταμένας ἐκτάκτους περιστάσεις

Συνέχεια στή σελ. 31

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 29

μου Πληρώματος καὶ τοῦ Ὁρθοδόξου Ἱεροῦ Κλήρου (σύγχυσιν, ταραχὴν, ἀνεγκλήσεις καὶ γενικῶς ἀναστάτῳσιν). Ἦτο δυστυχῶς, κατὰ τὸ καινοφανές, καινοτόμον, ἀντιπαραδοσιακόν, ἀντικανονικόν καὶ ἀντιθεολογικόν.

Κυρίως καὶ βασικῶς ἐπληξε πολλὰς, ἀναριθμητοῦς, ἱερατικὰς συνειδήσεις, αἱ ὁποῖαι, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους προαναφέραμεν, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συμβιβασθοῦν μετὰ τὰ ἀβασανίστως συζητηθέντα καὶ συναποφασισθέντα μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Πολιτείας, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τεκμήριον, θεωροῦν ὡς Πάσχα καὶ Ἀνάστασιν τὴν ἐκφώνησιν τοῦ «Χριστός Ἀνέστη» ἐπὶ τῆς ἐξέδρας τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ τὰ πυροτεχνήματα, βεγγαλικά, κροτίδες κ.λπ., τὰ ὁποῖα ὑπερκαλύπτουν τὸν ἐξαισιον καὶ ὑπέροχον αὐτόν Ἀναστάσιμον Ὑμνον καὶ τὴν ὁσονούτω ἀναχώρησιν διὰ τὰ Πασχαλινὰ ἐδέσματα.

Ὅμως, τοιαῦτα ἀποφάσεις, λαμβανόμενα ἐν σπουδῇ, δὲν ἦταν δυνατόν νὰ ἀναπαύσουν τὸν Ἱερόν Κλήρον καὶ τὸν φιλόχριστον Λαόν, κατὰ κανόνα, δι' αὐτὸ καὶ, ὅπως ἐπληροφόρηθην διαδικτυακῶς πολλοὶ Ἱερεῖς καὶ πολλὰς ἐνορίες καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα (καὶ καθ' ὅλην τὴν Κύπρον) δὲν συνεμορφώθησαν πρὸς τὰ ἀποφασισθέντα, **ὄχι ἀπὸ ἀσέβειαν πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον, ἀλλ' ἀπὸ ἔντονον διαμαρτυρίαν πρὸς τὰς πιέσεις καὶ ἀποφάσεις τῆς κρατικῆς ἐξουσίας.**

Μετ' ἀπεράντων καὶ ἀπαραμύθητων λύπην ἐπληροφόρηθην τὰς ποινὰς καὶ τιμωρίας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν παραπομπὴν εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν ἀδελφῶν Ἱερέων, ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τῶν Ἀρχῆς, δι' ἀπειθειαν καὶ παράβασιν τῆς ἐντολῆς τῆς Δ.Ι.Σ. καὶ τῆς Κ.Υ.Α., ἐνῶ ἡ ἱερατικὴ των συνείδησις ὑπαγόρευε εἰς αὐτοὺς τὸ «**πειθαρχεῖν δεῖ**

Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις» εἰς τὸ κορυφαῖον καὶ ἀδιαπραγμάτευτον αὐτὸ θέμα τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας.

Ὁμολογῶ ὅτι ὡς ὁ ἐλάχιστος τῶν Ἐπισκόπων θλιβομαι ὑπερβαλλόντως διὰ τὴν τοιαύτην ἀντιμετώπισιν τῶν ἐν θέματι Ἀδελφῶν καὶ Συλλειτουργῶν μας Ἱερέων, ἐπειδὴ τηροῦν καὶ σέβονται τὸ Τυπικόν καὶ τὴν μακροαῖωνα Ἐκκλησιαστικὴν Παράδοσιν, ἀντὶ νὰ λάβουν τὸν ἔπαινον καὶ τὰ συγχαρητήρια τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας μας. Δὲν προτίθεται νὰ ὑπεισέλθω εἰς τὴν κρίσιν ἐνεργειῶν Ἀδελφῶν συνεπισκόπων, ἀλλὰ σημειῶν ὅτι εἶναι κρίμα καὶ ἄδικον οἱ Κληρικοί μας νὰ ὑφίστανται καὶ ἐκ τῶν ἔσω διωγμῶν. Ἐάν τινες Ἀδελφοὶ καὶ Συλλειτουργοὶ ἐσημείωσαν ἄλλας σοβαρὰς κανονικὰς παραβάσεις, ἄς ὑποστοῦν τὰς προβλεπομένας κυρώσεις, ἐάν δὲν χωρῆ κάποια ἐπιείκεια. Ἐν τῇ προκειμένῃ, ὅμως, περιπτώσει «*οὐδὲν ἀτοπον ἐπραξαν, τί γὰρ κακὸν ἐποίησαν;*» (πρβλ. Λουκ. 23, 42 καὶ Ματθ. 27, 23).

Θερμοτάτην παράκλησιν ὑποβάλλω εἰς τὴν Ἱεράν ἡμῶν Σύνοδον, ὅπως διατάξῃ τὴν ἀποφυγὴν καὶ τὴν ματαίωσιν τῶν διώξεων τῶν μελῶν τοῦ Ἱερατικοῦ Σώματος τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, δεδομένων καὶ τῶν ὡς ἄνω γενομένων παραλείψεων ἐκ μέρους τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς μας Ἀρχῆς, καθότι τοῦτο θὰ πληγῶσῃ τὰς καρδίας τῶν πιστῶν χριστιανῶν, ὅταν πληροφορηθοῦν ὅτι οἱ πνευματικοὶ ποιμένες των διώκονται, διότι προησπίσθησαν τὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως καὶ κληρονομίας.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ὑποσημειούμενος βαθυσεβάστως, διατελῶ,

Ἐλάχιστος ἐν Ἐπισκόποις
Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

(υγειονομικά συνθήκαι και απαγορεύσεις κυκλοφορίας πέρα της 9 μ.μ.) αποφασίζει και ανακοινώνει τα ακόλουθα:

1. Ενώ εκφράζομεν τήν ευχαριστήσιν μας, διότι κατά τήν ἐφετεινή Μεγάλη Ἑβδομάδα καί τό Ἅγιο Πάσχα θά εἶναι ἀνοικτοί οἱ Ἱεροί μας Ναοί (παρότι θεωροῦμεν αὐστηρότατο καί ἀνάρμοστον τό μέτρον παρουσίας ἑνός πιστοῦ ἀνά 25 τ.μ., τό ὅποιν δυστυχῶς μόνον εἰς τάς Ἐκκλησίας ἐπιβάλλεται), ἐν τούτοις διά τήν τελετήν τῆς Ἀναστάσεως καί τήν Πασχαλινή Θεία Λειτουργία, ὡς ρυθμίζεται τό τελετουργικό μέρος εὐρισκόμεθα πρό πρωτοφανοῦς ἀμηχανίας καί ἀνυπερβλήτου ἀδιεξόδου. Λόγοι κανονικοί, ἐκκλησιολογικῶς δεοντολογικοί, ἀλλά καί δογματικοί, τίθενται ὡς ἀνυπέρθετο συνειδησιακό ἐμπόδιο ἐφαρμογῆς τῶν καθοριζομένων διά τῆς ὑπερθεν Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου.

2. Συνειδησιακῶς ἀδυνατοῦμεν νά τελέσωμεν δύο Θείας Λειτουργίας (τήν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου καί τήν τοῦ Ἁγίου Πάσχα) ἐντός τοῦ ἰδίου 24ώρου, ἀπό τό ἕνα μεσονύκτιον ἕως τό ἐπόμενον, ὅπερ συνεπάγεται τό νά λειτουργήσωμεν καί νά κοινωνήσωμεν δύο φορές ἐντός τοῦ χρονικοῦ αὐτοῦ διαστήματος.

3. Ἡ τήρησις τῆς ἐν θέματι Ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καθίσταται καί ἐκ τῶν πραγμάτων δυσχερῆς, διότι ψάλλοντες τήν 9 μ.μ. τό «Χριστός Ἀνέστη» καί τελοῦντες (παραλειπομένης τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου) τήν Θεϊαν Λειτουργίαν μετά τῆς Θείας Κοινωνίας τῶν πιστῶν εἶναι ἀδύνατον νά περαιωθοῦν ὅλα τήν 10ην μ.μ. ὥραν, ὅτε ὀρίζεται ἡ παῦσις τῆς κυκλοφορίας τῶν πολιτῶν.

Ἐκτός αὐτοῦ δέν δύναται νά λογισθῆ ὡς Ἀναστάσιμος ἡ Θεία αὐτή Λειτουργία, ἀφοῦ θά περαιωθῆ δύο ὥρας πρό τοῦ μεσονυκτίου, διαρκοῦντος τοῦ Μεγάλου Σαββάτου. Ἐπειτα διά τούς χριστιανούς, οἱ ὅποιοι θά παρευρεθοῦν μόνον κατά τήν τελετήν τῆς Ἀναστάσεως (9 μ.μ.) προκύπτει καί τό πρόβλημα τῆς καταλύσεως τῆς αὐστηρᾶς νηστείας τοῦ Μεγ. Σαββάτου (ἀνευ ἐλαίου), ἐάν ὅπως συνηθίζεται σπεύσουν ἀμέσως μετά τό «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» εἰς ἀπόλαυσιν τῆς μαγειρίτσας καί τῶν πασχαλίων ἐδεσμάτων.

4. Κατόπιν τῶν ὡς ἄνω ἐκτεθέντων, καί μή στέργοντες εἰς τό νά ἐνεργήσωμεν ὡς πρόσωπα τοῦ κοινοῦ θεάτρου, ἀλλ' ὡς ἠλεημένοι παρά Κυρίου Λειτουργοί τοῦ Ὑψίστου, δηλοῦμεν ὑπευθύνως ὡς κατενώπιον Θεοῦ ὅτι ἀδυνατοῦμεν συνειδησιακῶς νά ἐφαρμόσωμεν τό πρόγραμμα τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως καί τῆς Πασχαλίου Θείας Λειτουργίας, κατά τά ὀριζόμενα. Καί κοινῆ καί ὁμοφώνῳ ἀποφάσει, ἔχοντες τήν πρός τοῦτο ἔκθυμον εὐλογίαν τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας Μητροπολίτου Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, θά τελέσωμεν τήν τελετήν καί τήν Θεϊαν Λειτουργίαν τῆς Ἀναστάσεως ἀνήμερα τοῦ Πάσχα, ἀρχομένης τῆς Ἀκολουθίας τῆς Παννυχίδος ὥρα 5 π.μ. καί μετ' αὐτήν θά ἀκολουθήσῃ ἡ τελετή τῆς Ἀναστάσεως, ὁ Ὁρθρος καί ἡ Ἀναστάσιμος Θεία Λειτουργία, καί

5. Εἴαν, ὅμως, ὑπάρξῃ ἐν τῷ μεταξύ «φιλανθρωποτέρα ψῆφος» ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, ἡ ὅποια θά προβλέπη περί τήν 11 μ.μ. τοῦ Μεγάλου Σαββάτου τήν ἐναρξιν τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως καί τήν τέλει τῆς Πασχαλίου Θείας Λειτουργίας μετά τήν 12ην νυκτερινήν τοῦ Μ. Σαββάτου, τότε πάνυ ἀσμένως καί ἐν ἀγαλλίασει ψυχῆς θά συμπορευθῶμεν καί θά χαιρετίσωμεν τό σπουδαῖο αὐτό γεγονός.

Καί ἐπί τούτοις διατελοῦμεν,
Μετά Πασχαλίων εὐχῶν καί ἀγάπης

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ Ἰ. Οὐκῆρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

ΟΙΚΛΗΡΙΚΟΙ-ΕΦΗΜΕΡΙΟΙ ΤΗΣ Ι.ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
Ἀρχιμ. Πέτρος Κασιμάτης
Ἀρχιμ. Φρουμέντιος Δημητρίου
Ἀρχιμ. Πέτρος Σκλάβος
Ἀρχιμ. Διονύσιος Μάλλιος
Πρωτ. Πέτρος Μαρῖατος - Ἱατρός
Πρωτ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος
Πρωτ. Παναγιώτης Διακόπουλος
Πρωτ. Θεολόγος Παντελής
Ἱερομ. Σεραφεῖμ Μαρσέλλος
Οἰκονόμος Γεώργιος Ἀδικημενάκης
Οἰκονόμος Ἰωάννης Παπανδρόπουλος
Ἱερεὺς Παῦλος Καλλίκας
Ἱερεὺς Κωνσταντῖνος Μπιθιγκότζης
Ἱερεὺς Παναγιώτης Σκλάβος

Ἐμπονη καί διακριτική παρ- τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ τό

«*Τῶν λόγων τοῦ βασιλέως οὐκ ἀκουσόμεθα τοῦ παρελθεῖν τὴν λατρείαν ἡμῶν δεξιᾶν ἢ ἀριστεράν*»
(Α' Μακκαβ. 2,22)

Αὐτά εἶπαν οἱ γενναῖοι Μακκαβαῖοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅταν ὁ εἰδωολάτρης βασιλιάς Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανής ἐβγαλε διάταγμα σέ ὅλη τὴν βασιλεία του, ὅλα τὰ ἔθνη καὶ οἱ φυλές νά γίνουν ἕνας λαός καὶ νά ἐγκαταλείψουν τὰ νόμιμα τους. Δηλαδή τὴν θρησκεία καὶ τίς ἱερές παραδόσεις τους. Πολλοὶ Ἰσραηλίτες ὑπάκουσαν στή διαταγή τοῦ βασιλέως, ἐθυσίασαν στά εἰδωλα καὶ ἐβεβήλωσαν τό Σάββατο πού ἦταν ἡ ἅγια ἡμέρα τῶν Ἰουδαίων. Ὅποιοι δέν θά πειθαρχοῦσε στή διαταγή αὐτή τοῦ βασιλέως θά ἔπρεπε νά πεθάνει.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει ἐδῶ καί ἕνα περίπου χρόνο καί στήν πατρίδα μας. Ὅχι μέ διάταγμα κάποιου βασιλέως, ἀλλά μέ ὑποуλες ἐνέργειες σκοτεινῶν δυνάμεων πού ἀκούουν στό ὄνομα Νέα ἐποχή-Παγκοσμιοποίηση καί μέ ἀφορμή τόν κορωνοϊό. Ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες κλείστηκαν στά σπίτια τους, ἔπαθαν κατάθλιψη καί δέν εἶχαν τό δικαίωμα νά ἴμποῦν στήν Ἐκκλησία, νά ἀνάψουν κερι, νά προσευχηθοῦν, νά λειτουργηθοῦν καί νά κοινωνήσουν τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, γιά νά πάρουν θάρρος καί δύναμη. Ἀναγκάστηκαν νά φορέσουν μάσκα γιά νά προφυλάγονται ἀπό τόν ιό καί νά μὴν τόν μεταδίδουν, κυρίως ὅμως γιά νά μάθουν νά μὴν ὀμιλοῦν οὔτε νά διαμαρτύρονται γιά ὅσα συμβαίνουν καί θά συμβοῦν.

Καί εἰς μέν τούς Ἰουδαίους, ἐμφανίστηκαν ἄνδρες εὐσεβεῖς καί ἀνδρεῖοι, οἱ Μακκαβαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἀντιστάθηκαν στόν Ἀντίοχο καί ἐπολέμησαν μέ θάρρος ὑπέρ τῶν ἱερῶν καί ὁσίων τῆς φυλῆς τους. Ἐδῶ ὅμως στήν Ἑλλάδα μας δέν συνέβη τό ἴδιο. Ἀφοῦ μετά ἕνα χρόνο ἡ κυβέρνηση ἐπέτρεψε νά βγοῦν οἱ Χριστιανοί ἀπό τὰ σπίτια τους καί ὅλοι ἐχάρησαν, βγήκε διαταγή ἀπό τόν Καίσαρα ἐφέτος ἡ Ἀνάσταση νά μὴν γί-
νει τὰ μεσάνυκτα, ὅπως ἐγένετο ἐδῶ καί ἑκατο-

ντάδες χρόνια, ἀλλά στίς 9 ἡ ὥρα τό βράδυ τοῦ Μ. Σαββάτου. Τί κρίμα! Ἡ χαρά μετετράπη σέ λύπη. Ὅλοι περίμεναν τὴν Διοικοῦσα Ἐκκλησία, τούς Ἐπισκόπους μας, τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας, νά μιλήσουν. Καί μίλησαν. Ἀλλά τί εἶπαν;

Ὅλοι σχεδόν, ἐκτός κάποιων ἐξαίρεσεων προσπάθησαν νά δικαιολογήσουν τὰ ἀδικαιολόγητα καί νά ἐπιβάλλουν στοὺς Ἱερεῖς νά κάμουν τὴν Ἀνάσταση ὄχι μεσάνυκτα, ξημερώνοντας Κυριακή τῆς Ἀναστάσεως, ὅπως γινόταν μέχρι τώρα ἀλλά Σάββατο.

Νά γίνει δευτέρα Θεία Λειτουργία τὴν ἴδια ἡμέρα, πράγμα ἀπαγορευμένο ἀπό τούς Ἱερούς Κανόνες (Ἱερὸν Πηδάλιον Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, Ἁγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, δέκατος κανόνας τῆς ἐν Ἀντισιδώρῳ τοπικῆς Συνόδου ἐπὶ Ἡρακλείου τό 613: «Διά νά μὴ διπλασιάζεται ὁ μοναδικός θάνατος τοῦ Χριστοῦ, ἐδιώρισε καί ἡ ἐν Ἀντισιδώρῳ τῆ πόλει Τοπικὴ Σύνοδος ἐπὶ Ἡρακλείου κατὰ τό χιγ' (613) ἔτος συναχθεῖσα νά μὴ γίνωνται δύο λειτουργαί ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰς μίαν καί τὴν αὐτὴν Τράπεζαν ὅπερ παραβαίνουσιν οἱ Λατῖνοι»). Πέραν αὐτῶν ἔχουμε καί τό Ἱερὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως μας, τό Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, στό ὁποῖο ὁμολογοῦμε τὴν τριήμερη Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου **«Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς».**

Σεβασμῶτατο καί ἀγαπητοί μου Πατέρες καί Ἀδελφοί. Τί συμβαίνει; Τί πάθαμε; Εἶπατε ὅτι ἡ ἄλλη ἡμέρα ἀρχίζει μέ τόν Ἑσπερινό.

Ὅμως τό Μ. Σάββατο τό πρωὶ πού γίνεται ὁ Ἑσπερινός τῆς Ἀναστάσεως **δέν ψάλλουμε τό Χριστός Ἀνέστη, ἀλλά τό Ἀνάστα ὁ Θεός, κρίνον τὴν γῆν. Ἄλλο ἀνάστα καί ἄλλο ἀνέστη.**

«Ὁ Ἀβραάμ οὐχὶ ἐν πειρασμῷ εὐρέθη πιστός, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην;» (Α' Μακκαβ. 2,52). Δέν ἦταν λίγο νά τοῦ εἰπεῖ ὁ Θεός νά σφάξει τό μονάκριβο παιδί του, τόν Ἰσαάκ καί νά τοῦ τό προσφέρει θυσία. «Ὁ Ἰωσήφ ἐν καιρῷ στενοχωρίας αὐτοῦ ἐφύλαξεν ἐντολὴν καὶ ἐγένετο κύριος Αἰγύπτου» (Α' Μακκαβ. 2,53).

έμβασις λόγω τοῦ ἑορτασμοῦ βράδυ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου

«Ἀσεβεῖν γὰρ εἰς τοὺς θεοὺς νόμους οὐ ρά-
διον» (Β' Μακκαβ. 4,17).

«Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ
ἔρχεται πρῶτ' σκοτίας ἔτι οὐσῆς εἰς τὸ μνημεῖον,
καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον» (Ἰωάννου 20,1).
Μία τῶν Σαββάτων εἶναι ἡ ΚΥΡΙΑΚΗ.

«Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις»
(Πράξεων 5,29).

«Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδί-
δουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμέ-
να ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων
τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ» (Πράξεων 16,4).

«Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέ-
μνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδό-
σεις κατέχετε» (Α' Πρὸς Κορινθίους 11,2).

«Κὰν γὰρ τις ἦ τέλειος ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων,
τῆς ἀπὸ σοῦ σοφίας ἀπούσης, εἰς οὐδὲν λογι-
σθήσεται» (Σοφ. Σολ. 9,6).

«Ἔως τοῦ θανάτου ἀγωνίσαι ὑπὲρ τῆς ἀλη-
θείας, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ»
(Σοφ. Σειρ. 4,28).

«Ἐπὶ τοὺς ποιμένας παρωξύνθη ὁ θυμὸς μου»
(Ζαχ. 10,3).

«Διότι οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ μου ἐμὲ οὐκ
ἤδεισαν, υἱοὶ ἄφρονες εἰσι καὶ οὐ συνετοί» (Ἱερ.
4,22).

«Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ δίδω-
μι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον ἀσθένειαν, καὶ ἀσθενή-
σουσιν ἐν αὐτῷ πατέρες καὶ υἱοὶ ἅμα, γείτων καὶ
ὁ πλησίον αὐτοῦ ἀπολοῦνται» (Ἱερ. 6,21).

«Ἀγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον ἢ ἐλπίζειν ἐπὶ
ἄρχουσι» (Ψαλμ. 117,9).

«Μὴ πεποιθατε ἐπὶ ἄρχοντας, ἐπὶ υἱοὺς
ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία» (Ψαλμ. 145,3).

«Μὴ ἴσθι φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ, φοβοῦ δὲ
τὸν Θεὸν καὶ ἐκκλινε ἀπὸ παντὸς κακοῦ» (Παρ.
Σολ. 3,7).

«Μὴ μέταιρε ὅρια αἰώνια, ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες
σοῦ» (Παρ. Σολ. 22,28).

«Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ»
(Ματθ. 6,24).

«Πᾶς οὖν ὁστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπρο-
σθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ
ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς»
(Ματθ. 10,32).

«Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ
Θεοῦ τῷ Θεῷ» (Ματθ. 22,21).

«Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ» (Μάρκ. 13,5).

«Ἄ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω· γρηγορεῖτε»
(Μάρκ. 13,37).

«Πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρή-
σει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;» (Λουκ. 18,8).

«Μὴ φοβείσθε μηδὲ δειλιάσητε» (Δευτερ.
1,21).

«Πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἐνδι-
κον μισθαποδοσίαν» (Ἐβρ. 1,10).

«Ἐνός κακοῦ δοθέντος μύρια ἐπονται» (Σο-
φοκλῆς).

Σεβασμώτατοι πατέρες καὶ ἀδελφοί, ζητῶ
συγγνώμη. Δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ κάμω ὑποδείξεις σὲ
κανέναν καὶ μάλιστα σὲ πρόσωπα ἀξιοσέβαστα
ὅπως εἴσθε ἐσεῖς.

Νὰ εὐχαριστήσουμε τὸν Κύριον μας πού ἐτη-
ρήθη ἡ κανονικὴ τάξη στό Ἅγιον Ὄρος, στήν Ἐκ-
κλησία τῆς Κύπρου, στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀ-
μερικῆς, καὶ ἰδιαίτερα στό Σεπτὸ Οἰκουμενικὸ μας
Πατριαρχεῖο, πού τὸ διακρίνει πάντα ἡ πολυπει-
ρία καὶ ἡ σύνεση.

Ἔτσι ἀνακουφίστηκε κάπως ὁ κουρασμένος
καὶ πονεμένος λαὸς μας. Μακάρι νὰ εἶναι ἡ τε-
λευταία φορὰ πού συμβαίνουν τέτοια πράγματα
σὴν ταλαιπωρημένη πατρίδα μας.

Ἄς μείνουμε στό κλίμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ
Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ πού μᾶς παρηγορεῖ καὶ
μᾶς ἐμπνέει.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Εὐλογεῖτε Πατέρες

Ρόδος Πάσχα 2021

† Ὁ Μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας Ἀμφιλόχιος

Πηγή: www.dimokratiki.gr (08/05/2021)

Πνευματικός απολογισμός από τή «Γύρα» τής Μυρτιδιώτισσας

Γράφει ή κα Έλένη Χάρου (16-05-2021)

Τώρα πού ή «γύρα» τής Μυρτιδιώτισσας, αυτό τό κορυφαίο θρησκευτικό έθιμο στά Κύθηρα, έφτασε στό τέλος, μπορούμε νά κάνουμε έναν απολογισμό. Η Εικόνα σέ διάστημα δύο εβδομάδων, πέρασε από 53 χωριά καί συνοικισμούς, κάλυψε περι-

τά 450 χιλιόμετρα, διανυκτέρευσε σέ 13 Ναούς, στάθμευσε γιά δέηση, ή παράκληση σέ 44 Ναούς καί συναντήθηκε μέ άλλες ιστορικές εικόνας τής Παναγίας καί Ίερά Κειμήλια, όπως ή Παναγία ή Έλεούσα καί ή Φρασιώτισσα τών Φρασιών, ή Φανερωμένη στά Βιαράδικα, ή Δέσποινα στόν Καραβά, ή Ίλαριώτισσα στόν Ποταμό, ή «Κοντελετού» στό Λειβάδι, ή Όδηγήτρια στόν Κάλαμο, ή Κάρα τού Όσίου Θεοδώρου, ή Άγία Έλεσα κ.ά.

Η πορεία τής Εικόνας μέσα στό άνοιξιάντικο τοπίο στά πανέμορφα χωριά τών Κυθήρων είναι μιά έμπειρία άξέχαστη!

Συμπληρώνοντας τό άρθρο τής κας Έλένης Χάρου αναφέρουμε άκόμη.

Αυτή τή φορά, λόγω τών ύφισταμένων περιο-

ριστικών μέτρων, λόγω τής επιδημίας τού κορωνοϊού (ή όποία, λόγω τής κραταιάς προστασίας τής Παναγίας μας τής Μυρτιδιώτισσας καί τών πρεσβειών τού Όσίου Θεοδώρου καί τών λοιπών τοπικών μας Άγίων πέρασε καί περνάει άνάλαφρα από τά δύο νησιά μας μέχρι στιγμής) ή καθιερωμένη από 180 έτών «γύρα» τής Παναγίας μας έγινε από χωριό σέ χωριό μέ τό αυτοκίνητο τής Μυρτιδιώτισσάς μας, ενώ μπαίνοντας καί βγαίνοντας από κάθε χωριό τήν συνόδευαν λιτανευτικά οί πιστοί μέ ιδιαίτερη συγκίνηση. Τήν Κυριακή δέ τών Μυροφόρων (τελευταία ήμέρα τής «γύρας», μετά τήν Άρχιερατική Θεία Λειτουργία στόν Ίερό Ναό

Άγιου Σπυριδωνος Καλοκαιρινών) όλος ό λαός συνόδευσε μέ ιερή λιτανεία τήν θαυματουργή εικόνα τής Μυρτιδιώτισσας καί ενδιαμέσως άναπέμπονταν εύχές καί δεήσεις από τόν Σεβασμιώτατο καί τούς Ίερείς μας γιά τήν λύση τής άνομιβρίας.

Έτσι, όταν έφθασε ή λιτανευτική πομπή στόν Τίμιο Σταυρό, άπ' όπου έθεάτο τό Μοναστήρι τής Παναγίας μας τής Μυρτιδιώτισσας οί καμπάνες τής Μονής τών Μυρτιδιών ήχούσαν γλυκόχη καί άσταμάτητα, καθώς ύποδέχονταν τήν περίπυστη αυτή ιστορική καί Ίερή Εικόνα στό Θρόνο Της, κάτι τό άκρως συγκινητικό.

Καί τού χρόνου! μέ καλύτερες καί εύνοϊκότερες συνθήκες, μέ τό ξεπέραςμα τής δεινής επιδημίας γιά όλο τόν κόσμο.

Ὁ ἑορτασμός τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου προστάτου τῶν Κυθῆρων

Ταπεινά καί κατασκευτικά ἐορτάστηκε ἡ μνήμη τοῦ Προστάτου τῶν Κυθῆρων Ὁσίου Θεοδώρου στήν ὁμώνυμη Βυζαντινὴ Ἱερά Μονή, ὅπου ἀσκήτευσε ὁ Ὅσιος καί παρέδωσε εἰρηνικά τό πνεῦμα στίς 12 Μαΐου τοῦ ἔτους 922.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Κυθῆρων καί Ἀντικυθῆρων τό ἀπόγευμα τῆς Τρίτης 11 Μαΐου 2021 τίμησε τόν Ἅγιο Προστάτη τῆς Ὁσίου Θεοδώρου, τόν ἐν Κυθῆροις ἐν ἀσκήσει διαλάμπαντα, εἰς τήν ὁμώνυμον Ἱερά Μονή.

Μέ κατάνυξη καί βαθιά συγκίνηση τήν παραμονή τῆς ἐορτῆς, τελέσθηκε ὁ Πανηγυρικός Ἑσπερινός μετ' Ἀρτοκλασίας καί Θείου Κηρύγματος, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας κ. Ἱερωνύμου ἐπίσημου καλεσμένου τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Σεραφεῖμ. Τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καλαβρύτων & Αἰγιαλείας κ. Ἱερώνυμον συνώδευε ὁ Ἠγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου π. Καλλίνικος.

Τό πρωί τῆς Τετάρτης 12 Μαΐου 2021, ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου, ἐτελέσθη Ἀρχιερατικόν Συλλεῖτουργον προεξάρχοντος τοῦ ἰδίου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καί στή συνέχεια ἔλαβε χώρα, ὅπως κάθε χρόνο, ἡ Ἱερά Λιτάνευση τῆς Τιμίας Κάρας τοῦ Ὁσίου στόν περίβολο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας κ. Ἱερώνυμος τήν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς ἐορτῆς ἐκήρυξε τόν Θεῖο Λόγο λέγοντας μεταξύ ἄλλων ὅτι ἦρθε γιά νά συνορτάξῃ καί νά συμπροσευχηθῇ μαζί μέ τόν λαό τῶν Κυθῆρων καί νά προσκυνῆσῃ τόν Ὅσιο Θεόδωρο. Καί πῶς μπορεῖ νά γίνει αὐτό, πῶς μπορεῖ νά τόν δεῖ, ἐφ' ὅσον ὁ Ἅγιος βρίσκεται στούς οὐρανοῦς. Βρίσκεται ὅμως αὐτές τίς μέρες, πού ἡ μνήμη του ἐορτάζεται, ἐδῶ στήν Ἱερά Μονή, πού ἀσκήτευσε, πού ἀγωνίσθηκε. Βρίσκεται καί νοερώς, ἀλλά καί ὁρατῶς. Βρίσκεται πάνω στόν οὐρανό καί προσεύχεται γιά ὅλους ἐμᾶς, γιά τά πνευματικά του παιδιά, γιά τά παιδιά τά ὅποια κατοικοῦν ἐδῶ σ' αὐτό τό ὁμορφο νησί τῶν Κυθῆρων, ἀλλά εἶναι καί ὁρατός, ὅταν τά Ἱερά του Λειψάνα βρίσκονται μέσα στόν Ἱερό Ναό κι ἀπό αὐτά τά Ἱερά Λειψάνα παίρνουμε δύναμη, κουράγιο, εὐλογία καί μέσα

ἀπό αὐτά ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος πιστεῖει στόν Θεό μετουσιώνεται, Χριστοποιεῖται, ἀγιάζεται, γίνεται ἓνα μέ τόν Θεό. Γι' αὐτό ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί καί οἱ Χριστιανοί κατ' ἐπέκτασιν εὐλαβούμεθα καί προσκυνούμε τά Ἱερά Λειψάνα καί τά ἔχουμε στή ζωὴ μας ὡς πολυτίμους θησαυρούς.

Μέσα ἀπό αὐτά τά Ἱερά Λειψάνα τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας κατεβαίνει ἡ Χάρις καί ἡ Εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί ζωοποιεῖ τόν καθένα ἀπό ἐμᾶς. Μέ τήν Ἀνάστασή Του ὁ Χριστός μας ἔδωσε ζωὴ σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλαβρύτων εἶπε ὅτι ἦταν γεμάτος χαρὰ καί πνευματικά σκιρτήματα, διότι ἀπό τήν προηγούμενη ἡμέρα βρίσκεται ἀνάμεσα στούς κατοίκους τῶν Κυθῆρων καί τόν ἀξίωσε ὁ Θεός καί ὁ Ὅσιος Θεόδωρος νά ἔρθῃ καί νά προσκυνῆσῃ τό Ἱερό Λειψάνο Του καί πολύ περισσότερο νά προσκυνῆσῃ τήν Εἰκόνα τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιωτίσσης, ἡ ὅποια φυλάσσεται στό Μοναστήρι τῆς καί χιλιάδες εὐλαβεῖς προσκυνητές ἔρχονται νά πάρουν Χάρη ἀπό τήν Χάρη Τῆς, Εὐλογία ἀπό τήν Εὐλογία Τῆς καί νά προσευχηθῶν μέ δάκρυα σά μάτια.

...Οἱ Ἅγιοι καί οἱ Ὅσιοι τῆς Ἐκκλησίας μας ὑπέμειναν πολλά γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καί ἐμεῖς οἱ σύγχρονοι Χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι πιστεύουμε στόν Θεό ὑπομένουμε τά βάσανα, τίς ὕβρεις, τίς περιφρονήσεις γιά τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μας. Θά πρέπει γιά ὅλα αὐτά νά εἶμαστε εὐχαριστημένοι καί νά λέμε «Δόξα Σοι ὁ Θεός», πού ὁ Θεός μᾶς τό ἐπιτρέπει νά δεχόμαστε ὅλα αὐτά γιά νά δοξάζεται τό ὄνομά Του.

Συνέχεια στή σελ. 36

Ζούμε καθημερινά τό μαρτύριο τῆς συνειδήσεως, δηλαδή νά ἔχει κάποιος τό σθένος, τήν δύναμη νά πεῖ ὅτι εἶναι Χριστιανός αὐτή τήν δύσκολη ἐποχή τῆς ἀποχριστιανοποίησης τῶν πάντων, τοῦ μηδενισμοῦ, πού ὅλα γύρω μας ἀλλάζουν. Κι αὐτό τό μαρτύριο τό ἐζήσαν κι οἱ Ἅγιοι κι οἱ Ὅσιοι τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί τότε προσηύχοντο καί ζητοῦσαν τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι κι ἐμεῖς θά πρέπει νά ἔχουμε ὑπομονή καί νά μήν βιάζουμε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, νά μήν εἰμαστε ἐπίμονοι καί νά λέμε «ἐγώ τώρα θέλω νά μοῦ τό κάνεις Θεέ μου αὐτό πού σοῦ ζητῶ», αὐτό δέν

ἔχει καλό ἀποτέλεσμα, ἀλλά θά πρέπει νά πιστεύουμε στόν Θεό, νά προσευχομαστε μέ ταπείνωση στόν Θεό, νά Τοῦ ζητοῦμε νά μάς ἐκπληρώσει τά πνευματικά πράγματα, αὐτά τά ὁποῖα ἔχουν σχέση μέ τόν πνευματικό κόσμο, μέ τόν οὐρανό, ὄχι μέ τήν γῆ. Νά μή ζητᾶμε ἀπό τόν Χριστό μας πράγματα, τά ὁποῖα ἔχουν σχέση μέ τήν ὕλη. Ὅταν προσευχομαστε νά ζητοῦμε ἀπό τόν Χριστό νά μάς δώσει ταπείνωση, νά μάς δώσει περισσότερη πίστη, νά μάς δώσει περισσότερη ἀγάπη γιά τόν συνάνθρωπό μας, νά μάς δώσει αὐτά τά ἐφόδια τά πνευματικά, μέ τά ὁποῖα θά μπορέσουμε νά ἀντιμετωπίσουμε τίς ἐπιδρομές τοῦ διαβόλου.

Μέ αὐτά τά ἐφόδια τά πνευματικά μπόρεσαν οἱ Ὅσιοι τῆς Ἐκκλησίας μας καί ἀγωνίσθησαν καί ἐθριάμβευσαν καί μεγαλοῦργησαν καί ἔκαναν θαυμαστά. Καί οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὁποῖοι ὀδηγήθηκαν στό μαρτύριο καί ἔδωσαν τήν ζωή τους γιά τόν Ἰησοῦν Χριστόν καί αὐτοί μέ αὐτά τά πνευματικά χαρίσματα καί μαργαριτάρια εἶχαν στολίσει τήν ζωή τους.

Ἔτσι κι ἐμεῖς σήμερα θά πρέπει νά διδαχθοῦμε ἀπό τήν ζωή τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου, ἄν θέλουμε νά ὠφεληθοῦμε, χωρίς νά εἰμαστε παθητικοί ἄκροα-

τές, ἀλλά θά πρέπει νά προσελκύσουμε τόν Ὅσιο, νά δοῦμε πῶς Αὐτός ἀγωνίσθηκε καί πῶς ἐμεῖς μπορούμε νά ἀγωνισθοῦμε τόν ἀγῶνα τόν πνευματικό.

Στή συνέχεια, ὅπως κάθε χρόνο, ἀκολούθησε ἡ Ἱερά Λιτάνευση τῆς Τιμίας Κάρας τοῦ Ὁσίου στόν περίβολο τῆς Ἱεράς Μονῆς μετά τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί μέ τήν συμμετοχή πλήθους πιστῶν.

Μετά τό πέρας τῆς Ἱεράς Λιτανεύσεως ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Σεραφεῖμ ἐξέφρασε τήν χαρά του γιά τήν εὐλογημένη περῶσι τῆς Ἱεράς Πανηγύρεως τοῦ Προστάτου τῆς νήσου μας Ὁσίου Θεοδώρου, ὁ ὁποῖος καθ' ὅλη τήν διάρκεια τῆς ἐπιδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ, μαζί μέ τήν Προστάτιδα, Ἐφορο καί Πολιοῦχο τῆς νήσου μας Παναγία Μυρτιδιώτισσα προστατεύουν ἀπό κάθε συμφορά τήν νήσο μας καί ἀπό τίς λοιμώδεις ἀσθένειες. Εὐχαρίστησε θερμά τόν Σεβ. Μητροπολίτη Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας κ. Ἱερώνυμο γιά τήν ὀλοπρόθυμη καί σεμνή παρουσία του σέ ὅλες τίς Ἱερές Ἀκολουθίες τοῦ Προστάτου μας Ἁγίου Θεοδώρου, καί τόν πνευματικό καί ἐποικοδομητικό του λόγο, καθώς ἐπίσης καί τούς πολιτικούς καί στρατιωτικούς ἄρχοντες γιά τήν παρουσία τους. Ἰδιαίτερα ἐξέφρασε τίς εὐχαριστίες του εἰς τόν παριστάμενο Ὑφυπουργό Ναυτιλίας κ. Κων. Κατσαφάδο, ἐκπρόσωπο τῆς Κυβερνήσεως, τόν κ. Δήμαρχο καί τό Δημοτικό Συμβούλιο Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων, τόν Ἡγούμενο τῆς Ἱεράς Μονῆς Ἀρχιμ. π. Πέτρο Κασιμάτη, τόν Ἡγούμενο τῆς Ἱεράς Μονῆς Μεγάλου Σπηλαίου Ἀρχιμ. π. Καλλίνικο, τούς Ἱερεῖς καί Ἱεροψάλτες μας καί τόν περιεστώτα λαό τῆς νήσου μας. Εὐχήθηκε δέ θερμά καί στούς μαθητές καί μαθήτριες τῶν Σχολείων τῆς νήσου, καί ἰδιαίτερα στούς τελειοφοίτους τοῦ Λυκείου καλή ἐπιτυχία.

Τίς ἐορταστικές ἐκδηλώσεις χθές κατά τόν Πανηγυρικό Ἑσπερινό καί ἀνήμερα τῆς μεγάλης ἐορτῆς, τίμησαν μέ τήν παρουσία τους ὁ Ὑφυπουργός Ναυτιλίας καί Νησιωτικῆς Πολιτικῆς κ. Κώστας Κατσαφάδος, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Κυβέρνησης, ὁ Δήμαρχος Κυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, οἱ Δημοτικοί Σύμβουλοι καί ἐκπρόσωποι τοῦ Δήμου, καθώς καί ἐκπρόσωποι ἀπό τά Σώματα Ἀσφαλείας τοῦ νησιοῦ μας. Λόγω τῆς πανδημίας οἱ προσκυνητές ἀπό τήν Κορώνη, ἰδιαίτερη πατρίδα τοῦ Ὁσίου, δέν μπόρεσαν νά προσέλθουν φέτος στή Κύθηρα.

Ὁ ἡλιόλουστος ἀνοιξιάτικος καιρός βοήθησε καί ὁ κόσμος συνέρρευσε στό ἱερό Μοναστήρι.

Ο έορτασμός της Έθνικης Έπετείου της Ένώσεως των Έπτανήσων με τή Μητέρα Ελλάδα

Στις 21 Μαΐου του 1864 τὰ Έπτάνησα εντάσσονται επίσημως στην Ελλάδα καί στο Κάστρο των Κυθήρων ύψώνεται ή Έλληνική σημαία.

Τά Έπτάνησα ενώνονται επίσημως με τό Έλληνικό Βασίλειο καί γίνονται ή πρώτη περιοχή, πού προσαρτάται μετά τήν ολοκλήρωση τής Έλληνικής Έπανάστασης του 1821.

Τά Κύθηρα τίμησαν τήν 157η Έθνική Έπέτειο Ένώσεως των Έπτανήσων με τή Μητέρα Ελλάδα τήν 21ην Μαΐου έορτή των Άγίων Κωνσταντίνου καί Ελένης. Οί έορταστικές εκδηλώσεις έγιναν στή Χώρα τιμώντας τήν συμπλήρωση των 157 χρόνων τής Ένωσης των Έπτανήσων με τήν Μητέρα Ελλάδα.

Σύμφωνα με τό πρόγραμμα στις 11.30 π.μ. τελέστηκε Πανηγυρική Δοξολογία στον Ίερό Μητροπολιτικό Ναό Έσταυρωμένου Χώρας, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κυθήρων καί Άντικυθήρων κ. Σεραφείμ καί συμπαρασταμένων των δύο Έφημερίων του Ίερού Μητροπολιτικού Ναού Έσταυρωμένου π. Φρουμεντίου καί π. Θεολόγου .

Στήν Δοξολογία παρευρέθηκαν ό Δήμαρχος Κυθήρων κ. Ευστράτιος Χαρχαλάκης με τόν Άντιδήμαρχο κ. Γεώργιο Κομητό καί ό Διοικητής του Ναυτικού Παρατηρητηρίου Κυθήρων Πλωτάρχης κ. Έμμανουήλ Αμπλιανίτης ΠΝ.

Άμέσως μετά έντός του Ίερού Μητροπολιτικού Ναού Έσταυρωμένου εκφωνήθηκε ό Πανηγυρικός τής ημέρας από τήν κα. Έλένη Χάρου Φιλολογο-Ίστορικό, ή όποία αναφέρθηκε σε ιστορικά στοιχεία τής Ένώσεως.

Παραθέτομε ευθύς άμέσως τόν Πανηγυρικό.

Πανηγυρικός γιά τήν Ένωση τής Έπτανήσου της Φιλολόγου κας Έλένης Χάρου

Φέτος, πού γιορτάζομε τὰ 200 χρόνια από τήν Έλληνική Έπανάσταση ό έορτασμός γιά τήν Ένωση τής Έπτανήσου παίρνει ξεχωριστό νόημα. Τά Άγλοκρατούμενα Έπτάνησα με τήν κήρυξη τής Έλληνικής Έπανάστασης έζησαν τόν επαναστατικό άναβρασμό καί συμμετείχαν στην έθνική υπόθεση με μεγάλες θυσίες καί κινδύνους καί δυσκολίες καί

έμπόδια πού δημιουργούσε ή προστάτιδα Άγγλία, ή όποία τηρούσε ουδέτερη στάση γιά νά μήν πούμε μεροληπτική υπέρ τής Τουρκίας καί τιμωρούσε τούς υπηκόους της, πού δέν συμμορφώνονταν, με φυλακίσεις, έξορίες, άπαγχονισμούς καί δημεύσεις περιουσιών. Όταν δημιουργήθηκε τό μικρό έλεύθερο Έλληνικό Κράτος τήν έθνική γιορτή τής 25ης Μαρτίου τή γιόρταζαν επίσημα, ένω έδώ στά Κύθηρα, όπως καί σε όλο τόν αλύτρωτο Έλληνισμό, τή γιόρταζαν κρυφά, διότι τό άγγλικό καθεστώς δέν επέτρεπε στους υπόδουλους νά γιορτάζουν τήν έλευθερία των άλλων, επειδή σιγά-σιγά θά ζητούσαν καί τή δική τους. Αυτές οι γιορτές ξεσηκώναν καί φούντωναν τόν πόθο γιά έλευθερία καί έθνική άποκατάσταση.

Τό 1850 γιά πρώτη φορά επέτρεψαν οι Άρχές νά γιορτάσουν στά Έπτάνησα τήν έθνική γιορτή. Όμως καί πάλι κάτω από τό άγρυπνο βλέμμα τής Άστυνομίας, ή όποία παρακολουθούσε καί κατέγραφε με κάθε λεπτομέρεια όλες τίς κινήσεις των πολιτών. Άν μέσα στον ένθουσιασμό του έορτασμού τής 25ης Μαρτίου κάποιοι εκδηλωνόταν υπέρ τής έλευθερίας καί τής ένώσεως των Έπτανήσων κινδύνευε νά διαγραφεί από τόν κατάλογο των νομοταγών καί φιλήσυχων πολιτών καί νά χαρακτηριστεί άναρχικός, επαναστάτης, επικίνδυνος γιά τό καθεστώς καί νά βρεί μεγάλους μελεάδες.

Λοιπόν, γιά νά σάς μεταφέρω τό κλίμα τής έποχής εκείνης, θά σάς διηγηθώ μιά ιστορία πέρα γιά πέρα άληθινή, κάτι πού συνέβη έδώ στή Χώρα τήν 25η Μαρτίου του 1851. Κάποιοι θερμόαιμοι καί θαρραλέοι, πού τούς έλεγαν ριζοπάστες, πού σημαίνει επαναστάτες, είχαν δημιουργήσει μιά μικρή μυστική έταιρεία καί αποφάσισαν νά μαζευτούνε σε ένα σπίτι, άνωι, κάπου έδώ κοντά στην πλατεία καί νά γιορτάσουν τήν έθνική επέτειο με ένα έορταστικό συμπόσιο.

Στόλισαν λοιπόν τήν αίθουσα του συμποσίου με μωρτιές, έφτιαξαν χάρτινες ελληνικές σημαίες, κρέμασαν καί μιά φωτογραφία των Βουλευτών τής Ίονί-

Συνέχεια στή σελ. 38

ου Βουλής, πού αγωνίζονταν για την ελευθερία του Έπτανησιακού λαού και την ένωση με την Ελλάδα, βάλανε και άλλα κάδρα με ήρωες. Γύρω γύρω στους τοίχους της αίθουσας είχαν τοποθετήσει ξύλινες λόγχες και χοντρά χαρτόνια, πού γράφανε με κεφαλαία γράμματα **«Ζήτω ή Έλλάς μετά της 25ης Μαρτίου 1821» «Ζήτω ή Έλλάς» «Ζήτω ή Ένωσις τών Έπτανησίων μετά της μητρος Έλλάδος»** Κατά τό μεσημέρι άρχισαν να μαζεύονται γύρω στά 15 άτομα. Ένας άπ' αυτούς κουβαλούσε καρέκλες, πιάτα, ποτήρια και άλλα χρειώδη για τό συμπόσιο. Ένας άλλος πió εκδηλωτικός και ένθουσιώδης φόρεσε φουστανέλα για νά γιορτάσει την ήμέρα και νά τιμήσει τούς ήρωες του '21. Βλέπετε τά παιδιά τότε στά Κύθηρα δέν ήταν ελεύθερα νά φορέσουν με περηφάνεια τή φουστανέλα και νά χορέψουν τόν τσάμικο, τό χορό τών ήρώων, και τις ελληνικές σημαίες, όσοι είχαν, τίς είχαν κρυμμένες στά σεντούκια τους κι' όσοι δέν είχαν τίς ζωγράφιζαν και στόλιζαν τά σπίτια τους κρυφά περιμένοντας την άνάσταση.

Άφού συγκεντρώθηκαν όλοι, σέ λίγο άρχισαν τίς προπόσεις. Άρχηγός και συντονιστής ήταν ο Τζώρτζης Μόρμορης, ο δικηγόρος πού διετέλεσε και βουλευτής στην Ίόνιο Βουλή, από τούς άρχηγούς τών ριζοσπαστών στά Κύθηρα, ό οποίος μέσα σέ άπερίγραπτο ένθουσιασμό άπήγγειλε πατριωτικούς στίχους. Ένας έκανε την πρόποση και όλοι μαζί φώναζαν «Ζήτω!» «Ζήτω ή Ένωσις της Άφροδίτης!» (ή Άφροδίτη τότε ήταν στην σφραγιδα τών Κυθήρων, ήταν τό έμβλημα του νησιού μας, όπως ο Όδυσσεύς ήταν της Ίθάκης, τό καράβι τών Φαιάκων ήταν της Κέρκυρας κ.τ.λ.) **«Ζήτω ή ελευθερία της Έλλάδος!» «Έβίβα!» «Ζήτω ή Έλλάς!»**. Μετά άρχισαν νά τραγουδάνε τραγούδια πατριωτικά με μεγάλο ένθουσιασμό. Άργότερα προστέθηκαν κι' άλλοι και μέχρι τίς 11.30 τό βράδυ παίζανε βιολιά κι' οι συμποσιαστές χόρευαν ελληνικούς χορούς και τραγουδούσαν, ένώ τά παράθυρα του σπιτιού έλαμπαν από φωταψίες. Μάλιστα μεταξύ τών συμποσιαστών ήταν και ό χρυσοχόος Περικλής Σπιθάκης, γιός του γνωστού χρυσοχόου καλλιτέχνη της Μυρτιδιώτισσας. Έννοείται, ότι όλες τίς κινήσεις τών Κυθηρίων πατριωτών τίς κατέγραφαν οι χωροφύλακες του καθεστώτος για νά δώσουν κατόπιν λεπτομερή άναφορά. Σέ ένα άλλο σπίτι κοντά στο Σταυρωμένο μαζεύτηκε μία άλλη ομάδα με άρχηγό-συντονιστή τόν Άναστάσιο Στάη, ό οποίος ανέλαβε

την όργάνωση και τό στολισμό. Πέρασε κι από κεί ό Τζώρτζης Μόρμορης, μίλησε για την Ένωση και πρότεινε την Ένωση, είπε δε, ότι αισθάνεται μεγάλη θλίψη, διότι αυτή τή μεγάλη ήμέρα της έπαιτου της 25ης Μαρτίου, από τό φόβο τών Άγγλων δέν άκουστήκανε στις εκκλησιές δεήσεις για τούς πεσόντες ύπέρ πατρίδος. Μόνο ένας Έρεάς τόλησε στην λειτουργία του Εύαγγελισμού νά άψηφήσει τόν κατακτητή και νά έξυμνήσει τούς ήρωες της Έπανάστασης του '21. Ήταν ο Ευγένιος Μαχαιριώτης, μετέπειτα Έπίσκοπος Κυθήρων, παρών στο συμπόσιο, για τόν όποιο ο Μόρμορης πρότεινε νά έγείρουν πρόποση. Η πρόποση αυτή προξένησε μεγάλο κρότο και άκούστηκαν μεγάλες κραυγές ένθουσιασμού, όπως επίσης και στην πρόποση ύπέρ τών άντιπροσώπων ριζοσπαστών της 9ης Βουλής. Σέ ένα τρίτο σπίτι, στο σπίτι της Άλεξανδρίνας, μαζεύτηκαν παιδιά ήλικίας από 12-16 ετών, για νά γιορτάσουν την 25η Μαρτίου και τραγουδούσαν και φώναζαν **«Ζήτω ή Έλλάς, Ζήτω ή Ένωσις»**.

Έννοείται, ότι όλοι αυτοί μικροί και μεγάλοι, πού συμμετείχαν στον έορτασμό και είχαν την τόλη νά εκδηλώσουν τά πατριωτικά τους αισθήματα ήταν στην δυσμένεια του καθεστώτος και παρακολουθούσαν στενά. Έπρεπε νά περιμένουν ακόμα 14 χρόνια για νά εκπληρωθούν οι πόθοι τους.

Τιμή και δόξα και μνήμη αιώνια σ' όλους αυτούς πού είχαν ψυχή για νά τά βάλουν με τούς τυράννους, πού άλυσόδεσανε την ελευθερία τους. Τιμή και δόξα σ' αυτούς πού δέν φοβήθηκαν, και δέν δέλιασαν από τόν άπλό ράφτη και τόν έμποράκο, μέχρι τούς διαπρεπείς νομοθέτες, πού γιόρτασαν την 25η Μαρτίου και με τούς άγώνες τους προετοίμασαν τό έδαφος για την Ένωση. Τιμή και δόξα σ' εκείνους πού έβαλαν την πατρίδα πάνω από την ήσυχία τους και την καλοπέρασή τους και λάτρεψαν την Έλευθερία. **Τήν Έλευθερία της πατρίδας, την ελευθερία του νου, της ψυχής και του λόγου.**

Στή συνέχεια τελέστηκε έπιμνημόσυνη δέηση στην πλατεία Στάη Χώρας καθώς και καταθέσεις στεφάνων από τόν Δήμαρχο Κυθήρων & Άντικυθέρων κ.Εύστράτιο Χαρχαλάκη και τόν Διοικητή του Ναυτικού Παρατηρητηρίου Πλωτάρχη κ. Έμμανουήλ Αμπλιανίτη ΠΝ.

Τέλος τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή και έγινε άνάκρουση του Έθνικού Ύμνου.

Χρόνια Πολλά Έπτάνησα!

Χρόνια Πολλά Έπτανησιώτες!

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεὶμ ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 2021 ἕως καὶ τοῦ Μαΐου τοῦ 2021 ἐλειτούργησε ἡ ἐχοροστάτησε σὲ Ἑσπερινούς, Ἀκολουθίες καὶ κατὰ περίπτωσιν ἐκήρυξε τὸν Θεῖον Λόγον εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς:

- Ἰ. Ν. Ἁγίου Χαραλάμπους - Καραβά: 1/2, 10/2, 9/3, 1/4, 26/4, 5/5, 6/5, 23/5.
- Ἰ. Ν. Παναγίας Κεραῶς - Κάτω Λιβαδίου: 1/2.
- Ἰ. Ν. Ὑπαπαντῆς «Κακῆς Μέλισσας»: 2/2.
- Ἰ. Ν. Ἁγίων Πάντων - Γουδιανίκων: 3/2, 4/3.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Ἰωάννου - Στραποδίου: 6/2, 20/3, 3/4, 2/5, 25/5.
- Ἰ. Ν. Ὅσιος Πελαγίας - Ἁγίας Πελαγίας: 7/2, 18/3, 28/3, 14/4, 26/4.
- Ἰ. Ν. Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ - Χώρας: 7/2, 14/2, 19/2, 20/2, 21/2, 24/2, 28/2, 1/3, 6/3, 7/3, 13/3, 19/3, 20/3, 21/3, 25/3, 26/3, 27/3, 28/3, 2/4, 3/4, 4/4, 9/4, 10/4, 11/4, 18/4, 23/4, 24/4, 25/4, 30/4, 2/5, 15/5, 16/5, 21/5, 22/5, 23/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Χαραλάμπους - Φρατσίων: 9/2, 17/3.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Χαραλάμπους - Μυλοποτάμου: 9/2, 26/2, 29/3, 30/4, 8/5, 9/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Βλασίου (περιοχὴ Ἀεροδρομίου): 10/2, 11/2.
- Ἰ. Ν. Ἐσταυρωμένου - Πιτσιανιάνων: 12/2, 20/2, 4/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Σπυρίδωνος - Καλοκαιρινών: 13/2, 22/3, 2/4, 16/5.
- Ἰ. Ν. Ναός Ἁγίας Τριάδος - Ἀλεξανδράδων: 14/2, 11/4, 30/5.
- Ἰ. Ν. Ναός Ἁγίου Λέοντος - Ἀλεξανδράδων: 17/2, 18/2.
- Ἰ. Ν. Ἁγίων Ἀναργύρων - Φατσαδικών: 22/2, 23/4, 1/5, 9/5, 10/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Πολυκάρπου - Λογοθετιανικών: 22/2, 23/2.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου - Αὐλέμωνος: 27/2, 12/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Ἀντωνίου - Δρυμάνων: 28/2.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου - Κυπριωτιανικών: 6/3.
- Ἰ. Ν. Παναγίας Ἰλαριωτίσσης - Ποταμοῦ: 7/3, 26/3, 29/4, 30/4, 6/5, 7/5.
- Ἰ. Μονὴ Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης: 13/3, 14/3, 15/3, 17/3, 19/3, 21/3, 28/4, 2/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικήτα - Καλάμου: 14/3, 28/4, 12/5, 13/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίων Ἀναργύρων - Ξερουλάκι: 16/3.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου - Καλησπεριανικών: 23/3.
- Ἰ. Ν. Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου - Λιανιανικών: 24/3.
- Ἰ. Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν - Τραβασαριανικών: 25/3.
- Ἰ. Ν. Μεταμορφώσεως Χριστοῦ - Ἀρωνιαδικών: 26/3.
- Ἰ. Μονὴ Ὁσίου Θεοδώρου: 27/3, 11/5, 12/5.

- Ἰ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου - Καρβουνάδων: 30/3, 3/5, 10/5, 11/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου - Λιβαδίου: 31/3, 3/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίας Ἐλέσης - Πούρκου: 2/4, 27/4, 26/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίας Τριάδος - Φριλιγκιανικών: 5/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου - Μητάτων: 6/4, 29/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Μηνᾶ - Λογοθετιανικών: 7/4, 7/5, 8/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Ἀντωνίου - Καστρισιανικών: 8/4, 24/4, 4/5, 5/5.
- Ἰ. Ν. Προφήτου Ἠλιοῦ - Ἁγίου Ἠλία: 9/4.
- Ἰ. Ν. Μεταμορφώσεως Χριστοῦ - Κεραμωτοῦ: 9/4, 22/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Ἐλευθερίου - Δοκάνων: 10/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Μηνᾶ - Διακοφτίου: 13/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Χαραλάμπους - Ἀντικυθήρων: 15/4, 16/4, 17/4, 18/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Κωνσταντίνου - Ἀντικυθήρων: 16/4.
- Ἰ. Ν. Παναγίας - Ἀντικυθήρων: 17/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Βασιλείου - Ἀλοϊζιανικών: 19/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίας Εἰρήνης - Κατουνίου: 20/4, 4/5.
- Ἰ. Ν. Παναγίας Ἐλεούσης Φρατσίων: 21/4, 3/5, 4/5.
- Ἰ. Ν. Παναγίας Φανερωμένης Βιαραδικών: 22/4.
- Ἰ. Μονὴ Ἁγίας Μόνης: 25/4.
- Ἰ. Ν. Παναγίας «Κοντελετοῦς» - Λιβαδίου: 27/4, 13/5, 14/5.
- Ἰ. Ν. Ἀναλήψεως - Κάτω Λιβαδίου: 28/4.
- Ἰ. Ν. Ἁγίας Μαρίας - Δρυμάνων: 14/5, 15/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου - Ἀντικυθήρων: 19/5, 20/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Κωνσταντίνου - Ποταμοῦ: 20/5.
- Ἰ. Ν. Ἁγίου Κωνσταντίνου - Λιβαδίου: 21/5.
- Ἰ. Ν. Παναγίας Ἐλεούσης - Χώρας: 27/5.
- Ἰ. Ν. Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Κάστρου - Χώρας: 29/5.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΔΕ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

Πρωτοπρ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, Γ.Α.Ε.
Ἰωάννα Καραβοκώρη, Θεολόγος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: ΔΟΜΗ Ο.Ε. 210 9310605

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ,
ΚΥΘΗΡΑ 80 100

Τηλ.: 27360 31281, 31202 Fax: 27360 31202

E-mail: imkythiron@imkythiron.gr

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΡΕΠΑΝ

Εορτάστηκε ἡ Ἀνακομιδὴ τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὰ Ἀντικύθηρα

Με κατάνυξη καὶ εὐλάβεια πανηγύρισε ὁ Ἱερός Ναός Ἁγίου Νικολάου στό μικρό νησί τῶν Ἀντικυθήρων τήν 20ῆ Μαΐου, τήν ἀνάμνηση τῆς ἀνακομιδῆς καὶ μετακομιδῆς τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ μεγάλου Πατρός τῆς Ἐκκλησίας μας, πού ἐπισυνέβη τό 1087 μ.Χ. ἐπί Αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Κομνηνοῦ καί Πατριάρχου Νικολάου Γ' τοῦ Γραμματικοῦ, ὅταν τό σεπτό Λεῖψανο μεταφέρθηκε ἀπό τά Μύρα τῆς Λυκίας στό Μπάρι τῆς Ἰταλίας, ὅπου εὐρίσκεται μέχρι σήμερα.

Ἡ ἀνοιξιὰτικὴ αὐτὴ ἐορτὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἐορτάζεται πανηγυρικά στό Ναό τοῦ Ἁγίου στὰ Ἀντικύθηρα ἀπό τό 2010 καί ἐντεῦθεν μέ πρωτοβουλία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος ὅλως ἰδιαιτέρως εὐλαβεῖται τόν Ἅγιο Νικόλαο, ἀφοῦ τόν ὑπηρετήσε ἐπί πολλά χρόνια στό ἱστορικό Μοναστήρι του στίς Σπέτσες.

Τό ἐσπέρας (19/5) καί περί ὥρα 11η βραδυῆς (τήν ὥρα πού ἔφθασε τό πλοῖο τῆς γραμμῆς μέ τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας) τελέσθηκε κατασκευτικῶτα ὑπό τό φῶς τῶν κεριῶν καί τῶν κανδηλιῶν ὁ Πανηγυρικός Ἐσπερινός καί ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς (20/5) ἡ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία καί ἡ πανηγυρική Δοξολογία γιά τήν 157ῆ Ἐπέτειο τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑπτανήσων μέ τή Μητέρα Ἑλλάδα (21/5/1864).

Συγκινητικὴ ἦταν ἡ παρουσία τῶν τριῶν μαθητῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀντικυθήρων μέ τή Σημαία καί τόν Δάσκαλο τους. Τόν Σεβασμιώτατο

συνεπικούρησε στίς Ἱερές Ἀκολουθίες ὁ π. Παναγιώτης Διακόπουλος ἀπό τόν Καραβᾶ Κυθήρων.

Ὁ Ἱερός Ναός τοῦ Ἁγίου Νικολάου δεσπόζει στήν εἴσοδο τοῦ λιμένα καί ὄρμου τοῦ Ποταμοῦ, πάνω στό βράχο. Πρόκειται γιά ἓναν ἀπό τοὺς πρώτους Ναούς, πού οἱ ἐπιοικοὶ ἔχισαν ἐρχόμενοι ἀπό τήν Κρήτη, στὰ μέσα τοῦ 18ου αἰώνα, ἴσως καί νωρίτερα. Εἶναι ἐμφανές ὅτι ὁ Ναός κτίσθηκε σέ δύο φάσεις. Διατηροῦνται οἱ παλαιές εἰκόνες τοῦ Τέμπλου, καθώς καί μιά παλαιότατη εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐνθρόνου, πού ἔχει ὑποστῆ ὅμως ἀρκετές φθορές καί δὲ διακρίνεται καθόλου τό πρόσωπο τοῦ Ἁγίου. Στό Ἱστορικό Ἀρχεῖο Κυθήρων φυλάσσεται τό ὑπό στοιχεῖα 112/α ληξιαρχικό βιβλίο τοῦ Ναοῦ μέ χρονολογία 1814-1815 πού καταγράφει τήν τέλεση πολλῶν Ἱερῶν Μυστηρίων στό Ναό κατὰ τίς ἀρχές τοῦ 19ου αἰώνα, ὅταν στό νησί τῶν Ἀντικυθήρων ὁ πληθυσμός ὑπερέβαινε τά 500 ἄτομα.

Στόν ἐορτασμό παρέστησαν ὁ Δήμαρχος Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἀντικυθήρων κ. Γεώργιος Χαρχαλάκης, κάτοικοι καί ἐπισκέπτες τοῦ νησιοῦ ἀπό τά Κύθηρα καί τήν Κρήτη.

Ἀκολούθησε κέρασμα ἀπό τόν ἐπίτροπο τοῦ Ναοῦ Ἀνδρέα Χαρχαλάκη. Θερμές εὐχαριστίες στόν Στέλιο Σκλάβο ἀπό τά Κύθηρα πού προσέφερε ἀφιλοκερδῶς τίς ἐργασίες εὐπρεπισμοῦ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ (ἐπισκευές, ἐπιχρώσεις κ.λπ.).

Χρόνια Πολλά!